

MARIAN SCARLAT-GHÎTEANU

În iunie și Dumnezeu își pune cireșe la urechi!

Lui Alexandru și tuturor minunilor neamului nostru!

“Doamne, Doamne, ceresc Tată, / Noi pe Tine Te rugăm: / Luminează-a noastră minte, / Lucruri bune să-nvățăm.

//Că Tu ești Stăpânul lumii / și al nostru Tată ești / și pe toate cele bune / Numai Tu le împlinești! Amin. (...) Eu sunt mic, tu fă-mă mare...”

Ei, iubitul meu, și te-ai făcut și mare! Iar îngerul tău ce și l-a dat Dumnezeu este tot cu tine și va fi mereu, aşa cum voi fi și eu! A vremuit nițel... vremea de când recitai, puțin peltic, cu ochii mari, plini de uimiri, rugăciunile copiilor mici.

Acum, chiar dacă ești mai înalt decât mine, tot minunea mea de băiețel ai rămas și aşa vei rămâne în sufletul meu, chiar și atunci când, pe neștiute, el va fi urcat scara de curcubeu și ceată către Dumnezeu...

Ehei, dar e iunie, luna în care parcă și Dumnezeu își pune cireșe la urechi! Vine vara, timpul iubirilor, al valurilor ca niște delfini, al boambelor dulci și înmiresmate din care țărani noștri de-abia aşteaptă să facă țuică, al lubenitelor pline de soare și nectar și al atâtore și atâtore minunății...

Este și iunie al unuia dintre cei mai importanți ani ai vieții tale: Anul Centenarului, al împlinirii a 100 de ani de la realizarea unuia dintre cele mai mari idealuri ale Neamului nostru! În câteva cuvinte, cu siguranță îmi este poate prea greu să-ți povestesc ce a însemnat asta, dar cu certitudine, cu timpul, vei simți tu însuți ce valoare are Unirea cea Mare!

Orizonturi negre: Război la Marea Neagră?

Interesul pentru ocuparea de poziție la Marea Neagră a existat de veacuri, de-a lungul istoriei.

Acum cu atât mai mult, de când puterile Europei, Rusia cât și S.U.A au pus ochii pe gazul din adâncul Mării Negre.

Dar și pentru că actuala geopolitică din zonă se schimbă, S.U.A vor să mute “linia frontului rece” cu Rusia pe litoralul românesc al Mării Negre, din cauza prăbușirii alianței strategice cu Turcia.

La care se adaugă și faptul că se apropie momentul preconizatei ruperi a Uniunii Europene în uniuni mai mici pe zone geografice. Astfel sunt preconizate formarea Uniunii Nordului formată din cele patru state nordice: Suedia, Norvegia, Finlanda și Danemarca, la care vor adera și țările baltice; Uniunea Eestică din care urmează să facă parte România, Polonia, Ungaria, Cehia, Slovacia și Republica Macedonia de Nord, la care se vor mai adăuga Bulgaria, Grecia și Muntenegru.

Se mai preconizează ieșirea din Uniunea Europeană și Italia pe cont propriu, la fel în aceeași situație va fi împinsă și Spania.

Ultima piesă va fi Ucraina de Vest, fostul teritoriu istoric al Galicii.

Deja la Marea Neagră apar diverse nave americane și rusești.

Dacă planul american va reuși iar rușii nu se vor opune, va fi pace la Marea Neagră. În caz contrar, nu se știe care va fi viitorul în zonă.

g.alex

Ceea ce îți pot spune acum este că, în ciuda vremurilor păcătoase, a oamenilor cu suflete bezmetice care încearcă să ne împresioneze tot mai mult, tu trebuie să-L iubești pe Dumnezeu, să-ți iubești Biserică, în care ai fost creștinat, și Țara, chiar împresurată cum este de diavoli! Nu ești singur! În primul rând, sunt eu cu tine, și voi fi mereu, indiferent de timp și loc. Apoi, sunt zeci de mii, milioane de români alături de tine și ca tine, chiar dacă acum avem impresia că nu sunt! Altfel, fără aceste mari iubiri, nu mai exiști. Sau, cum spune Sfântul Apostol Pavel, în Întâia Epistolă către Corinteni: “... și de aș avea atâtă credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. (...) și acum rămân toate acestea trei: credința, nădejdea, dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea”.

Sper că vei călători în toată lumea această minunată și sunt sigur că te vei întoarce mereu în Țara ta, în Grădina Maicii Domnului, cum a mai fost numită, nu întâmplător, de oamenii înțelepți. Un pământ minunat, pe care nu toți îl văd, deoarece, știi cum se spune, toți avem ochi dar nu toți... vedem. Țara nu este o haltă de tren părăsită dintr-un cătun de câmpie, ci este locul din care pornesc toate drumurile tale și în care te întorci mereu ca să prinzi puteri, este începutul tuturor începuturilor pe pământ, este antecamera Raiului.

Dacă tu ești un om bun, un profesionist desăvârșit în ceea ce vei face, și Țara va crește și cei din jurul tău se vor ridica și ei. Altfel nu se poate! Nu e ușor, dar oare cum le-o fi fost strămoșilor noștri, care au făcut Țara, să moară prin tranșee, plini de răni, de boli, sfârtecați prin tranșee, neștiuți și fără o lumânare?! Războiul lor, ca toate războaiele, a fost unul mizerabil, groaznic, cu răni, cu multă moarte, dar visul lor a fost extraordinar și

MARIUS STAN

Ultimele cuvinte ale lui Socrate

Am hotărât: nu voi mai vorbi ce atâtea vorbe, ce atâtea idei
Cucuta e picurată zilnic în vene albastre de muritori, de împărați și de zei
Am hotărât: nu voi mai iubi
V-am iubit pe voi, v-am iubit ca un câine
Din virtutea, dreptatea și înțelepciunea mea să-i dați un cocoș lui Asclepios mâine
Am hotărât: nu voi mai privi
nici măcar aceste cuvinte pe care acum nu le scriu
nici luminile amestecate pe pâsla neagră a nopții
nici imaginea deplasată și stinsă a părului tău argintiu
Am hotărât: nu voi mai respira
Ce atâtea aer, ce atâtea mișcare?
Inima o voi strângă cu putere în pumn
până când degetele se vor albi în strânsoare
Am hotărât: nu voi mai gândi
Nu mai pot să gândesc și cu siguranță se vede
Atâtă vă spun: nu trăiește cel ce e viu
ci trăiește cel care crede

19 mai 2019

s-a împlinit! Să te ferești de războaie și, mai ales, să te ferești de cel mai grav dintre ele: de războiul cu tine însuți! Dumnezeu ne-a creat pentru a trăi în iubire și pace cu noi și cu semenii noștri.

Și mai trebuie să știi ceva: să nu privești niciodată în pământ, să nu-ți fie rușine de Țara ta niciodată! Să-ți privești partea ta de cer aşa cum îți priveai mama în ochi când erai bebeluș! Cerul de aici nu are asemănare cu nici un cer din altă parte a lumii, aşa cum lumina soarelui, trecută printre crengile cireșului, numai aici are culoarea mierii.

Și te mai rog să nu uiți vorbele bunului nostru Rege Mihai I cel Devotat, lăsate nouă testament: “Nu văd România de astăzi ca pe o moștenire de la părinții noștri, ci ca pe o țară pe care am luat-o cu împrumut de la copiii noștri. Așa să ne ajute Dumnezeu!”.

NICOLAE TEOHARIE

într-o zi

într-o zi faci o faptă bună. nu știi,
repari robinetul din baia unui bătrân,
muți pianul unui ins cu dizabilități,
apriniți întunericul din ochii femeii tale,
ceva de genul asta.

nu se întâmplă mare lucru,
o rutină a nefericirii ne spune
că aşa merge lumea asta a noastră,
dar ai grijă, nu crede tot ce spune lumea.
că vine unul de foarte departe, că are el
o treabă cu tine. se recomandă cetățean onest
cu facturile plătite la zi, cu moartea la zi

și, în ciuda faptului că te încini cu limba
pe cerul gurii și spui tatăl nostru în gând,
el te întrebă unde ții zahărul, cafeaua.

și, deși între voi e o tacere impracticabilă,
simți un regret al lucrului
și deodată..., deodată
îndrăgești o foarte îndepărtată rușine.

ah, prietenii, mi-e rău

ah, prietenii, mi-e rău.
azi noapte am simțit o împunsătură
în partea în care îmi țin timpul.

capul meu fumegă ca o cafea la nisip.

prietenii, am o spaimă a tot ceea ce
nu s-a mai întâmplat. capul meu fumegă
ca o nevroză întrebuiată după ploaie.

se făcea că dispăruse din mine și băteam
pe la uși și cerseam un flacon de sânge
cu rh negativ. și oamenii aceia mă împingeau
înapoi, în singurul timp disponibil.

și se făcea că am ajuns pe ultimul metru
al lumii – o chiuvetă.
și capul meu fumega ca un vapor cu zbaturi
plutind printre farfurii murdare și pisoi înecați.
(poeme din volumul în pregătire – „barbarii“)

Loredana Stan, p. 1 - Patriotismul poate fi un cuvânt cu înțeles abstract atunci când nu este trăit în situații extreme: catastrofe naturale, războaie, etc. În aceste cazuri exaltările patriotice sunt induse în mentalitatea colectivă subliminal, iar individual le percepem cu toată disponibilitatea sa emoțională.

Grigore Spermezan, p. 1-11 - Despre opera lui Dostoevski s-au scris sute de mii de pagini, tone întregi de cărți. Unii se întrebă dacă se mai poate spune ceva original, fără a comite un plagiat involuntar. Mulți reușesc să o facă și au toată admirația noastră, alții divaghează fără să afirme nimic tranșant. Indiferent de părerile unora sau altora Dostoevski are locul său bine determinat în literatura rusă și universală.

Colin Cristea, p. 3 - „giulgiu peste urbe, grâul te strivește ca un gând care urlă în pustiul universului flămând” „Ce viscol peste frunte deșertul palmei tale și cum izbesc fereastra cascade selenare” „Cu repausul dintre două bătăi ale inimii mă adaug singurătății, articulând-o”

Diana Corcan, p. 3 - „mi se oferise o călătorie o pereche de adidași și o lupă să zăresc orizontul” „de iarna care minte întotdeauna la fel încearcă să reziste oricărui instrument care are matematica în sânge” „n-am făcut nicio statistică a poeților morți să vadă moartea cum se simte pe o vreme rece” „cuvintele pe care le dețin sunt din mai multe sisteme solare”

F.M.Ciocea, p. 4 - „Între ziua de ieri și cea de azi Se află dimensiunea unui sărut;” „Este atât de frumos să trăiești veșnicia în flacăra rece a unui băt de chibrit!” „Adevărul din țuică nu îl poate eluda nimeni; Pastelându-ne existența chiar și atunci Când visăm cu ochii deschisi”

Lumința Potîrniche, p. 5 - „singurătatea face gaură în inimă, pe acolo te privesc toți cei plecați și te sperie în noptile fără lună.”

„la război suntem dați cailor ca să ne poarte să ne aducă înapoi” „înghițit de un uriaș anaconda, ne facem comozi, ne tragem scaune, scrijelim în interiorul burții reptiliene calendar pe bază de timp rămas.”

„Într-o vitrină o pară se răscusește în galbenul său și își mușcase coada ca o viperă”

Ștefan Neagu, p. 5 - „Pe bulevardul de ianuarie poleit c-o gheată grea, vesperală, Ieri m-a luat de urechi și sub teii prăbușiți m-a muștruluit;

Uite, pentru orcină-nalț o spânzurătoare și dintr-un

Băt de chibrit

Căci multe, peste tot, trebuie să-arată ca o Bastilie dărămată, Să ardă-n teracote gonflante dosarele pururi delicate

Si astea din Rue Morgue, și alea din Mântuleasa voastră Cam depravată

Plină de detectivi școliți să scoată-asasini direct din placente”

Silvia Ioana Sofineti, p. 5 - „e pierdut visul printre stafii de ceață printre umbrele albe ale unui alt tărâm”

„ioanid îl ascultă și tace apoi scrie mici poeme cu degetul pe geamul aburit al trenului, iarna.”

„aceasta nu mai arată altceva decât o baltă albastră prin care trece pasul meu

alături de pasul tău spre nicăieri.”

F.L.Dalian, p. 6 - „când treci prin gândul meu, ninge cu petale de trandafir până-n inimă.”

„Uneori îți bat atât de tare în inimă, încât mă întreb ce-ar fi să deschidă fereastra...”

„plouă cu spume, cu șoapte, cu lacrimi, dar tu să nu plângi, să nu plângi când plouă!”

„Departă ești, la o azvârlitură de infinit...”

P.I Crețu, p. 6 - „de fiecare dată când deschideai fereastra

trecea prin sufragerie nepăsător tramvaiul

roșu zdrăngănind din tablele ruginite” „cînd închizi fereastra se face liniște la loc și avem impresia că am murit fără veste” „când ne trezim suntem demult plecați de-acasă

Înfrigurați înăndu-ne de mâini

asa și vom sta moartea noastră toată”

„am ucis toate păsările toți fluturii

și vîntul l-am ucis am blestemat toți sfintii și lumea toată am blestemat, degeaba!”

Silvia Bitere, p. 7 - „un ostaș dacă aș fi înălțat din mine prin suliță n-ar fi trecut decât inima străpunsă”

„iata că trupurile sunt tobogane zburătoare prin urmare s-a minunat coraline și s-a izbit ca un planor de lustră”

„în dimineață sănătatea ieșeam din portativ ca să merg Mă îmbătam coraline

Îmi duceam la tâmplă un pistol”

„banalitatea orelor în care te regăsești gol ori un animal abandonat la periferia unui oraș de carton”

Roxana Elena Sandu, p. 7 - „Să printre degete

Vara-și cerne

Zăpada”

„Iubesc multimea de semne

Virgula-i o gimnastă a frazei”

„Ti-am făcut corpul ulcior

Pe care-l duc pe umeri”

g.alex, p. 7 - homo novus vom fi de fapt tot noi, puțin cosmetizați genetic, o treaptă intermedieră spre omul complex capabil să trăiască sub apă și imun la majoritatea bolilor cunoscute.

Virgil Diaconu, p. 8-9 - Aveți dreptate, dar eu sunt optimist în ceea ce privește poezia. Indiferent cum și cât se scrie, indiferent de premiile circumstanțiale, creatorii de poezie formează o comunitate unde se întâmplă numeroase evenimente culturale. Evaluarea axiologică nu o poate face decât timpul, deoarece critica literară este depășită, nu metodologic, ci fizic, neputând parcurge fluxul uriaș de opere publicate. Poezie de calitate se scrie, știi asta foarte bine, dar încadrarea ei în

curențele literare este destul de riscantă și uneori artificială, forțată.

Victor Nicolae, p. 9 - Nostalgie?

Lili Balcan, p. 10 - Fiindcă am trăit această aromă provincială, acum, după atâția ani îi simt la fel de acut savoarea citind tabletele d-voastră.

Adrian Bucurescu, p. 10 - Limba dacilor nu avea cum să dispară aşa dintr-o dată. Vă susțin punctul de vedere.

Al. Bulandra, p. 12 - Translatarea lui Iov de la mit la enigmă este o provocare pentru dumneavoastră. Enigmele sunt incitante, vă mențin tonusul intelectual.

Titi Damian, p. 13 - Am citit ambele cărți ale lui Firiță Carp și subscrui la opinile d-voastră.

Marian Stefan, p. 14 - Nimic nu egalează istoria trăită, istoria vie.

Leonard Voicu, p. 15 - Trenul astăzi e... bun.

Ana Dobre, p. 16 - Despre TABLOU CU FEMEI și UN NOBEL RATAT am scris. Gabriela Banu este un prozator talentat, care îl captivează pe cititor prin cultura și inteligența investite în textului literar.

Dominic Diamant, p. 16 - Debutant la Helis?

Diana Dobrița Bilea, p. 17 - Subscrui.

Silvia Ioana Sofineti, p. 17 - Am scris despre cărțile d-lui Tăicuță. Este un poet remarcabil.

Cătălina Stroe, p. 18 - Radiațiile electomagnetic sunt omniprezente pe Terra din momentul când Marconi a transmis primul semnal radio în eter. În actualul corp fizic, bombardat constant de radiații artificiale sau naturale, omul nu poate spera la nemurire. Să viseze poate.

Tudor Ciu, p. 18 - Nu am citit cartea celor doi.

F.L.Dalian, p. 20 - Halucinații creștine? Interesant.

g.alex, p. 20 - Știi foarte bine că multe industrii ceaușiste subzistă datorită fondurilor deturnate de la alte sectoare economice, iar agricultura nu producea pentru poporul român. Dacă ati călătorit pe autostrăzi ati observat desigur, de-a lungul lor, fabrică lângă fabrică, depozite, etc. Sunt mult mai flexibile și nu produc pe stoc. De ce atâtă pessimism? România de azi nici nu se compara cu cea de ieri.

15.05.2019, Paris
Dan Simionescu

FIRIȚĂ CARP TIMBRE DE LIPIT PE SUFLET PESTRIȚE

LUIZA CALA FRENEZII DE ÎMPRUMUT

În acest volum descoperim o poezie cuminte, neutră, care nu distonează în spectrul amplu al liricii feminine românești.

Prozaice, picturale, aproape lipsite de metafore, poemele doamnei Cala radiografiază dragoste, dragoste egoistă a femeii care se vrea iubită total, cu gesturile și capriciile aferente.

Este o perspectivă interesantă, tratată într-o manieră aparte, ca o scrisoare uneori, o scrisoare deschisă și tranșantă.

10.05.2019, Paris
Dan Simionescu

Nu știu câți scriitori români au abordat în ultima perioadă acest gen de portretistică literară.

Să devoalezi în cuvinte trăsăturile sufletești ale unor persoane contemporane cu tine nu este ușor, existând riscul de a repeta involuntar anumite clișee. Dar Firiță Carp evită cu dibăcie asemenea „capcane” nu numai în primul volum, dar și în al doilea, PESTRIȚE. Personajele sale, trăind în cele mai diferite medii sociale, ajung în vizorul autorului fie datorită unui capriciu de moment, fie prin interacțiunea lor socială cu el. Cert este că, de cele mai multe ori, aceste persoane l-au determinat pe d-l Firiță Carp să scrie pagini de înaltă vibrație literară. Este dificil să surprinzi trăsăturile sufletești ale unui om cu care ai interacționat o singură dată și mai ales să nu le pierzi în procesul ulterior de consemnare, care poate fi contaminat cu o doză relativă de subiectivitate. Nu știu dacă s-a întâmplat aşa ceva și nici nu interesează, fiindcă important este actul de creație în sine, finalizat de autor cu deosebită măiestrie stilistică.

În ambele cărți am remarcat bucuria de a scrie, bucuria de a exista alături de prietenii care îți pastelează existența.

Firiță Carp mărturisește, cu sinceritate, ideea sa despre această minunată stare de spirit:

„Despre fericire nu cred că trebuie să scriem. Fericirea este aşa, o chestie, un fel de bucurie liniștită, pe care eu doar o simt, dar nu o pot reda în cuvinte. De aceea zic că nu e cazul să mă hazardez în a scrie despre fericire. Desigur, nu e interzis să scrii despre fericire, dar seamănă cu o pierdere de vreme. E ca și cum ai scrie despre aerul din jurul clopotniței di deal. Sau despre bucuria sfintilor de a fi împreună în biserică de alături, cu sau fără credincioși de față. E de parcă ai scrie fără să trăiești. Pentru că fericirea se trăiește, nu se scrie. Da, aşa cred eu, fericirea se trăiește, mai exact spus se consumă. Sigur se consumă! Și numaidecăt proaspătă, fiindcă ea este entitatea care nu poate fi conservată. Singura care nu se poate păstra, indiferent cât de mult ar prisosi vreodată cuiva.”

Paris, 11.05.2019
Dan Simionescu

ADRIAN BUCURESCU

Poetul, ca și păstorul

Pe câmpia albă pasc oile negre.
Eu sunt baciul ce le știu orândul.
Oi frumoase, zestre-mpăratească –
rangul meu înalt mereu păstrându-l.

Le-am păscut de când eram copil,
de când zorii se-nălțau din rouă.
Le-am păscut pe zloată și pe Soare
și pe Lună Plină și pe Nouă.

De aceea, când o fi să mor,
să mă-ngroape-n stâna cea de fag,
fluierăș de soc s-aud pe-aproape
și tălăngi jelindu-mă cu drag.

Turma-n albul câmp nu se va pierde,
iarba sub omăt se va-nnoi,
lapte proaspăt din șistar, la strungă,
pe setoși mereu i-o ostoi.

Iar pe crucea albă cât imașul
slove-oi vor rândui citirea:
"Baciul nostru-aici are sălașul.
Veșnică să-i fie pomenirea!"

Botejune de vară

Soarele chiar și în murgul serii
îngrașă ogorul și mana.
Luna îi zădărăște pe lunatici.
Mă lepăd de satana.

Maci fragili picotesc în răzor.
Unui nor îi străluce coroana.
Mă îmbăt de mireasma florilor.
Mă lepăd de satana.

Câmpul plesnind de sănătate
ne întocmește hrana.
Apa în izvoare se pritocește.
Mă lepăd de satana.

Mă botez în sudoarea pământului.
Pe luncă zorilor le dă geana.
Moartea pândește eroii.
Mă lepăd de satana.

Adolescenți

Pe când eram adolescenti,
în România se mai citea poezie.
Adeseori zarea ardea
într-o lumină viorie.

Pașii tăi nu umblau, ci dansau.
Că nu te ridici în văzduh mă miram.
Aveai, iubito, niște ochi luminați,
la care, halucinat, mă pierdeam.

Petale de nori se scuturau,
părul tău mătăsos miroindu-l.
De-atâta dor, nu mai știam
de mine zile și nopți de-a rândul.

Ce suferință și ce plăcere,
ce de neliniște în piept!
Mai bine muream de atunci,
fără ca pacea să-mă mai aștept.

Toate acestea demult să-a dus,
alte lumini ne-au frânt pe-amândoi.
Noi ținem în suflet icoane,
pământul ne ține pe noi.

Ziua cea de taină

Veneau, măre, pe valuri vărgate,
viezuri roșii văslind cu spor.

Suspinau trestiile vinovate,
sălciiile se tânguiau în cor.

Soarele, sub căciula brumată,
tare se albise la față.
Cum să ne ferim de Cel-din-Baltă
nimeni pe noi nu ne învață.

Parcă nu mai era niciun om
să-mi întindă și mie o mâna.
Cum să te lupti cu marele somn,
care spre alt târâm te mână?

Din pământ zvâcneau pui de arici
cu iarba-fiarelor în bot.
O neliniște picura pe prichici.
Moartea trecea râul înnot.

Ostenit, Dumnezeu adormise
cu capul pe o cruce de sânge.
De spaimă, tot Raiul încremenise.
Nu plâng, Raiule, nu plâng!

Domnul, în marea milă a Lui,
nu te va uita nici în vis...
Doamne, nimănui să nu-i spui
de ce toate astea le-am scris!

Soldat lăsat la vatră

Linu-i lin și iară lin,
astăzi cerul e de tot senin.

Scărțăie cumpăna fântâni,
la marginea strâmbă a stâni.

Câinii simt miroș de lup și latră,
iar eu, soldatul lăsat la vatră,

stau întins în iarba pufoasă,
neatinsă de coasă.

De lupi și de urși nici că-mi pasă,
c-aveam o mândră frumoasă,

cu ochi căprui, sprâncene arcuite,
și acuși se găsi să se mărite,

că i s-a urât de așteptat
și de scrisorile de la soldat!

Dragostea mea, după tine
nu-mi pare nici rău nici bine.

Mi-am găsit una și mai frumoasă,
care tocmai vine de la coasă
și glumește cu mine, duglișul,
fluturându-mi în față tăișul.

Murmurul Soarelui în zori

Din ugerul Lunii picură lapte,
din Soarele roșu picură șopante.

În viroage se sting atmosferic
ultimele fâșii de întuneric.

Câmpia cască și se întinde.
Pelinul argintul își aprinde.

Cimitirele își dezmortesc oasele.
Țăranii pe raze își ascut coasele.

În monahală tăcere furnicile
cară ce au târnosit spicile.

Printre maci și cicori trece o căruță.
Din toate fetele ești cea mai
drăguță.

Dar încă dormi cu mine în vis
și plângi în somn că am fost ucis.

Din Soarele roșu picură șopante.
Eu simt în glezne măceșe coapte.

TITUS VIJEU

Fenomenul Fierbinți

Ialomitei».

Amintitul cărturar – în curând octogenar – a dus cu sine în lume această convingere, oriunde s-a aflat, inclusiv în spațiul universităților din Portland (SUA) și Turku (Finlanda) în care a predat străinilor limba și cultura românească.

O ipostază mai puțin cunoscută a profesorului este cea de poet. Texte din adolescență dar și câteva poeme recente compun ecusonul liric de marcă: „Mă uit îndărăt... / Tare depare-i Tata, / O umbră-ntru strămoși... / Îi caută Mama urma/risipită-n veacuri reci.../ Când voi pleca și eu, / Nimic din ce-au fost ei nu va mai fi.”

La fel de surprinzătoare este și postura poetică a lui Marian Ștefan (n.1939), membru fondator al revistei *Magazin istoric* și autor al unor solide studii de specialitate privind istoria României dar și al unor cercetări monografice destinate „orașului dintre răzoare” numit Fierbinți-Târg. Memorialist consecvent, istoricul transferă în poeme „gramofonul, râșnița de cafea, / banca de la șosea / și toată copilaria mea...”

Un poem antologic ni se pare a fi *Şoaptele ploii*: „,M-am născut într-o oază din Sahara...” „,Eu m-am plămădit /

Aproape de Cercul Polar din respirația unui ren...” „,Eu, a îngăimat al treilea strop, / m-am prelins din lacrima unui poet român / Care plângă de mila patriei sale...” Ceilași stropi au amuțit de compasiune / și ploaia s-a oprit.”

Prezența în volumul *Constelația Fierbinți* a lui Marin Constantin este dublă. Un grupaj de poeme îi validează talentul bineștiut dar, în același timp desenele (semnate de el C. Fierbințeanu) mărturisesc o înzestrare a autorului despre care, cu un alt prilej, doamna Sofia Șincan scria că „filigranul acestor desene în tuș este izbitor de asemănător cu cel al unui fin bijutier care știe să dea firului – aici, liniei – meandrele ideilor sale, supletea și expresivitatea fină a unei dantele”.

Aceste lumi vizuale subtile se adaugă unui cromatism bine temperat, apartinând unor pictori de certă substanță precum Vasilica Adăniloaie, Gabriel I. Teodorescu și Ionel Andrei, profesori de educație plastică și membri ai asociațiilor profesionale de profil. Ei au asigurat și grafica unor volume de versuri semnate de Dan Elias și Marieta Buzescu, autori porniți din Fierbinți cu dorința afirmării unei vocații artistice indiscutabile. În poezia Marietei Buzescu se ascunde parcă un George

Topârceanu de care cititorilor le era dor („,Ti-am zis, vineri, c-o să plouă / cu nevrălgii premeditate, / ai râs, scrutând, neliniștit, / în metafizici deghizate.”)

Un admirabil poet al evadărilor în spații imaginare este Dan Elias (n.1957), plimbându-și versul inspirat în colțuri de lume, în Filipine și în Benares, în China dinastiei Ming ori la mesopotamiana poartă a zeiței Iștar. Frații săi întru periplu se regăsesc într-un vers: Ulise, Marco Polo, Diaz și Vasco da Gama...

Șase poeți și patru artiști plastici sunt reuniți de alcătuitorul volumului, Mircea Roșca (fierbințean prin adoptie) într-o carte pe care după ce-o parcurgi cu sufletul și ochii larg deschiși ești îndemnat să-l parafraza pe înțeleptul cronicar, declarând: „Nasc și la Fiebinți oameni”, fără a uita să adaugi: „Încă ce oameni! Artiști în toată puterea cuuvântului, doavadă oferită și de acest poem al lui Petre Ion Stoica (n.1955), autor al volumelor *Păpuși de tutun*, *Propozitii în iarba și Amara ispită a albului*: „Copacii / în general / Nu cred în lumea de / Apoi. / De aceea / Mai toți sfârșesc / Bușteni. / Doar câte unul, / Eretic, / Ajunge lăstar / și reinventează / Pădurea.”

STEFAN NEAGU**Focul și vântul**

(Cântec pustiu pentru piromani „,rafinării,,)

„La Paris, tatușă Tii,”
Max JacobOh, nesătui sănț porcii
Și-n cocină-s duhorii
De săngeroase bolgii-
Satanice fervori;„Parfumuri,, sociale
Pulsând dinspre Paris
Prin vene faciale,
Groh-groh, de nedescris.Ce neagră avalanșă
Coboară-n vena cavă
Maimuța lor malgașă
Cumplit se-nalță-n slavăApoi se dă de-a huța
Cu o țigară-n gură,
Peste zidari, chivuța
Aruncă scrum cu ură.
Mileniul animalic,
Barbar de la debut,Trântind cocoșul galic,
I-l dă lui Belzebut
Să-i ronție gâtlejul
La fel ca la Sedan.
De când pândeau prilejul
Acet hulpav hultan.Nu un fachir din Indii,
Ci chiar urangutan.
Ehei, noir lundi,
Te-asvârli pe-un tobohan
Și-nspre Saint-Cyr, dii, dii
Giganta pălălaie
Din focul ca un brici
Cu flama lui bălaie
Ajunse pân-aiciPe catalige-ntinse
Din Alpi până-n Carpați
Mânia noastră-aprinse
Un snaps de nevropațiTurnat ca greu mercur;
În spleenul analog
Iei dreapta împrejur
Pe cărje de olog.
Grijanii dulci, pascale,
Sau râncede leșii
Din bulele papale
Spre rai acum ieșiiUn gnom tuns și frezat
C-un rât de fitofag
Iona s-a băgat
În strâmtu-mi esofagDe-acum familial
Ca jocul de păpuși.
O, ce copil venal
Voi deveni acușiSă vântur ca la gârlă
Rozarii spre tâlhari
Se scutură prin Turlă
Cenușa de Sfinti Mari......
O, edecar hai-hui,
Cum tragi de mii de ani
În contra cerului.
Zbori, porumbel guțan
Și mintea nu ți-o pui
Cu-n biet urangutan.Ce roib e focul și ce alb,
Și vântul-magic surugiu.
Carboave vâră timpul calp
În tigva unui parlagiu.Pe Sena, într-un cabaret,
Eu, alogenul ventriloc
Te-o sugruma fără regret,
Sticlete râu famat, Vidocq.

April si Mai 2019

ION ROȘIORU**Pantunuri****1**Cu mărinimie Domnul se implică
În primirea rugii Regelui Avgar.
Doar cu tine valul sorții mă ridică,
Altfel, orice-aș face, totul e-n zadar!**2**La renovarea casei fantomele lucrează
Cu sărgul de rigoare în schimbul doi și trei.
La geamul tău căteii de usturoi turbează
De cât îi fac să latre când mă îndrept spre ei!**3**Pe câmpul fără margini zăpada scânteiază
În noaptea bântuită a Sfântului Andrei.
Un tren ce mă aduce spre tine deraiază
În visul meu pe ruta Brăila-Făurei!**4**Cârmuit cu dibăcie cobora un șlep praghez
Și lăsa în urmă-o trenă de râvnită primăvară.
Mi-am permis proptit de-o piatră cenușie să visez
Că deplina libertate o trăiam întâia oară!**5**S-a puștiit de-a valma cătunul Capidava
Încremenit cu totul într-un poem promis.
Cu fagure sălbatic mi-ai îndulcit otrava
Pe care mi-ai turnat-o în cel din urmă vis!**IOANA BANNER**

Zebranno – 2017 – un fenomen cultural unic, la Urziceni, săptămână de săptămână, mereu luna seara, cu reverberații în toată România, chiar și cea de dincolo de Prut, în care se manifestau oameni de cultură ialomițeni și din toată țara în fața unui public dornic să asiste la lansări de carte, să asculte o muzică bună, să admire o pictură de valoare, să urmărească conferințe pe diverse teme, în timp ce savurează o cafea ori un ceai, iar în final, să socializeze la un vin bun, roșu sau alb, după preferințe.

Este rândul Caravanei Culturale 2017, sosită dinspre București, avându-l în frunte pe cantautorul Traian CHIRICUȚĂ, care, desigur, a încântat sala cu cântecele sale politice-pamflet. Remarc, printre membri caravanei o doamnă distinsă, elegantă, discretă, desigur emoționată, care citește câteva poezii proprii. Îmi atrage atenția contrastul evident între emoția autentică trăită de către poetă și profunzimea sentimentelor exprimate în fiecare poezie. Era altceva decât citisem sau ascultasem până atunci. O felicit în final și aflu că este absolventă a Facultății de Litere și Istorie a Universității din Craiova, dar și a Facultății de Management Financiar din București, că a publicat versuri în revistele „Amfiteatru”, „Argeș”, „Impact cultural”, „Apollon”, „Pagini culturale românești” etc. Mi-am zis în gând, aşa cum spun de fiecare dată când descopăr câte un talent: „Doamna Ioana BANNER știe ce-i poezia!” și ne-am despărțit cu promisiunea să-mi trimită versurile tipărite într-un volum. Ceea ce e pe cale să se întâmpile, căci aflu că pregătește volumul de versuri „Eu în Rochiță de Secetă”, din care savurez câteva. Încă o dată îmi confirmă acum ceea ce presupusese am atunci. O poezie puternic încifrată, în care imaginarii poetic pendulează, ca într-o proză fantastică eliadescă, între real și imaginar. O lume sufocantă a cărei dominantă este paradoxul vieții, realizat stilistic tot printr-o figură de stil, paradoxul, aceasta având la bază neasemănarea, dar și prin alternanțele timpurilor verbale prezent – imperfect (foarte rară în poezie), lăsând impresia că sentimentul se lasă cu greu dezgolit, dar cu parfum de mare poezie pe care numai cei inițiați o savurează. Selectez la întâmplare, spre convingere: „Aerul se tulbura de apusuri/ Și trăgea în pieptul ușilor inserarea”; „La apus apa îmbracă/ De tristețe cămpile/”; „Priveam cum Tata cosea iarba de pe Mama/ De când este câmpie/”, „Timpul se varsă pe mantia/ În care se refugiază crucea/” etc. (Titi DAMIAN)

Eu în Rochiță de Secetă,

Eram gara unui plop,
Intram în pământul de aer din jurul meu,
Mersul meu era o lampă de pietre,
Tăpile treceau prin toamna aerului,
Cu hohote până la brâu,
În care copiii de apă întindeau soarele.
Câteva flori săreau peste clipe în sângele meu,
Câmpia dezlegă cerul unui lan de porumb,
Eu în Rochiță de Secetă,
Îngropam sălcii plângătoare.

De lângă mine plecau grădinile,
Se purtau una pe alta în spate,
Ca niște fluierături care își beau pereții,
Care le bea glasul,
Și săpa până pământul se umplea de copii,
Se umplea de hăinuțe cu pustiul pe ele.
Un braț de lumânări mă strânge în brațe,
Și liniștea bea apa cu toamna pe glezne,
Ninsul umblă cu broboada mamei pe umeri,
Închidea cămașa aerului la gât,
Și Eu eram doar o Rochiță de Secetă.

Mersul aerului crește bolovani peste numele său,

Mersul aerului are două cămași,
Și o singură mână,
Și mâna sa are o biserică în strigăt,
Cămașa aerului șchiopătează,
Își scoate din gură gardurile,
Și le bate auzul în cuie.
Noaptea crește din cealaltă noapte,
Și stă cu picioarele în buzunarul lămpii,
Cămașile aerului dorm pe sub scaune,
În ore de cărămizi mersul aerului
Crește bolovani peste numele său.

Mâna mea se face Duminică,

Mâna mea abia se face Duminică,
Mâna mea abia se face zi,
Câmpia pe fereastră abia își aruncă numele
Și în fântână râd cămașile tatei.
Pe aici, prin răbdarea mea,
Cerul abia mai are un picior
Și pune cărămizi de secundă,
Care se fac vrăbii și zboruri.
Iarba aduce chipul mamei pe brațe,
Într-o candelă mareea se strigă cu numele meu.

Se îmbată singură singurătatea,

Vântul este singura biserică,
În care intrarea nu intră.
Pereții sunt apă de ploaie cu fuga pe ea,
Treptele cătorva betii pitite de tata în gara unui oftat,
Rugăciunile țin pe umeri chimire
În care se alungesc zilele, se fac anotimpuri,

Apoi rădăcini, paturi și abia apoi se fac orbirea,
La masa căreia se îmbată singură singurătatea,
Așa încolțesc în ghiveci bisericuțele de vânt.

Ușilor le iese iarba prin piepturi

Ușilor le iese iarba prin piepturi,
Pe culme mama întinde scutecele de cuvinte,
Din care picură piciorușe de vânt,
Mersul gardului se urcă în car,
Lângă râsetul meu se face dimineața,
În căni și sub hainele gândului,
Numele noastre cad pe lângă numele acoperișurilor,
Amestecă liniștea dintre ele,
Și urcă la loc în numele noastre,
Cu acoperișurile în coșuri.
Respirarea numelor noastre,
Își tunde chipul de pe umbra abia închipuită,
Și-și rostogolește bisericile
Până ușilor le iese iarba prin piepturi.

Timpul meu nu mai citește Biblia

Timpul meu nu mai citește Biblia,
Nu-și îngopați iubile după datina timpului,
Timpul meu nu este ciorap cu furnicături între umeri,
Timpul meu nu mai citește pe buzele ferestrelor,
Nu-și ia grădinile în buzunar când merge la rude,
Nu-și pune bucuria curții la butoniere,
Și nu stă în pat cu țipete de brumă.
Timpul meu își pune bolovani de aripi pe usă
Și lasă suflul să se îmbete prin garduri,
Și să taie unghile vinului din carne sa.
Timpul meu nu stă cu perdelele în fântână,
Timpul își descalță intrarea în lume
Și aruncă în sus cu podele de somn.
Timpul meu nu înflorește nicu un timp,
Și nu are priviri de mirosluri,
Și nu-și duce niciodată casa la mare.

ANCA BUCUR**Antrenament metafizic:**

Am fost creată simplu și elegant
În același timp cu-n pește și cu-n elefant
Astfel sunt alunecoasă și uneori teatrală
Pășesc în lumină, ca la circ,
uneori cu un fel de fală
Mai greșesc și-n intuneric mă abat
din calea cea bună și dreaptă
Dar urc prin viață treaptă cu treaptă
...e seară, citesc, stau în pat, o minune se-ntâmplă
Pe neașteptate o beatitudine mă inundă
Se deschide ceva la mine în piept
Ca un sertar vechi, dintr-un bufet
În timp real simt cum, în fine,
Mă iubesc simplu, creată de Tine
E atâtă energie în mine,
încât, Doamne, simt că m-ai clădit bine

COSTEL BUNOAICA

Nimicuri semnificative

Mereu câte ceva îmi amintește de tine – chiar și umbra aceasta suspendată de sufletul meu ca un lacăt chinezesc, încrâncenarea verii,
apa, canicula, drumul la țară printre bălării indecente și crizantema galbenă, olandeză, din vaza improvizată ad-hoc; aerul rămas după plecarea ta, eternitatea unui sărut sinucigaș și o serie de nimicuri semnificative, dar mai ales otrava cernelii cu care pângăresc perfect conștiens intimitatea colii de scris

Ruguri de ceață

Tu ești femeia mea! Nu știu faptele tale dinaintea venirii mele – cunosc doar cărarea care duce spre o viață mototolită, uneori riscantă, cu abjururi roz pe pereți neverosimile. Timpul a jucat, câteodată, de partea ta și te-ai

bucurat și te-ai crezut pe tine, mințându-te. Bătea vântul și scutura pietrele rușinii în părul tău de castan răzvrătit, sufla alizeul și înrămurarea câte o frunză... Ai agățat destinului pietre de moară; norocul l-ai forțat cu chei pe măsură și, acum, când afară e toamna și poemele ard ca niște ruguri de ceață, ticiuiești lațuri pentru încă o iubire imaginată.

Tu ești femeia mea! Nu știu faptele tale dinaintea venirii mele – cunosc osteneala păcatului cu care plămădeai plecări de răsină pentru nopți fremătătoare și hazardul cu care le colorai în ochii bărbatului tău, și te lepădai de toate nopțile și de toate zilele dăruite pe ascuns, pe apucate – ca iarăși să crească ramură de pace între două limane.

Tu ești femeia mea! Spune-mi lucruri bune care să-mi amețească luminile și beznele..., fă-le să scapere, să se iubească pe ele însese.

O, frigul lăuntrului mă acoperă! Hai, vino mai aproape și aprinde odată lampa, că frig îmi e, și noapte îmi e, de se frâng odăjii și cad pelerinii damnați peste coridoare imense de ceață.

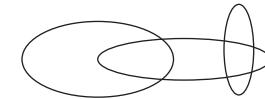
Nu lăsa întâmplările la îndemâna oricui

Am să adorm și-n trupul meu vei cădea ca o visare usoară, primăvăratică; să cazi, și să nu te însăpa înmânte neliniștea veacului. Să mă locuiești definitiv, cu pricepere; să fiu casa ta de zi, casa ta de noapte; să fiu iubirea ta zânaică, rușinea,

bucuria, boala; EU să fiu TU...

Pe dumneata, Doamnă, nu te pot atinge prăpăstile de vreme ce mă locuiești, căci eu sunt deja o prăpastie acoperită de cântece oarbe. Când te plătisești, sloboadă așteptările peste foșnetul lăuntrului să ciugulească tristețea, să se împăuneze cu ea.

O să adorm cât de curând.... Dumneata, Doamnă, nu lăsa întâmplările la îndemâna oricui!

IONUT-DANIEL ȚUCĂ

Unui amic perfid

Pe-acest amic – stilat și cult, Dar în tertipuri ne-nrecut – L-am întâlnit demult, demult, Dar prea târziu l-am cunoscut.

Alegeri anticipate

Să știi – când mergi cu buletinul, Pe el ștampila să o pui – Că e anticipat scrutinul, Cu tot cu rezultatul lui!

Cel mai bun prieten

Dovezi reușind să adun, De el, ca amic, bunăoară, Pot spune că e cel mai bun, Desigur, la trasul pe sfoară.

Transmisiune „de la fața locului”

La capul celui muribund, Cuprins de spasme și frisoane, Vreo două lumânări se-ascund, Dar și vreo zece microfoane.

„100 de cărți pe care trebuie să le ai”

Le-am cumpărat cu-nflăcărare – O investiție firească – Acum feciorul meu le are, Rămâne să le și citească.

Unei învățătoare

Fiuță proaspătă ca rouă, În față ei perplex rămâi, Deși predă pe la a doua, Ea e o tipă clasa-ntâi.

Drumarii români

Cu bani puțini și proaste scule, Devine munca un supliciu; Și, totuși, drumuri fac destule, De-acasă până la serviciu.

Confesiunile unui bătrân „lup de mare”

Ca marină de spătă rară, Atât de strănic am iubit, Că pensia alimentară În zece porturi o trimis.

Magnatul la închisoare

La Rahova, pe triste-alei, Un boss își plimbă pașii grei, În haine noi și-așa curate, Ca sumele cândva spălate.

Drumul spre „Rahova”

Doar două căi în minte-mi vin, Spre Rahova să pleci de-ai vrea: Întâia este prin Vidin
Și-a doua e prin D.N.A.

„Carieristul”

O viață-ntreagă a-nvățat,

Și-a avansat încet, încet, Luându-și chiar și-un doctorat, De pe un site de internet.

Generozitatea soției

Văzându-și soțul cum privește La saramură și plachii, L-a îndemnat să guste pește, Că „borș” mănâncă zi de zi.

Inundații cu urmări

Când vine cu furie valul, Concretizând prin curte riscul, Îmi ia găinile și calul; De restul se ocupă Fiscul.

„Locomotiva” de partid

Am tras partidu'-n anii grei, Ca lider devotat și tare Și-acum mai toti colegii mei Sunt lângă mine la-nchisoare.

GHEORGHE DOBRE

INCIDENT

Cineva (nici nu-l cunosc) Prieten spune el, Îmi intră în suflet, Îl scoate într-o carafă Apoi mi-l punе pe masă Și-mi spune: Bea! Am băut până mi s-a făcut rău. Așa de rău încât îmi venea să vomit. Dar nu mai aveam ce. Noroc! Al meu, al lui, al cui? Apoi – încet, încet – am început să visez urât, Un coșmar pe care nu l-am mai avut niciodată: Lutul umed al poetului luase forme dansante Izbitor de familiale Și eu – cu un zâmbet Tânăr, priveam țopăiala Și scoteam limba la cea mai mare.

CÂNTEC

Vai de rare oasele tale Păinile-ți calde și-amare Vultur de seară cum mai coboară Păinea-ți cea caldă și-amară Dragoste, puținele oasele tale Păinile-ți calde și-amare.

OCHI ÎNTORȘI

Că nu trăiesc în lună!
Că nu, că da, că la...

Oamenii treceau cu ochii întorși pe dos Scormonind cu lanternele o materie oarecum cenușie, Vacile cu ochii întorși pe dos Își admirau pierdute alunecarea bolului, Păsările cu ochii întorși pe dos Rașchetau cerul și bucăți mari din el Cădeau pe șosele, Arborii cu ochii întorși pe dos Își suspectau cu discreție seva, Peștii cu ochii întorși pe dos Inventau frenetici unduiri interioare. O lume întreagă dată pe dos Se privea cu atenție.

Deodată, aerul, singur trezindu-se, Se revoltă, urlând: Că nu trăiesc în lună! Că nu, că da, că la, că tra-la-la gunoi. Mama voastră de dați pe dos, Pe față cu voi!

Cărări

Cărări Pietre Muntele noaptea, Prăpastia Saltul în prăpastie Tipătul suspendat o clipă Deasupra brazilor

Și brazi...

VIORICA GHEORGHE

Fără să falsific nimic

Pierdut printre ciulinii traficanți de frumusețe, un tipăt, ca după o înjunghiere de albastru, își risipește suflarea peste lutul uscat.

Fără să falsific nimic, încredințată că din acest timp sfios și stingher sunt cea mai vulnerabilă dintre taceri, las umbra păcatului să adoarmă pe roata olarului.

Cum bănuiești, neliniștea biciuiește firida nepăsării.

Te ard ca pe o întristare

Te-am atins în grabă sau am surpat un anotimp unde ziua de mâine nu mai există. După ce am alungat, din falsa rugină a toamnei, promisiunea trecerii cu o umbră de pescăruș, nu te mai aştepț.

Te ard ca pe o întristare între privire și lacrimă.

DARKO LEŞOSKI

(Macedonia de Nord)

Darko Leşoski s-a născut pe 4 iulie, 1984 la Struga. El e din Vevčani, dar locuiește la Skopje de când a înălțat 14 ani. S-a specializat în Literatură generală și comparată și Studii americane în cadrul Facultății de Filologie "Blăze Koneski" din Skopje.

Până în prezent a publicat două volume de poezii. Prima carte, "Copil dintr-o familie reală", publicată de renumita editură "Tabernakol", a apărut în 2013.

Cea de a doua carte, "...Si atunci Iacob i-a dăruit lui Iosif o haină în multe culori", a apărut în 2017.

Poeziile lui au fost traduse în engleză, slovenă, chineză, etc.

Se poate spune că Darko Leşoski este un fenomen nu doar în poezie, ci și pe scena culturală macedoneană.

În 2013, săptămânalul "Fokus", împreună cu renumitul actor macedonean Nikola Ristanovski, l-a numit "Persoana Anului 2013", pentru că „a mutat granițele poeziei macedonene, a introdus un spirit proaspăt și modern în literatura macedoneană și a promovat literatura și poezia în rândul tineretului din Republica Macedonia.”

Ochii care îmi sunt acasă

Există oamenii pentru care mai repede ai muri,/ decât să-i dezamăgești sau să le-aduci lacrimi în ochi./ Pentru că doar în ochii lor tu știi cine ești, al cui ești,/ ce poveri ai, câte ai și câte n-ai,/ doar în ochii lor privind, știi încotro pleci și dinspre unde vii./ Crezi că dacă le umpli ochii de lacrimi/ sau îi dezamăgești, îți arzi casa ta!/ Pentru că acasă pentru tine, în această lume, este doar în ochii lor./ Si ai muri!/ Chiar ai muri!/ Tu ai muri în clip-accea, doar casa să-ți rămâne întreagă!/ Pentru sufletul lor frumos.

SILVIA BITERE

1. acum dorm și pot crede orice

puteam să cred orice coraline
despre ieșirea din noapte prin podul palmei
sau cu zepelinul din paie direct prin pupilă
să-ți fac din mâna voioasă pa
ne vedem dincolo de memorie unde nu am înțeles prea bine
ce se află

acum dorm aşa frumos
visez că sunt un cearcănu uriaș plin cu iubiri eşuate
ale tale coraline
cum
ale mele sunt încă vii și le iubesc

am auzit că la noapte va ninge
în sfârșit vom avea și noi coraline
oamenii noștri de zăpadă

2. din memorii

trec prin mine ca prin minte un ultim submarin
vara mi se pare deasă cum privești peste umăr umbra
hâr hâr pe la geam s-a strecut o lumină din altă lume
totul e un câmp mi-a spus coraline privindu-se în oglindă
aduna de zor bucăți de sticla - din piele ieșeau
vii ascuțite era tot ce-și putea dori un om
la să timpul să treacă îmi șoptea la să curgă
nu-l ţine în pumn să-l risipești
și s-a aruncat de la fereastră aşa liberă
cât ești tu de frumoasă în zbor i-am strigat
curajoasă
curgi i-am spus curgi în zbor coraline
dar lacrimile i-au secătuit privirea peste o apă
ca un buștean aluneca plină de chihlimbar

3. ce fel de făptură ești?

îată noaptea cum vine și-mi smulge coasta de drac din piele
dedesubturi coraline doar dedesubturi
îmi amintesc din memorii alambicate tot
cum ai venit tu pe o lună plină ca o șireată
m-am chemat din talpi să mă vindec apoi să mă vinzi
multimii
atât de șireată și atât de iubită

nu am nevoie de vreun vis să strengăresc de-al tău
străină de mine mă alătur vouă celor mulți
vă dușmănesc pe față lenea și misterul vostru e o cătea prinsă
de parul din gard
am lustruit o vreme doar cu gândul un zâmbet și m-am

Singura țară pentru care mi-aș pierde viață

Într-o zi, tu vei fi țara mea.
Într-o zi, tu vei fi republica mea.
Într-o zi, tu îmi vei fi și munți și lacuri și câmpuri largi.
Într-o zi, eu voi face multe prostii care te vor face să râzi.
Într-o zi, îți voi deschide propriul nostru web site.
Intim.
Personal.
Al nostru.
Despre acesta vom ști doar eu, tu și cei care îți sunt apropiati.
Cei aleși de tine.
Și eu voi citi „Dnevnik”.
Pe astă vor aparea știri numai despre tine.
Ce faci azi?
Ce faci azi sau această săptămână doar tu.
Cum ți-ai tunis pârul, cum ți-a miroșit pielea, /
cât ai râs când am lovit degetul mic de la dulapul cu sertare, /
cât urăști când gătesc, cât te enervează/
când m-a întorc beat și te sărut și te trezesc.
Într-o zi, tu vei fi țara mea.
Singura țară pentru care aș pierde viață!

Niciodată să nu încerci să prinzi cuțitul dacă îți-a scăpat din mâna!

Cea mai importantă lecție pe care am învățat-o despre dragoste, am învățat-o în bucătarie.
„Niciodată să nu încerci să prinzi un cuțit ascuțit care îți-a scăpat din mâna și cade pe pământ.“
La fel procedezi și cu cea pe care ai iubit-o mai mult decât orice pe lume, atunci când va decide să plece. O să rămâni doar cu intențiile bune și palmele pline de sânge.
Niciodată să nu încerci să prinzi cuțitul dacă îți-a scăpat din mâna și cade pe pământ.
Dacă azi îi întrebă despre mine pe toți pe care i-am iubit și m-au iubit, o să-ți zică – E un om bun, sărmanul are un suflet bun, doar pentru sine însuși nu e bun.
Niciodată să nu încerci să prinzi cuțitul dacă îți-a scăpat din mâna și cade pe pământ.
Niciocare fată își amintește de ochii mei,
de mâini - niciuna!

Niciodată să nu încerci să prinzi cuțitul dacă îți-a scăpat din mâni și cade pe pământ!

Promite-mi!
Niciodată!
Niciodată!

Când părăsești femeia pe care o iubești, nu te întoarce înapoi!

Când pleci de la femeia pe care o iubești, dacă te întorci înapoi o să vezi ceva ce nu trebuie să vadă niciun om viu, ci doar Moartea!

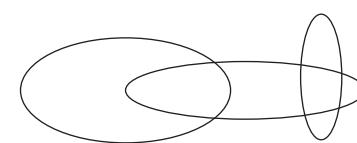
Când pleci de la femeia pe care o iubești, o să vezi cum umbra ta se desprinde de tine și se îndreaptă spre ea.
Dacă ai hotărât să pleci de la femeia pe care o iubești – nu te întoarce.

Nu te întoarce niciodată înapoi!
Eu nu știu, în timp ce am fost cu tine, dar și fără tine, dacă am iubit vreodată cu adevărat pe cineva, un singur lucru știu.

Că într-o zi o să îngenunchez în fața ta și o să plâng în hohote.
Indiferent dacă iar o să fiu cu tine sau o să am pe alta.
Într-o bună zi, o să îngenunchez și o să-ți spun: Îmi duc copilul la Vevčani în weekend, au spus că o să plouă și știi că acolo dacă cineva strănată mai tare, cade lumina... Dă-mi înapoi umbra, o să-ți spun... Știi oare că o să doară când copilul o să-mi spună: Fă-mi o umbră de iepuraș pe zid, tată, cât lumânările ard... Știi oare că o să doară că nu o să pot să i-o fac?

Că nu o să pot!
Într-o zi, din nou o să îngenunchez în fața ta, indiferent dacă vom fi "noi" noi amandoi sau separat tu și separat eu....
și o să-ți plâng în hohote.
Dă-mi-o înapoi, lasă-mi mie umbra să mi se întoarcă din nou.

**Traducere și prezentare: Tatjana BETOSKA
Stilizare: Gheorghe DOBRE**

un zeppelin în care mă simt în siguranță - "un câine negru"
atârnat de tavanul fals din parcul Tăbăcăriei
cina romantică cu Spacey în turnul Eiffel
și

Teachers
Europa
Zooropa
Lyrics
U2

pantofii cu toc fusta despăcată
mersul alb-negru
sfoara din plumb
fotografia de cuplu - înmormântarea
mama care-și leagănă copilul pe genunchi
într-un tren de jucărie
ultima modă – unghiul perfect din care privesc accidentul

LUIZA CALA

De ce fugi, Ana?

Când m-am privit, m-am agățat
De speranță unui viitor asumat,
Viitor pe care,
Rostindu-ți numele, l-am sugrumat.
- Sunt Manole!, mi-am spus
- Sunt Ana! și lumea abia născută
S-a spulberat...

Hoața de suflete

Ti-am furat sufletul
Și ai rămas doar o umbră.
Pentru că nu ai vrut să mi-l dai,
I-am furat și lui sufletul
și a rămas doar o umbră.
Acum sunteți două umbre
Care își plâng goliciunea, minciuna.
Dar eu nu am ce să fac cu sufletele goale
Și le-am dăruit celor care au
Preaplin de suflet ca să le umple.
Cândva, poate, vi le voi returna,
Dar doar dacă veți învăța
Că viața se trăiește cu sinceritate
Și iubire.

CHERVANUL CU PRIETENI

Florentin Popescu

Spirit renascentist-proteic predilect, nici că putea să poarte alt nume. Mai mult „Florentin” decât „Popescu” sansa i-a surâs – devenind între timp erou de epopee.

Așadar, ce s-o mai „lungeanu”, a dat chivernisală pe-un „vis himeric” și-a izbândit. Ce-i drept cu osardie multă.

Poet de excepție, prozator aplicat, critic cu măsură, istoric literar și editor remarcabil FLORENTIN POPESCU, are vână. Și nu spun numai eu, o spun cele peste 60 de titluri din hambar.

Mai nou „păstorește” ori „administrează” cum vrei s-o luătă, ca un strănic „boier halea” – revista „Bucureștiul literar și artistic”.

Devenită reper în lumea artistică „contemporană”.

Prisosindu-și, are bucuria înfloririi, a reinventării, aidoma lunii aprilie în care s-a fost ivit pe lume, mai abitîr, împărtășind-o și altora – mulți ce-i „roiesc” în preajmă. Fiindcă are vocația prieteniei – vocație rară ce-i drept în zilele noastre.

Așa ca o mărturisire, pot zice, că nu-i comod să-i fii prieten. Ti-o taie când cu gândul nu gândești, cu osebire când „gărgăunii genialității” ti se urcă la cap. E drept cu o anume malitie fină că să nu te rănească, dar să te țină neapărăt în canonul exigențelor.

Pentru astea toate pe de-asupra, tocmai Pitac de răscumpărare și admirare. Așăderea cer îngăduință a-i urare: *Mulți ani cu sănătate dumnealui Arhon F.P. ot Chiojd!*

Cu temenea Dropioiu

Coman Șova

Pricinos – cum sunt, îmi este greu să accept, că prima impresie, a rămas definitivă și emblematică. Într-atât se identifică „personagiul” cu propria biografie – aş spune într-un mod cu totul fericit – încât „să pedalez” pe una dintre laturi ar fi o eroare și i-aș produce desigur o mare nedreptate. De aceea, începe abrupt, prin a-i recunoaște noblețea și discreția propriei Omului cât și Poetului. Și fiindcă, m-a primit în cortul inimii sale „aurindu-mi obrazul c-un săru”, de ce mi-aș păstra vorbele bune pentru mai „târdziu” câtă vreme, despore ziuă de mâine nu am și stire. Încurajat mai apoi, de cumsecădența-i arhicunoscută, care a făcut, de fel, posibilă apropierea, am a-mi îngădui să-i zic: Bădie. Cum atât de curat și „de drag” i se adresa bunăoară, Mihai Eminescu lui Creangă, în cele epistole.

De bună seamă, bădie COMAN ȘOVA, v-am cunoscut și răs-cetit, din „doască-n doască”, sorbind cu nesaț „Paharul cu îngerii”. Și-m am găsit în multe privințe rudă de frunză verde cu Domnia Voastră. Implicit cu spațiul moldav și de poveste – pur și silvestru, în care-au încăput ca-ntr-un sipeț, din lemn de frasin – obălăduit cu argint; descălecări și vârste, nerăbdări și îngerii, rătăciri și bejenii, oblojuri și năpaste, prunduri cu ape line, drumuri și ninsori, treceri – petreceri, vâltori, tăceri, foc și uitare, „seve dulci de arbori și răcoare”. Egal distribuite în timp, între cele două mari taine: nașterea și moartea. Și peste toate dă stă să se prăvale un duh de nicăieri și de pretutindeni, ca un alean, să le vindece și să ne vindece – de nenoroc. Sunt aici, o succesiune de holograme – suficient tensionate... și mai bine orchestrate, fără de prea multe brizbrizuri și înflorituri care dau autenticitate și naturalețe trăirilor și confesiunilor. Auziți, minunați-vă, și luati aminte: „Sunt vulnerabil ca o nișoare”. Copleșitor vers, îndrăzneț și dezarmant de sincer, care se susține printr-o aspirație princiară către puritate (vezi Nevoia de alb) Răzbăt pe alocuri – spun unii – sonuri din Eminescu, din Bacovia ori Labiș. Da, ce-i de colo? Asta nu ţirbete de fel originalitate și profunzimea „Scrisorilor” tale. Dimpotrivă – alină asperitățile dodecafonică, adăugându-le în final, Aură. Nu spun c-ei fost lipsit nicicum de năluciri, de spaime de incertitudini și anxietăți, de măhniri. Cuvinte de reazem” având în iubirea, ce-ți fuse „haină de fiecare zi”. Cum altfel, de vreme ce și-a fost dat, să te-nsotești „c-o mândrețe de femeie și om” pre numele ei – ANA de BALŞ? Ce caracter, ce „tandără autoritate” au femeile pururi îndrăgostite! Mă închin numelui ei magic, ca odinoară cele-i care ne-a durut, și-a stat jertfă la temelia cuvintelor noastre de-necupt.

Acum, când scriu: „Ninge în nordul trupului meu / cerul se sprinjă pe doi plopi / și pe nesomnul meu / ... Începe propria-mi naștere.” Cum bine grăiti. E „târdziu”. Și-un înger influent s-a postat în fereastră sufletului meu – și el cercat

– și mă îndeamnă să vă recunosc – Măre-ția. Tăcând. Rețin încă ziceri bine rostuite: „E tare frig, iubito / Hai să fugim de – aici / Noaptea e prea lungă / Luceferi nu mai sunt / văd două felinare din os de măscări / Și paznicii de noapte au chipul de pământ”, semne ale unei acuități distințe, care vor trece nedesmințit proba timpului.

Așadar, pentru toate astea și multe ce nu vor fi spuse nicicând, aș fi vrut să mi-l afli frate –

Să mă ung cu Dânsul la rană.

Constantin Carbarău

Destinul meu literar s-a confundat, o bună bucată de vreme, cu cel al revistei *Sud*, al cărei mentor a fost și rămâne Constantin Carbarău.

Așa cum l-am cunoscut eu, pot depune mărturie că era un ins de toată isprava.

Păi, cătă dintre noi ar fi în stare să-și neglijze propria creație spre a se pune în slujba celorlați?! Astă jîne de un dat mult mai profund, de sorginte valăhă, de a fi „risipitoriu” cu sine și generos cu ceilalți.

Avea metehne multe – nu mai multe ca ale noastre – pe care i le imputam uneori în micle noastre „dispute ideologice” pe când întârziu dimpreună cu Florentin Popescu la „una mică”.

Știi că mă acuza în sinea lui de „elitism”, de o anumită „boierie”, la rându-mi reproșându- i o anume rigiditate de „activist cu nîz-nai”. Cu toate acestea, prietenia noastră era bazată pe respect și nu l-a împiedicat să-mi deschidă paginile revistei, ba chiar să-mi acorde o rubrică, unde să bat câmpii după voie: *Că așa-i stă bine Dropioiu!*

Ce să spun?! Era șarmant, chiar și atunci când se deda la mărunte meschinării, înnodându-și paraua în poală ca o chirvă, lăsându-ne pe noi să achităm nota de plată, dintr-un anume instinct de conservare. Știa el ce știa: „Mă, zicea, aprinzându-și amuzat țigără, banul căstigat cu greu trebuie chivernisit, că doar nu suntem țiganii să trăim de pe o zi pe alta!” Și apoi mai erau și alte scopuri pe lume, ceva mai nobile precum rajia zilnică a lui Mogleață – câinele, precum și a Donei Alba – pisica, ce-i păzeau „ocina” părintească de la Bolintin.

Cu toate acestea, eu știam că prietenul nostru era un om „asuprît”. Să amintesc numai umilințele pe care le-a îngăduit pe la ușile potentiaților zilei spre a ține revista și fundația timp de 15 ani, ori grijile și necazurile familiei?

Tenacitatea, mintea brișă și caracterul său integrul l-au ținut. Până-ntr-un rând, către primăvara lui 2012, când a cedat. N-aș fi crezut, fiindcă vizitându-l cu Raluca și Florentin ne-a dat ultima lectie de „humor”, persiflându-și suferința. Aales „să dea dosu”, după o expresie uzitată acolo, în Vlașca, reușind să prindă din mers *Autobuzul de Giurgiu*, fătând definitiv moartea. Numai așa, de-al naibii!

Mircea Cărtărescu
– marginalii la Solenoid –

Afirm din capul locului că nu mă interesează de fel disputele mai mult ori mai puțin „academice”, mai mult ori mai puțin „interesante” și care includ în subtext intenții obscure.

Neavând politie de plătit, nici apucături revanșarde, îndrăznesc oarece „marginalii”, în răspăr cei drept, la recenta scriere a lui M. Cărtărescu.

Spun „scriere” pentru că el însuși „se izmenesc” ferindu-se în a o încadra într-un gen anume.

Solenoid – relevantă găselină, se dorește a fi o incizie în viu a „anomalilor” comportamentale, precum și de perceptie și adaptare – consemnate anterior într-un jurnal de junete, pe care l-aș numi, riscând, „*Elucubrațiile schizoide ale unui copil întârziat, diagnosticat cu sindromul îngerului căzu*”. „Ins nicelyodată confortabil în propria piele” dar și cu o „incuriozitate față de întâmplări din afara ființei sale” cum bine a sesizat prof. Nicolae Manolescu, mizează pe „efortul fundamentalist” de îmbălânzire a realului – psihanalizându-și orgoliul, mania persecuției, obsesiile, fantasmele erotice, halucinațiile.

Preocupat, cu precădere de soarta sa ca scriitor – cu extensiî în viitor „nu vreau să rămân în azilul de bâtrâni al istoriilor literare” vizează o construcție nouă, ambițioasă – neomologată, care să-i spulbere spaimea ratării încuviință, ce-i suflă în ceară, și mai ales să-i aline oarecum regretul că „dintr-un poet a ajuns autor”.

Așadar *Solenoid* pretinde a fi un vehicul, o cantă pulsatorie – un suflu indus spre a conduce sinea (care-i ceva mai mult decât sinele) spre a o

fixa, pecetuind-o într-un timp anume, dincolo de convenții și aparențe. Și care nu poate fi altul decât cel al vârstei – *Cartea vârstei* – o răscrucă.

Bucureștiul pândit de neant – iubit și detestat deopotrivă – singurul personaj consistent, funcționează ca un „Macondo” imaginär, proiecție onirică a fantasmelor autorului, celălalt personaj. Sustrâgându-se realității, în fapt îi sugerează zăganul – pasarea aia necrofagă pe cale de disperație – măduvă.

E greu de precizat dacă formula la care a aderat este cea adevarată. Dat fiindcă M.C. să-jertfă aci cu toate ale sale „arme și bagaje” nu ne rămâne decât să fim în acord cu Domnia Sa.

Cu o remarcă, de-mi și îngăduit: furat de peisajul lungește „agonia” nepermis. Ar mai fi și alte, precum aceea de a folosi licențe de-imprumut spre a se situa în trend – vezi Umberto Eco.

Câmpul magnetic – aş conchide – se supune totuși unor norme preexistente – nimic nou sub soare. De aici trauma – inevitabilul eșec. Demersul său nu-i decât „o inscripție strâmbă pe zidul zgrunțuros” al unei lumi în derivă, un strigăt „bântuit de fantasme, angoase și frustrări”, saltul esențial și damnat al unei mari conștiințe de sine „Eu, Mircea Cărtărescu am fost aici”. În contextul literaturii actuale – invadată de multă maculatură, M.C. este, să fiu cinstit până la capăt, indubabil o voce cu șanse majore de a trece proba timpului – singura valabilă în atestarea valorii unui scriitor. Lucru pe care niciun premiu, oricât de prestigios, nu îl poate face. Am zis!

Nicolae Dan Frunzelată

El ingeniosso hidalgo Oltean, pornit în lume să-și cárpească pălăria de pai, subrezită de arși și ploi, cu foaie de ziar – Edecar la cauze pierdute. Așa l-aș miru, oarecum minimalist, strict și fără echivoc pe Nicolae Dan Frunzelată. Astă, la o simplă trăsătură de condeu. Numai că „personajul” fiind mult prea complex și pe alocuri controversat, mă ispitesc și alte formulări tot atât de lapidare și potrivite, precum «carbonar ingenu», «nostalgic incurabil cu vagi dar crâncene puseuri de ușa încolțit», «pandur cu doina la carâmbul cizmei în chip de hanger», și de ce nu „boier de tară” ce va să însemne «melancolic cu blazon».

Detestat de unii – nu puțini, adulat de alții – din diverse pricina, trag concluzia că firea omenească nu se dezminește încă, devreme ce mai umblă orbecind prin targ, cu degete lungi de pâclă strigoii friciei. La adăpostul unor măști de-imprumut. Cum nu ne învoim, a șusa în polemică inutile, punem frâu pornirilor pătimășe, nechezând încă odată ca un cal în buiestru, spre a vă reduce aminte că, parte dintre noi am traversat de prin anii '70 un timp smintit. Unii – furăți la start, cei drept, am luat calea „exilului interior” „incendiind cuvintele cu vrajba săngelui nostru” ori «consumându-ne în iubiri violente/prin mansarde/ mimând fericirea/» fiindcă «între rochia de stambă, în parte sfonată și tramvaiul proletar/ n-aveam de ales/». Alții mult prea zeloși «mureau pe picioare/ de moarte bună/murmurând în delir, lozinci stupid/e/».

Destine paralele – am rupt din viață, fiecare după că ne-a fost îngăduit. De „aflat” ne-am aflat „târdziu” – cum ar zice Poetul – „într-un răstimp de narcise-n florite” odată cu „Bucureștiul literar și artistic” – locul geometric al marilor întâlniri. Din curtuazie, ne-am făcut „plocon”, cum se face, unul altuia, cele mai recente „producțuni”. A catadișit, să mă „procopsească”, binevoind „oarece marginalii” la două dintre acestea: „Cina pietrel” și „Fiul dropiei”, numindu-mă, într-un rând prieten. Într-un fel magulitor – cu o candoare desuetă, de n-ar fi fost convingător.

Izbis de entuziasmul și franchețea enunțurilor, am decis să mă aplec, la rându-mi, cu atenție sporită și sărg, după obicei, la cazna, râvna și izbândă Domnici-Sale. Am descoperit – după îndelungi tatonări, recunosc, un „ins” deloc contondent, mai degrabă omenos și împăciuitor cu un înalt grad de onorabilitate, de bine ce nu se dezice, asumându-și cu fermate optiunile ... și convingerile. (vezi „Gazetăria, viață și dragoste mea”). Era de la sine înțeleas – „băiet” de la tară fiind, cu o copilărie și adolescență cumsecade, într-un spațiu cu resurse mitice și de poveste „fabulos” – „Care ești, mă, de la Bălăcița?”. Undeva aproape de Dunărea. Acea Dunăre, abia scăpată din clisură și care mai privea mirată prin ochii mirificei Ada-Kaleh atât malu’ sărbesc și mai departe „chimera Sudului” precum și zăvoaiele doldora de căntic, miroșne și ntâmplări ale Valahiei Mici.

Un de-un rămașag, că la vremea aia, visa să treacă fluviul înnot, ori într-o lună scobită-ntr-un

trunchi de salcie, că să-și zvânte aleanul la vreo cadăna nurlie și sprâncenată. Pre numele ei crepuscupar și subțire – Nufidè. Ay, ay, ay – Fratre, ce lume în care izbeliștea și rațunea stau încordate și de-a cărei placenta – memorie nu s-a desprins niciodată. O lume, devenită între timp creație sale.

Volumul de versuri, de toată isprava – „Baladele de la Grand-Vanjou” (titlul ușor emfatic-grandiloc-vent) și-un altul – „Lambretta” care-mi plac la nebunie, sunt elocvente și depun mărturie în acest sens. Baladele – impropriu numite așa, se coagulează frenetic, înaintând în sincopă într-un soi de „istileahuri căelnice” alternând între sonorități aspre, înverșunate și nuanțări moi levantine. Printre altele, Bucureștiul – unui ev mediu imediat, evocat nostalgic, își flutură (fălfăie) năframa ca-ntr-o romanță veche (de inimă albastră și de cuțit în piept) și-i stoarce poetului versuri rafinat oachese, memorabile) «Colentine, Colentine/ patru maci și trei ghergine/ și-un bujor ca un cuțit/lângă inimă dosit/» „Lambretta” (sună săcar) se compune (Urmuz!?) din săptesprezece proze scurte – cărora le zice svâc-romane (cochetărie de juvete) unele remarcabile și care vin să lumineze biobiografia autorului. Oameni, fapte, întâmplări, deziluzii, ingratitudini, eșecuri și speranțe – se succed și nu acceptă limitele istoriei.

Atât cât îl bănuiesc, am convingerea că nu se va lăsa copleșit și se va întoarce zilnic la „rostul și unelele sale”. Ca o garanție a libertății. Aștept și-l îndemn – posibilități există, experiență... diuim, la o lucrare de sine – stătătoare aidoma unei PORTI, în care să-și obiectiveze discursul, să-l scutore de încărcătura biografismului în exces. Fiindcă, așa cum zice G. Călinescu „arta adevărată, ne învață a privi lucrurile de sus, ca pe niște fenomenalități, în perspectiva uriașă a morții”.

În rest – prietenului NDF, un toiac din lemn de frasin bine „ceruit” drept sprijin – ar putea da-n floare!?! și-o vorbă aruncată în vânt de-a unchiului meu Gheorghe Coman-Vânătoru.

– Cum vine domnule asta?!... ne cerură voluntari, ne bătură cu neamțu, ajunserăm până-n Tatra – și când făcurăm cale-ntoarsă, în sat, aflărăm că suntem învinși... .

Adrian Bucurescu

O temenea instrumentată după toate regulile științei (recunosc aci o matematică a scrierii), un savantlăc riscant pe deplin asumat – recenta carte a prietenului Adrian Bucurescu. O

PETRE IOAN CRETU

Nu știu de ce

de un timp
toate lucrurile din jurul meu
au început să mă părăsească
îți dai seama cum este
să te trezești deodată
singur cu tine între două oglinzi
glisând dintr-o oglindă în cealaltă
într-o dezordine perfect browniană,
fără acele lucruri
cu care te-ai înfrățit de-o viață
pe care le-ai îndrăgit
cu care ai făcut planuri
cum să vă petreceti weekendul
și
și nimic
doar liniștea care îți doare auzul
sau îți înnopteaază privirea devreme
dis de dimineață
e ca și cum
ai deschide o conservă
de fasole boabe cu carne de porc
și ai realiza
că înăuntrul cutiei ai avut culcușul
înainte de a te naște
la dracul zici deși
ai locuit în locuri și mai rele

acum nici nu știu ce îmi va
lipsi mai mult,
poate pantofii maro
atât de comozi și sport,
poate îmi vor lipsi cărtile sau laptopul SH,
poate micuțul Ka
un Ford albastru închis
ciupit de rugină pe dedesubt
pe sub fusta-i dantelată
sau poate tu îmi vei lipsi cel mai mult
iubită mea târzie venită la apus
cu zarea zvârlită
strengar peste umăr,
peste sănii rotunzi
cum te vei descurca fără tăcerile mele?
poate îți vei aminti cum îți treeam
palma pe frunte
mângâindu-ți pe rând
o durere, un nod, un gând
o buclă blondă rebelă?

îmi va fi dor și de câmpia din mine
și de amintiri

TUGCE
TEKHANLI

(Turcia)

Eu visând

Trec prin visul tău,
Prin burta râului care vine spre tine,
Prin măslinii care aşteaptă de secole.

Ai atât de multe gânduri ascunse,
Numărând tăcut
Trecerea mea prin ele.
Uneori ar trebui să învăț uitarea,
Dar apoi îmi vine ideea că-mi pot reaminti prin miroșuri,
Prin vremea ploioasă, molcomă,
Prin formele de pe cer,
Prin sud sau nord simultan.

În timp ce oferi apă unui copil însetat,
Trec prin acea apă,
Prin palmele tale încăpățâname.

Traducere din limba engleză: F.M.Ciocea

și de cânticele urlate cumplit la beții,
de poeziile scrise în somnul din nesomn,
de chitară cu griful plesnit
mai mult scârțâind
sau de mine
de mine o să-mi fie dor de mor

și dacă toate m-au părăsit
pentru celălalt eu
cel care pășește mereu
în urma mea cocoțat pe umbră
care-mi cântă gutural
la ureche
Hey Hey, My My
hitul lui Neil Young
(știu îmi place și mie
doar ce l-am pus
ca sonerie la vechiul telefon)
am să plâng de ciudă până când
până când am să pășesc eu în urma
celuilalt eu aşteptând un moment prielnic
să-i călăresc umbra,
să-mi fur lucrurile mele înapoi
și pe tine iubito deși
știu că vei fi mai obosită
mai uzată puțin
până atunci am să scot
din lada de zestre a mamei
stiela cu vodcă rusească
ascunsă acolo de tata când m-a văzut
sărutând pentru prima oară
o fată pe drum
și am să beau până când
mă voi uita pe mine definitiv
și o să mă doare capul
o săptămână întreagă
sau la nesfărșit
ciutura plină ochi cu lumină
limpede ca o lacrimă
și rece
cum o urcam sus până la cer
îți amintești cum se însenină lumea
uitată în mine?

NISA
LEYLA

(Turcia)

Moise

Nu puteam spune nimănui altciva;
Draga mea, este un vultur care crede.
Inima lui este un pescăruș,
Uneori este un amant,
Uneori nu.
Când voi muri Azrael va și;
În mormântul meu
Toți vor vedea un vultur și un pescăruș.
Oh, draga mea, totuși,
Va fi vizibil numai pentru mine.
Nu puteam spune, draga mea,
El este uneori cerul,
Uneori nu,
Cei care încearcă să scape de mine
M-au hrănit cu încăpățâname.

Draga mea, este un vultur care crede;
Inima lui este un pescăruș
Și într-o zi, bineînteles,
O să mă învețe să zbor.
Îi voi da sufletul meu,
Nu lui Azrael, oh, Doamne.
Aceasta este o revoluție deasemenea,
Draga mea;
Mă va îngropa în el însuși
Și nu o pot spune nimănui altciva.

Traducere din limba engleză: F.M.Ciocea

FESTIVALUL INTERNACIONAL DE POEZIE
Istanbul, 2019

În perioada 18 -21 aprilie 2019, la invitația unor scriitori turci, trei români au participat la Festivalul internațional de poezie din Istanbul.

Cei trei, Luiza Cala, din Mangalia, Firță Carp, din București și F.M.Ciocea, ialomițean, au reprezentat cu demnitate cultura română, identificându-se alături de ceilalți participanți din Italia, Albania, Polonia, Bulgaria, Israel și Estonia cu vasta cultură europeană, deschisă permanent în fața altor universuri culturale.

Istanbulul, un oraș cât o țară cu 20 de milioane de locuitori ne-a impresionat profund. Îl știam din anii 90, asaltat la propriu de fluviul impetuos al românilor care vineau la colț de stradă, în piețe, pe marginea autostrăzilor, rechizite, geamantane, textile, rulmenți și alte produse care puteau fi schimbate în lire turcești. Probabil atunci a fost singura dată în istorie când aurul a curs invers din Stanbul spre Țările române.

În afara faptului că marele oraș se extinde într-un ritm inimaginabil, cu blocuri turn futuriste, profilate pe cer și cartiere de vile integrate admirabil arhitectural, traficul auto în acest conglomerat gigantic este totuși fluent. Aglomerat, la modul dâmbovițean, este orașul vechi, cu străduțe înguste și intortochiate.

Am fost cazați la un hotel construit în 1892, care și-a conservat acea atmosferă specifică sfârșitului de secol 19, iar activitatea în sine s-a desfășurat la centrul cultural Bariș, pe malul asiatic al Bosforului, așa încât îl traversam zilnic cu feribotul.

Turcii sunt mari iubitori de poezie și de fiecare dată au umplut sala de spectacole situată la etajul 4 al centrului. Bineînteles că mulți dintre aceștia erau la rândul lor truditori ai literelor.

Dar adevărată socializare se întâmpla seara după cină în vastul hol al hotelului, când invitații și gazdele se adunau la un pahar de vin și recitau poezii, fiecare în limba lui. Doi papagali Ara ne îngânau, repetând aleatoriu cuvintele auzite, spre marele deliciu al celor prezenți. Din cuștile lor ne priveau atenți, moțăind uneori, iar atunci când discuțiile lâncezeau, unul din ei înviora atmosfera cu un fluerat strident.

Trei zile au trecut rapid, iar acum, reîntorsi acasă ne este dor de străzile vii, animate de acel spirit balcanic, prezent și la noi și mai ales de prietenii pe care i-am părăsit.

Internetul ne apropie, dar țara poeziei nu are granițe și sunt sigur că ne vom reîntâlni cât de curând.

F.M.Ciocea

MIHAELA MERAVEI

cum ar fi să mergi pe poante
la prima întâlnire

nu m-am gândit niciodată cum ar fi
să mergi pe poante la prima întâlnire
doar pentru că ai cunoștințe despre
dansul cu viață și lipsa gravitației interioare

un sentiment uriaș îmi urcase în gât
sugruminându-mi cuvintele
frigul avea gust de ochi căscați
iarna ne invadase intimitatea
ne țineam de mâna de parcă
ne sudase cineva degetele într-o floare de colț
un ropot de fluturi albi ne ridicau nebunește
de la pământ

numai ochii mei rămăseseră ancoreți
în albastrul gândului tău
ca o mărturie a tot ceea ce era neînceput și curgător
între noi
precum o apă diamantină
înspire izvor

o mie de femei

aveam impresia că am întâlnire cu Dumnezeu
așa mă pregăteam pentru
prima geană de lumină a cerului tău străveziu

nu auzisem de conștiință divină
oamenii-mi spuneau că dorm
că-n mine nu m-am trezit chiar dacă
le arătam că sunt mai viu decât zorii
ieșiți timpuriu din clopotul mării
nu mai mergeam pe fir de viață-ntins
pluteam deasupra ceasului imberb

poate clipa ne era predestinată din alt timp din alte vietă
altfel nu-mi explic iubito cum atunci când te-am privit
te-am văzut pe rând și Evă
și mamă
și îngerul albastru al ochilor mei
pe loc mi-ai devenit o mie de femei

Fragment din romanul

„Două morți și-o Înviere”

Editura UZPR, 2019

Nu ținea minte cum s-a despărțit de Ed. Nu avea nici o idee despre felul cum a ajuns acasă, adică în locul în care dormea, mânca și se spăla, căci „acasă” era pentru Dav altceva. Draperile lăsau să intre doar atâtă lumină cât să nu te lovești de obiectele din cameră. S-a întins în pat și a închis ochii. Nici înăuntrul lui nu era mai multă lumină. Ar fi vrut să înțeleagă cuvintele pe care le auzise. Le știa sensul; separat, fiecare dintre ele se auzea în mintea lui clar și exact, numai că împreună nu aveau nici o logică. Mai era și ecoul. Vorbele lui Ed îi sunau ca niște clopote, repetându-nu armonia unei muzici, ci strigătelele de ajutor ale unui înecat. „Tessa e copilul tău!” „Teeeessaaaaaa eee cooopiilul tăăăuuuu!” „...copilul tău!” „Tessa....” „Tessa....” .....copilul tău!” Destăinuirile lui Ed despre mama sa și obsesia ei pentru el, nu schimbaseră nimic în David. Era un trecut la care luase parte și singura nouitate putea fi doar felul în care îi fusese adus la cunoștință. Pe această potecă păsise. Ea făcea parte din alegerile deja făcute și nu-l interesa decât ca o notă de subsol la o istorie cunoscută. Ceea ce îi spusesese Ed pe acea bancă era altceva, o potecă pe care ar fi putut merge, paralelă în timp cu cea care l-a dus la Elena. Știa că fusese acolo, în poiana cu mii de poteci în jurul lui, și el a ignorat-o. Aales cu bună știință un drum mai ușor. Ar fi putut să se întrebe despre sensul potecilor care îi dădeau târcoale; ar fi putut. Și totuși, acum avea ce-și dorise; un David imaginar trăind o ipotecă viață paralelă. Numai că și de data asta, Dav căuta doar o posibilitate de a-și motiva trăitul fără Elena. Nici nu se gândise cu adevărat că viața lui a fost rezultatul unui șir neîntrerupt de alegeri controversate, ca să găsească locuri în timp, de unde să o ia de la capăt. Probabil că știa și el asta. În sinea lui, nu urmărea decât să uite; să uite tot, neavând, chiar fiind doar *pe-a vieții mijlocie treaptă*, nimic care să-l facă să se simtă din nou viu.

Dar cuvintele lui Ed au schimbat totul. Avea ce-și dorise; un loc în trecutul său de unde putea să schimbe toate celelalte sensuri ale vieții sale, dar... Dar existența tinerei fete transformă *așteptarea într-o luptă*, și David nu era pregătit.

A adormit îmbrăcat. „Te-ai rătăcit?” – și glasul venea de undeva din spatele lui. Era într-o piață și își făcea loc cu greu printre alte trupuri. Nu putea ridica capul și le vedea doar de la umeri în jos; femei și bărbați, sacouri cu gulere subțiri și rochii cu volane și bentițe. Știa că trebuie să treacă printre ei, dar nu avea idee unde anume. Calderămul era din pietre cubice și ar fi trebuit să le audă

sunând sub pașii lor, dar nu auzea decât un murmur de glasuri, râsete scurte și un foșnet, de parcă valuri de iarbă se rostogoleau sub mânăgăierile unui fier ascuțit. Apoi și-a zis că a ajuns acolo unde nu știa că trebuie să ajungă. În fața lui un rând nesfârșit de trupuri de femei aplecate peste un jgheab de beton. Purtau fuste lungi și largi, toate gri, cu pete de săpun și apă. Nu putea distinge cuvintele, dar era sigur că vorbeau între ele despre el. Din când în când chicoteau. Din când în când i se părea că aude plescăitul rufelor și al palmelor. Uitase de cât timp era acolo. Era foarte posibil să fie închis într-o pagină de carte. Probabil Dickens. Ar fi trebuit să-și vadă trunchiul și picioarele, dar privind în jos nu a zărit decât albastrul unui râu. Simțea apa până la brâu și peștii lovindu-l. „Te-ai rătăcit?” – și glasul venea de undeva din spatele lui. Pe mal, un abur ca o stâncă; și a intrat. Nu era decât un nor atipic în iarbă. Mergea cu grijă să nu-l trezească și deși nu vedea nimic, doar o pâclă din fulgi topindu-se în jurul lui, avea încredere că va ajunge acolo unde nu știa că trebuie să ajungă. Dintr-o dată o ușă de lemn crud. Și-a lipit palmele de ea și ea a tresărit. Nu murise încă; mai foșnea. A deschis-o, și în spatele ei aflată ușă, și tot așa. „Te-ai rătăcit?” – și glasul era atât de aproape încât să-a întors. Simțea că se sufocă. Respirase norul și toată ceața era acum în el. Erau fetele din spălătorie oriunde privea. Chicoteau cu ochii plecați și palmele la gură. „Pune ceva pe tine!” – și una din ele i-a întins cu amândouă mâinile o cămașă curată.

S-a trezit târziu. A simțit un miros nefiresc de iarbă și săpun și a deschis fereastra. Știa exact ce trebuie să facă. L-a sunat pe Alf și l-a somat să pregătească o cafea mare. A coborât pe scări. Avea un soi de nerăbdare, pe care nu o mai simțise de mult. Redescoperise, așa dintr-o dată, existența timpului; un individ ignorat cu desăvârșire și pe care acum și-l dorea prieten.

– Te-ai rătăcit? Ce dracul a durat atât! S-a răcit cafeaua. O fată aștepta lângă ușă, nemîșcată ca o statuie. Mănânci ceva?

– Nu – a răspuns imediat David și Alf i-a făcut fetei semn să iasă.

Apoi i-a povestit tot. A făcut-o dintr-o singură respirație, chiar dacă a fost vorba de o jumătate de oră. De cea nu s-a atins. La început, Alf l-a ascultat fără să ascundă o anume detășare, dar cum glasul lui David și felul în care rostea cuvintele, păreau să anunțe ceva important, a sfărșit privindu-l în ochi cu o grimășă idioată.

– La dracul! Ai înnebunit?

– Te întreb o singură dată; tu știai?

– Davide, tată, ai luat-o razna! Cum să știi! Dacă aveam cea mai mică bănuială, adică dacă cineva îmi șoptea o astfel de veste, eram primul care ar fi alergat la tine. Să-ți spun drept, nici nu am bănuuit că tu și puștoica aia v-ați jucat de-a doctorul. Nici nu cred că-mi aduc aminte numele ei. Am adus-o la acea petrecere doar ca să mă dau mare, iar după nenorocirea aia din parc nici nu am mai văzut-o. Se vede treaba că tu ai continuat să te întâlnești cu ea.

– Norma. Norma o chema pe fată și te rog să nu faci glume nesărate. Chiar nu vreau. Da, m-am mai întâlnit cu ea. Am simțit atunci ceea ce simt și acum, că am fost vinovat pentru acea întâmplare. Nu știi cum. Nu mă întreba, dar aşa simt și acum. Cât avea atunci? Șaptesprezece ani? Era plină de viață. Glumea din orice și nu te puteai supăra pe ea. Tatăl ei era mai mult plecat, dar îi oferea totul. Și totuși, Norma era singură. Cred că și în luna aceea în care m-am întâlnit cu ea, tot singură a fost. Așa văd lucrurile acum.

– Și dacă fetița astă din spital nu este a ta? Ce ai de gând să faci?

– Tu nu încerca să-mi iezi apărarea, să-mi cauți circumstanțe atenuante, că nu mă ajuți. O să ne gândim împreună și vom găsi o soluție să cunoaștem adevărul, dar afă că acum, în clipa astă, aproape că vreau să fie copilul meu.

Alf și-a aprins o țigară și a scos din sertarul biroului o scrumieră imensă.

– De când fumezi?

– Nu despre astă e vorba, ci despre răhatul în care ai intrat. Lasă-mă să mă gândesc.

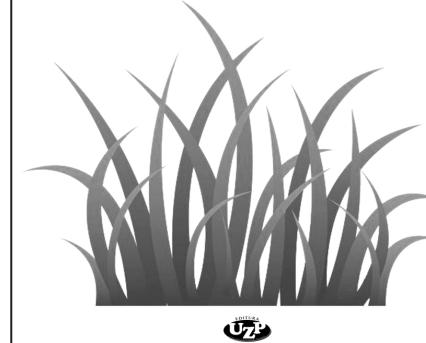
– Știi ce mă scoate din mintă? Faptul că nu îmi aduc aminte chipul ei. Absolut de loc. Știi cum era, felul în care vorbea și se purta, dar chipul nu pot să-mi-l amintesc. Să nu mă întrebi dacă a fost o poveste de dragoste! Nu știi! Înțelegi! Nu știi!

– Altă vinovătie?! Davide, tată, nu tu eşti responsabil pentru ce se petrece în lume!

– Mi-a mai spus cineva astă, și nu semănătă de loc.

– Ce importanță are că nu ai iubit-o. De regulă, tu ești filosoful și mă freci la minte cu totul de se sentințe, dar și la lasă-mă să-ți spun acum și eu; dragostea este de multe ori doar o scuză pentru tot felul de nemernicii. Dacă nu mai pui alături și altceva, dragostea nu ajută la nimic. Iar vrei să mă enervezi cu procesele tale de conștiință!

DOUĂ MORȚI ȘI-O ÎNVIERE

– De ce nu mi-a spus? De ce nu mă sunat?

– Tu a-i sunat-o?

David privea suprafața biroului și muta scrumiera de parcă îi căuta un loc definitiv.

– Nu așa ne-a fost înțelegerea.

– Eh! Dacă a-ți avut un contract, atunci ești exonerat de orice răspundere!

– Ironia ta mă doare și nu am venit la tine să mă biciuiesc și tu! ... În aceste ore, câte au trecut de când mi-a spus Ed, îmi vine mereu în minte felul în care îi tresărea trupul atunci când o atingeam. Încerc să o alung și nu reușesc. În schimb, Elena e tot mai departe, abia dacă o mai zăresc, uneori. Parcă știe ce se petrece cu mine și nu vrea să mă supere. Trăiesc în două vieți. Înțelegi!? Eu care nu-mi mai doream nici una!

– Ce am înțeles eu este că Norma trăiește și se află într-un spital de nebuni. Am înțeles bine?

– După felul în care mă întrebi, nici nu-mi vine să-ți răspund. Așa mi-a spus Ed.

– Și, mă rog, Ed ăsta de unde le știe el pe toate! Ce legătură are el cu tine. E înger sau drac?

– E mai complicat de atât. Nu are rost să detaliez că ne încurcăm definitiv. Important pentru tine ar trebui să fie faptul că eu îl cred și am aproape certitudinea că este bine intenționat. Ce fac acum!?

– Primul lucru, dai telefon la biserică voastră și le spui că nu te duci. Astăzi stai cu mine. Vedem noi ce facem. Îmi spui ce vrei. De restul mă ocup eu, dar astăzi păcălim viață. Dă-o mă dracului că nu e ea mai tare ca noi!

A stabilit cu Alf un plan în trei puncte. Primul era adevărul. Era sau nu era David tatăl fetei. Nici unul dintre ei nu avea habar de procedurile medicale ce trebuiau urmate pentru determinarea paternității. Dav i-a propus prietenului său să amâne aflarea adevărului și să se concentreze pe sănătatea fetei. „Asta e punctul doi!” – a reacționat el. „Uite cum facem. Am acolo un medic care ar putea să ne ajute, dar e prea mic în ierarhia spitalului și prefer să nu mă încure. O să pun pe altcineva să rezolve problemele legate de spital, și astăzi însemnă, atât să vedem dacă spermatozoizii tăi au fost competitivi, cât și să o facem bine pe fată. Nu-ți face griji, n-o să-mi ia mai mult de o zi să fac lucrurile să se miște. Îmi pun oamenii din primărie să-și merite banii. Nu știm căt o să însemne ca timp toată chestia astă. Oricum, nu putem trece la punctul trei decât dacă Tessa e bine. Abia atunci poți să-i spui și să trăiți fericiți până la adânci bătrâneți.”

În alte condiții, Dav s-ar fi opus ironiilor lui Alf, dar acum nu-l mai interesa forma. Nici felul în care avea de gând să-l ajute, cu tot felul de oameni plătiți de el, corupți, sau pur și simplu amenințăți cu cine știe ce, nici astă nu-l mai interesa. Își dorea să afle cât mai repede dacă Ed îi spusesese adevărul și mai ales își dorea ca Tessa să se facă bine. Ed nu-i spusesese nimic cu privire la natura bolii și când a realizat astă, a devenit dintr-o dată îngrijorat. Apoi, faptul că reîncepuse să-și dorească ceva, nu trecuse neobservat, dar nu putea să se bucure; dorințele lui nu mai aveau nimic în comun cu Elena.

Mirajul străinătății

Nu cu mult timp în urmă, o Tânără care a emigrat în Occident, făcea o declaratie despre decizia sa de a părăsi țara natală.

În rezumat, motivele emigrării ar fi fost următoarele: a fost jurnalistă și atât condițiile la locul de muncă dar și salariul erau „de-a dreptul deprimante”; trăind în țară, era mai mult o luptă pentru supraviețuire; își dorea un viitor pe care nu credea că-l va putea construi în România; România nu le oferă tinerilor bine pregătiți sansa să contribuie la dezvoltarea personală și la dezvoltarea țării.

Nu știa căt de bine pregătită era Tânără înainte de a emigra și nici dacă a avut succes în țară în care a emigrat, dar este știut că cine este om de succes are succes oriunde, inclusiv în țara propriei.

Din motivele care au stat la baza deciziei pentru plecare s-au desprins cel puțin două: salariul prea mic și un loc de muncă nepotrivit pentru pregătirea și calificarea tinerei.

Cred că uită Tânără în cauză că România nu mai e ca pe vremuri, când statul asigură tinerilor locuri de muncă și implicit salariul corespunzător. Acum suntem în capitalism și tinerii trebuie să-și caute singuri de lucru și să facă față concurenței. Ea nu a ales lupta, concurența, care sunt specifice unei societăți capitaliste și în loc să lupte pentru o poziție socială pe care credea că o merită, a plecat din țară.

În antiteză cu acest caz, în coloana alăturată din aceeași publicație a apărut în același timp și interviul unui Tânăr, de profesie programator; el preferă traiul din țara lui și declară printre altele: „Știu că aici sunt mai prost plătit, dar pentru mine asta nu e un impediment. Îmi practic meseria cu pasiune, iar România, când e vorba de programare, e mult deasupra altor state. „El nu are de gând să caute soluții în afara granițelor“ atât timp cât poate găsi la fel de multe și în țară“. „Mă identific foarte bine însă cu o parte din generația mea, cu oameni pe care îi cunosc zilnic, cu prietenii mei și cred că împreună putem ajuta România.“

Cei tineri sunt aproximativ de aceeași vîrstă, fac parte din aceeași generație, dar cu mentalități diferite. Sunt formați în medii diferite și de oameni diferiți.

Mirajul străinătății i-a atras pe mulți, crezând că acolo e paradisul. Nu după mult timp s-au trezit din visare, începând să le fie dor de ce au lăsat acasă. Și dacă și când s-au reîntors, mulți nu i-au mai găsit pe cei lăsați. Și temerara lor aventură, de multe ori se sfărșește într-un mod dramatic, cu vărsare de lacrimi tardive.

g.alex

MODERNITATEA ȘI ACTUALITATEA LUI DAMIAN STĂNOIU

Partea cea mai durabilă a operei de inspirație monahală a lui Damian Stănoiu rămâne aceea în care autorul îl pune pe călugăr în luptă cu cele trei șpînte: dracul, mâncarea și femeia, sau, după vorba lor, numai de una, Diavolul, căci el le pune la cale și pe celelalte.

În nuvela *Anichit păcătosul*, dracul ia înfațirea de femeie, îspitindu-l pe fratele Anichit. Ajunsese la 34 de ani și rămăsesese tot frate, adică ucenic, datorită faptului că era doborât din când în când de duhul diavolului întruchipat în femeie. Avea păcatul „trupului”, nu pentru că era îndărătnic cu firea, ci pentru că nu se putea stăpâni. Altminteri, „era băiat harnic, ascultător, bun la strană și chiar îndrăgostit de viața mănăstirească.” Toate sfaturile starețului și ale duhovnicului, să le facă „mai pe ascuns, să nu mai dea sminteală și celorlalți călugări și mirenii”, toate amenințările și pedepsele starețului n-au fost în stare să-l abată de la păcatul trupului și de multe ori venea de prin satele vecine cu capul spart și cu veșmintele rupte sau adus de jandarmi. De fiecare dată, fratele Alexe se căina amarnic, chiar se ferea o vreme, dar cădea iar în păcat. La mustărașea duhovnicului, lăsa capul în jos, rușinat: „Cinstie părinte, taie-mă, spânzură-mă, eu astă sunt, altul din mine nu pot să fac, oricât m-aș căzni!” Nici el, e drept, nu-și punea în minte să ia drumul sfînteniei chiar din timpul uceniciei. Starețul nu se îndura să-l alunge din mănăstire, căci avea și părți bune. Fuseseră tunși întru călugărie mulți frați înaintea lui, dar călugăr nu ajunsese încă. Până la urmă, „sătul de atâta frăție”, l-a rugat pe stareț să-l călugărească. Acesta i-a încuviințat rugăciunea, cu condiția ca să făgăduiască consiliului duhovnicesc, lucru pe care fratele Alexe l-a făcut din toată inima, ba și dat în scris.

În sfârșit, sosește și ziua mult așteptată de a fi tuns în monahism, unde veni multă lume, „ca să vadă și această minune.” Apare însoțit de duhovnicul Dometian în tinda bisericii. Așteptând să fie chemat, pare foarte împovărat de acest moment unic: „mic de statură, capul cam lătăret, ochi negri, nas cărn, buze cărnoase, părul negru barba neagră și frumoasă, având mici goluri la încheieturile fălcilor.” Scena călugăriei este descrisă cu lux de amănunte de scriitor. Fu chemat pentru ritual. Făcu mătăniile pe la icoane, fu apoi dezbrăcat în cămașă lungă și în ciorapi noi de lână, în timp ce cântăreții cu făclii în mână îi cântau. Urmează întrebările trebuincioase puse din Molitfelnic, ultima fiind: „Te vei păzi pe tine într-o curație și întreaga înțelepciune și cucernicie?” Răspunsul lui este dat „cu mare curaj”: „Așa, Dumnezeu ajutând, cinstite părinte!” Dar călugării de pe marginea comentau între ei, dându-și coate: „Ca măine o să-l vedem venind de la sat cu vreo coastă ruptă.” Urmează un alt moment plin de emoție pentru fratele Alexe, pentru călugări, chiar și pentru mireni: jurământul pe Evanghelie. Primește numele călugăresc de Anichit, apoi îi deteră pe rând culionul - „întru coiful nădejdi și al măntuirii”; sandalele – „spre găsirea Evangheliei păcii”, manta – „spre podoaabă de necricăciune și curăție.” Când primii făclia aprinsă, la urmă de tot, „Anichit simți un fior în tot trupul.” Starețul și duhovnicul Dometian îl mai sfătuiră, printre altele, știindu-i păcatul: „Când poftele trupului te împresoară, vezi ce au făcut sfintii cuviosi părinți și fă și tu asemenea lor. Citește viața sfântului Martinian cel care a fost ispitit mult de femei și ia pildă... Ascultare să ai către toți, fără cărtire! Ai înțeles, Anichit?” Răspunsul său arată hotărârea fermă, nu lasă loc echivocului: „Am înțeles, cinstire părinte!” „Vei urma întocmai sfaturile mele?” „Chiar așa, cinstite părinte!” Știindu-i năravurile, Dometian se arată oarecum sceptic, cu un zâmbet în colțul buzelor.

Trecuseră vreo două săptămâni și dragostea lui pentru noua viață nu se împuținase, dimpotrivă, umbra regulat la biserică, mâncă potrivit, dormea potrivit, vorbea potrivit și era stăruitor la ascultare, cîteva cărțile sfinte, urmând povata căii împărătești a lui Pimen cel Mare. Ajunsese de „îmbrățișă căte un brad sau măngâia căte un dobitoc necuvântător, spunându-le căt îl iubește el pe Dumnezeu”.

spre mulțumirea lui Dometian care acum se temea ca Anicchit să nu înceapă o viață prea aspră.

Își aduse aminte că a fost sfătuit să citească viețile sfintilor și se hotărăște să vadă cum ce sfânt ar putea să urmeze. Ajunge la cuviosul Arsenie cel Mare care îl înțeamă: „Fugi de oameni și te vei măntui!” Așa că își propuse și el să se izoleze de oameni. Trepădă el muntele din spatele mănăstirii ceasuri întregi, cercetând scobiturile de prin stânci. Găsi una la înălțime, încât să-i satisfacă pretențiile de mare schimnic, cu gând să coboare și să urce acolo cu o frângie, cum făcea cuviosul Sava, imaginându-și că o să-l hrănească păsările cerului. Tot cercetând, îi sări în minte o întrebare care-l pușe în încurcătură, făcându-l să renunțe: „Dar dacă s-o rupe frângiea cu mine și oi cădea în prăpastie înainte de a fi măntuit?”

Îl găsi bucuria când își aminti că în zona cu zmeură zărise cândva o minunată scorbură într-un mal, cu față spre miazăzi, având umbră de pâlcuri mari de fagi, iar alături susura un izvorăș cu o apă limpă. Tolânindu-se la gura peșterii, începu să-și facă planuri cum o să trăiască asemenea cuviosului Martinian, că nu va primi nici picior de femeie, dar ce minuni are să facă el, precum cuviosul Florentie care ținea pe lângă el un urs, sau cuviosul Antonie care avea drept pază doi lei voinici. El se găndi că s-ar mulțumi și cu un urs. Nu-și termină bine gândul, căci aude mormăit, „apoii văzu din gura peșterii doi ochi dușmanoși înfipți groaznic într-un cap de urs.” Uită de minuni și „își întări picioarele într-o ușurință, cum nu o mai simțișe niciodată.” La un moment dat, poalele rasei se agăță într-un clenciu de rădăcină și s-a împiedicat. Crezând că-i ursul, își încrezintă suful lui Dumnezeu. I se păru că că-l linge pe picioare, că-l miroase, „îi auzi făcile troșinind și dinții clănținind din gură.” Cutează și înțoarce capul: rasa agățată de clenci, iar ursul se aproape de peșteră cu mersul leneș și greoi. În urma acestei întâmplări, Anichit luă totul ca o pedeapsă de la Dumnezeu, frâmântându-se cu mintea, încrezintăndu-se că ursul n-a fost urs, ci Satana care a vrut să-l sperie să nu se mai gândească la pustnicie.

Citind „Viața sfântului Antonie”, află că marele cuvios își odihnea trupul pe o rogojină aspră. S-a gândit să procedeze la fel. Îngrămădi lucrurile netrebuincioase în cealaltă cameră, așternu o rogojină în locul patului, la căpătăi aduse două cărmizi și s-a hotărât să doarmă doar un singur ceas, iar restul timpului să-l petreacă în rugăciune. Numai că somnul l-a luat și s-a pomenit a doua zi, „când clopoțelul sună pentru măncare.” Hotărât pentru o asceză, nu se mai duse să-și ia tainul de la bucătărie, aruncă pe fereastră Zahăr, orez, dulceață, macaroane. La biserică a luat doar aghiasmă. În a patra zi de post negru, începură să-i ghiorăie mațele, încât „își strângă rasa la piept când trecea pe lângă cineva.” Duhovnicul observă slăbiciunea lui trupească și îl sfătuiește să urmeze calea indicată de Pimen cel Mare. Primește vizita fratelui Ion de la stăreție care îi adus o pâine tocmai scoasă din cuptor, puțină mâncare de verdeturi și un pahar cu vin. Rupse dintr-o margine, apoi alta și tot așa până mânca toată pâinea, până ce simți pântecul umflat ca un test. Nu se mai putu ridica de pe rogojină, căci îl luară crampele. „Ai mâncat ca un tăun, ticălosule, și s-a închirietit aluatul în tine!”, îi reproșă fratele Ion. L-au scăpat niște prafuri amare.

Mulțumit că și-a revenit, s-a apucat de rugăciuni și de mătăni. În scurt timp, făcu bătăi în dosul palmelor, de credeai că sunt negi. Vindecat de trufașul gând al lăcomiei, s-a gândit să facă „un lucru mic de tot”: să compună tropare, în așa fel ca după moarte, să i se zică „sfântul Anichit, făcătorul de tropare.” După mult chin, nu izbuti să scrie decât unul, pentru cuviosul Ion Tăcutul, dar starețul îl refuză, rețezându-i-o: „Nu-i de nasul tău!” Atunci se așeză pe plâns, ca Teofil Plângătorul, pentru că Dumnezeu nu-l bagă în seamă și că nu a venit nici un drac, „să joace brâul cu mine.”

Într-o din zilele de amăriție, aude glas de femeie la poartă. „Ce pofteați de la mine, femeie?” o întrebă cu asprime în glas. „Ce să

vreau, părțele, iaca să-mi dai și mie o bucată de pâine, pupa-ți-ăs tălpile și ochisorii, că suntem figani și am venit cu corturile!” „N-am pâine!” se răstă el supărat, închizând ușa.

Anichit este tare nefericit, căci nici Dumnezeu, nici Dracul nu îl bagă în seamă. Așa că trece pe la bucătărie și-și luă, de necaz, tainul dublu. Nu s-a mai înfrânat de la mâncare, dar, pe măsură ce se întreba, „sângele prinse a umbra tot mai repede prin vine, iar trupul a se înfierbânta de pofta păcatului.” Începu o luptă mare pentru Anichit: turna apă rece pe trup, umbra pe jos mii de pași ca să obosească, se înțepă cu acul, se lovea cu capul de pereți, spargea farfurii și străuchi. Uneori o pornea spre sat, dar găsea totuși puterea să se întoarcă de pe la calea jumătățe.

Numai că, într-o zi de sărbătoare, Diavolul îi aduse îspita la el. Când o văzu în fața casei, începu să tremure: „Dacă îți poftă choma-o în casă, voi fi în stare să biruiesc îspita?” Anichit trăiește drama optiunii, chinuindu-l îndoială: „Si fără să-si răspundă la întrebare, vru s-o poftescă înăuntru. Dar când să puie mâna pe clanță, își dete seama că alte gânduri îl înțeamă s-o cheme, și tremurând din tot trupul, se rezemă în spatele ușii, căci simțea lesin la înimă. Își veni repede în fire și se duse la fereastră. Ispita era tot rezemată de gard, cu privirea pironită între flori și pervazurile de jos ale ferestrei. Anichit își dete cu părere că poate fi Satana în chip de femeie. < Dacă aș ști că așa este, își zise el cu curaj, aș pofti-o numai ca să vadă Necuratul că are de-a face cu un călugăr tare în îspite. >” Luându-și inima-n dinți, deschise, iar diavolița i-o luă înainte: „Bună seara, părinte! Iartă-mă că-ți fac supărare... Uite, de multă vreme doream să văd și eu cum este o chilie de călugăr... și îmi pare bine că nimerit tocmai la dumneata... ” „Da, pofti și... ” „Nu face nimic! ” „... mă rog... pofti... ”

În dimineața zilei următoare, Anichit, „cu părul și barba răscuite, fața trasă și galbenă, ochii roșii și privirea rătăcită”, îl trezește pe Savatie portarul, să-i dea drumul. Acesta comentează, aluziv: „Se vede treaba că l-a aflat Vrajmașul că s-a făcut călugăr.” Urmează aproape o autoflagelare, ca să-și mai ușureze păcatul: „Si-a tărat picioarele printre brazi și fagi, pe colțuri de stâncă plesive, se agăță de căte un copac plângând să-l ierte Dumnezeu.” Frumusețea prietenosă și măreția nepăsătoare a firii, îi mai ușurează povara. Ajuns în chilie, începură remușcările și lamentațiile: „La ce bun atâta rugăciune și post, dacă o femeie necunoscută este în stare să strice toată agonieala? ” „De ce ai mai lăsat, Doamne, muiere pe pământ? ” „Rău faci, Doamne, că pedepsești pe bielut om și cu dracu și cu femeia! ” Somnul izbăvitor potoli furia lui Anichit. La biserică, descoperă că nimeni nu bănuiește nimic. „Stie numai Dumnezeu! ” își zise și începu să râdă și să joace, cum de mult nu i se mai întâmplase. Așa că, făgădui lui Dumnezeu că de trup de femeie nu se va mai atinge. Citind „Viețile sfintilor”, aflat cum au făcut ei să se înfrâneze: cuviosul Iacob și-a tăiat mădularile, cuviosul Mercurie și-a sezut cu corpul gol între Tânără, altul și-a agățat fiare de gât; Pavel Tebeul și-a retezat limba...

Anichit găsi de cuvintă că cel mai bine pentru el, ar fi să urmeze pilda cuviosului Andrei cel Nebun, adică să se facă nebun, gândind că în felul acesta, capătă și măntuirea și scapă și de femeie. Gândul cere și întrebări: „Dar dacă voi fi dus la balamuc? ” Plănuiește apoi să-și facă un turn înalt, unde să stea toată viață, precum Simeon Stălpnicul, dar, o dată cu presupunerile, apar și întrebările: „Dar dacă oamenii vor arunca acolo cu pietre? ” „Ce-o să fac acolo în timp de iarnă? ” Își veni și ideea să se îngroape în pământ până la umeri, precum sfântul Ioan de la Pecersca, dar se găndi că se poate întâmpla ca un șarpe să vină pe sub pământ, și „s-ažis cu măntuirea mea! ”

După atâtea frâmântări zadarnice, neizbutind să scape de îspita feminină, merge la duhovnic să-i mărturisească păcatul. Bătrânu Dometian, „hărjonit și el în tinerețe de îspite”, îl certă cam cu blândețe: „Tu ai luat-o prea din loc, ai sănge iute, bătu-te-ai măntuirea! Ia-o mai cu binișorul. Să faci și tu acolo,

închinăciuni și mătăni! ” „Să căt timp să fac? ” „Până ți-o spune cugetul că Dumnezeu te-a iertat. ” „Adică nici cu mirenii, nici cu călugării! ” gândi el. Anichit plecă de la duhovnic neîmpăcat, aşa că își propune să devină sfânt: pentru aceasta, să mănanțe doar 15 smochine pe zi; să doarmă agățat de o frângie; să nu se spele niciodată; să vorbească doar 65 de cuvinte pe zi. Numai că frângiea să-a rupt, pomenindu-se jos grămadă, în toiu noptii, scrătinindu-și mâna dreaptă.

Crede că Necuratul i-a dezlegat frângiea aşa că-și propune o luptă directă cu el: „Ah, Satano, numai tu mi-ai făcut borboata! Tu ai cunoscut planurile mele și mi-ai dezlegat frângiea! Tu, Încornoratule, ai scos în cale și pe blestemata aceea, de am păcatuit, călcându-mi jurământul dat la călugărie! Ah, duh viclean și spurcat, Înșelătorule fără chip, cel văzut pentru obrănicie și nevăzut pentru fătărie, cel ce te arăți în chipul șarpelui, sau ca aburul, sau ca muierea, sau ca jivina, sau surd, sau mut, sau curvar, sau vrăjitor sau iubitor de desfătare, blestemul te pe tine, începătorule al răutății! Hai, iubitorule de răutate, vino degrăba și te arăți înaintea ochilor mei, dacă ai curaj! Haide, grăbește-te, că poftă am să te iau de beregați și să te dau cu capul de toți pereții, apoi să te calc în picioare până te-oi face pifte! Aha, n-ai curaj să te arăți, fricosule și mișelule! ”

Tocmai când se află în vajnică luptă cu Diavolul, simți că cineva lovește în pereții dinspre apus ai chiliei. Închise ochii și se aștepta ca să intre fel și fel de jivine: lei, tigri, elefanți, crocodili, șerpi, urși, tauri, aşa cum l-au speriat pe sfântul Antonie. Făcu o cruce cu stânga, căci dreapta era beteagă, deschise totuși ochii și văzu obișnuinții păianjeni și păduchi de lemn. Când deschise fereastră, făcându-și curaj, văzu la lumina lunii pe porcarul mănăstirii căruia-i scăpaseră niște porci din obor.

Înversunat foarte, Anichit își propuse să aducă pe Satana chiar în chilie: „Stai tu, mișelule, că am să te bat jocoresc aşa cum n-a făcut-o nimenei niciodată! ” Necuratul, cunoscându-i planul, i-a adus, fiind zi de sărbătoare, pe verdeaia ierbii din fața chiliei, trei bărbătași și cinci femei. Desigur, se înfierbântă „când văzu pielea albă, carnea rumenă, buzele mici și îmbietoare, când auzi râsul zglobiu și dezmiderea de simțuri, începu să-i umble furnici prin vine. ” După slujbă, ceru părintelui Pavel un cuțit ascuțit, amintindu-și porunca Evangheliei: „Atunci când te supără ochii tău sau mâna ta, să le tai și să le arunci! ” Totuși, socoti prea aspră porunca Evangheliei și, aruncând cuțitul, o luă întins spre poarta mănăstirii. Iar de aici spre sat, „Te mai întorci? ” apucă să-l mai întrebe portarul în glumă. „Stie Dumnezeu... ”

Monahul Antim, bolnicerul, se pomeni cu Anichit la ușă, cu rasa pe umăr și cu părul vâlvoi: „Da ce-i bre cu tine? ” „Sunt răcit rău de tot și am venit să mă tragi niște pe spate! ” „Da' cin' te-a zgâriat piță, bre Anichite? ” „Uite... m-am spălat aseară la cap și am făcut leșia cam tare... ” „La tine nu-i răceală, la tine-i bătăie curată... Ai fosi în sat, stuchi-te-ar mătele! ” „Bre, bre, cum și-a bătut Dracu joc de tine! ” „Apoi... atâta a putut și el, atâta a făcut! răspunse Anichit ofând de la ficați. ” „Tare mai ești păcătos, măi frate! ! Văleu! ” „Sunt neputincios, părinte Antime... ”

Anichit din această nuvelă se vede un sfânt canonizat și se închipuie luptând cu diavolul. Încearcă săhătria cea mai neagră, foamea și autoflagelarea. Toate cerințele trupului se dovedesc mai puternice. Se lasă fascinat de femeie, dar este preocupat să-și răscumpere păcatul. De altfel nici nu are sentimentul că a greșit prea tare.

Nuvela are și o interesantă coloratură psihologică, realizând o minunată analiză a chinurilor zadarnice la care se supun călugării în ideea de a scăpa de diavolul întruchipat de femeie și deschide o fereastră spre iadul aromitor de îspite dintre zidurile mănăstirilor prin intermediul categoriei estetice a comicului de situație, în varianta sa umoristică pe care scriitorul o stăpânește cu măiestrie.

FLORENTINA LOREDANA DALIAN

Poetul Virgil Tuican, „mesagerul florii de salcâm”, omagiat de Biblioteca Vlădeni

Am participat ieri seară la Ziua Bibliotecii din Vlădeni, Ialomița, alături de alți scriitori ialomițeni: Costel Bunoaica, Florin Ciocea, Gheorghe Dobre, Ilie Comăniță și Radu Munteanu. Bibliotecara, doamna Mariană Alexandru, a realizat o activitate interesantă, în care a implicat și elevi din comună, precum și alți invitați: poetul Mihaiță Macoveanu și cântăreața Mădălina Mantu. A fost prezentă și doamna Elena Balog, director al Bibliotecii Județene Ialomița, care a adresat un cuvânt frumos privind importanța bibliotecilor sășești în viața comunității, precum și doamna Ionelia Ţerban, bibliotecară la Stelnica. Scopul principal al acestei întâlniri a fost omagierea unei personalități a Vlădeniului, la 72 de ani de la naștere: Virgil Tuican, medic militar dentist și poet, plecat dintr-o noi la numai 59 de ani.

Printre cei prezenți au fost și educatoarea sa, precum și o doamnă profesoară de istorie care l-a evocat într-un discurs emoționant, spunând despre acesta că multă vreme a crescut că face parte din familie, că este și el unul dintre fi bunicii săi. Aceasta intrucât bunicii doamnei (familia preotului pe care și poetul o evocă în scările sale) îl adoptaseră cumva pe cel care rămăsesese fără părinți de la o vîrstă fragedă (tata - când poetul avea 1 an, iar mama - la 14 ani). Un destin impresionant al unui om care ar fi putut ajunge pe drumuri sau pe un drum nu tocmai

frumos, dar care, dimpotrivă, a ales unul bun, urmând sfaturile mamei și dragostea de carte pe care aceasta îl-o insuflase.

Punând pe facebook afișul evenimentului realizat de bibliotecă, am avut surpriza ca un domn, Mircea Ardeleanu, fost medic militar, de asemenea, să-și amintească faptul că l-a cunoscut și să-l evoce astfel: „Ani buni treceam pe la Spitalul Militar Central și-l întâlneam în timp ce efectuam controlul medical anual. Era glumeț, hățu, cu simț al pedagogiei medicale, sincer și sufletist.” Descriere care întregește portretul întrețărit din scările sale: un om sensibil, care și amintește cu mare emoție de câmpie, de luncă Borcei, de mama sa și de salcâmii Vlădeniului:

„Niciodată nu e mai frumos la Vlădeni, decât în luna mai, când înfloresc salcâmii.”

„Amintirile copilăriei mele sunt multe. Dar câmpia cea mare, luncă Borcei, mama și salcâmii îi port de atunci în inima mea care Tânărătatea mereu după acel limpede loc, cu cel mai albastru cer din lume, Vlădenii copilăriei mele”.

„Seară de seară, înainte să adorm, mă plimb în gând prin străzile din Vlădeni, pe sub salcâmii în floare.” (col. med. dr. Virgil Tuican)

Din poezia caldă și impresionantă a lui Virgil Tuican am spicuit la repezelă dintr-o carte pe care o adusese Costel Bunoaica, de apariția căreia s-a ocupat:

„Există un limpede loc
Cu cerdac și lapte băut;
În locul acela mă-ntorc
Să-mbrac în tăcere haina de lut”
(„Există un limpede loc”)

„Plouă cu timp peste inima mamei”
„Inima mamei din sufletul gliei
Bate să iasă de sub iia câmpiei”
(„Plouă”)

„Ea, mama, m-a-nvățat că, dintre toate,
E doar cuvântul zid de netrecut”
(„Ars poetica”)

Citind aceste versuri, dar și altele pe care le-am găsit într-o revistă „Helis” din mai 2013, acul detectoarului meu de poezie s-a mișcat către maxim și cred, fără a avea aroganță că mă principez, că Virgil Tuican este unul dintre acei Poeti care se scriu cu majusculă. Într-o dintre frumoasele sale poezii, Virgil Tuican se autointitulează „Mesagerul florii de salcâm”. Piticul umoristic din mine i-a dedicat un catren, pornind de la acest titlu, legat și de numele său - Tuican.

Poetului Virgil TUICAN, „mesagerul florii de salcâm”

Ești mesageru-acestei florii
De pe-al Vlădenilor tărâm;
Și-o întrebare-mi dă fiori:
Tuica se face din salcâm?

Mi-a răspuns domnul primar din Vlădeni, inger din agronom de profesie, care zice că da, tuica se poate face și din salcâm.

Mulțumesc pentru această invitație care, pentru mine, a însemnat, mai presus de toate, descoperirea cu bucurie și emoție, a încă unui poet ialomițean și a poeziei sale!

Eram convinsă că biblioteca poartă numele său, dar am aflat cu uimire că nu. Poate nu-i sărziu, cine știe...

Mai spun doar că acțiunea s-a desfășurat într-o frumoasă expoziție muzeală, un mini-muzeu al satului în care s-au adunat mărturii documentare, precum și obiecte specifice. Zice-se doar că nu poate să-și capete adeverata destinație de muzeu, intrucât în trecut a fost școală, iar Ministerul Educației se tot opune de cinci ani. Suntem normali!?

Dar ca să nu închei într-o notă pesimistă, las tot poezia să vorbească:

„Sunt mesagerul florii de salcâm,
Născut aici din liniștea câmpiei,
Îmi port mereu tărâna într-un pumn
Și-n inimă simt zborul ciocârliei.”

Slobozia, 18 mai 2019

ANA AMELIA DINCA

Zuzu Caratanase, expoziția „Triumphus”. Invitați: Florin Stoiciu și Ovidiu Ionescu

- Galeriile de artă ale U.A.P. Brăila, curatori Gheorghe Mosorescu și Răzvan Dragoș -

Gândirea clasică în ceea ce privește arta și cultura, inclusiv și Antichitatea romană și Renaștere, dar și alte forme de clasicism care au fost filtrate prin practicile Barocului și Rococoului, sunt re-create de Zuzu Caratanase în gravura sa de factură antropocentristă, unde omul, devenit un personaj anistoric, este trecut prin filtrele unor experiențe conceptuale aparținând disonanțelor civilizației, dar și datelor ontologice, cu ajutorul căror idei și forme arheologizate sunt reactivate, prin utilizarea unor arhetipuri recurente în mentalitatea europeană, fixate deja în gândirea sa artistică, în serii de lucrări, purtând denumiri latine, relateionate cu un anumit parcurs evolutiv al istoriei stilurilor și imaginii, dar și cu demersul filosofic al spiritualității umane: „Reverentia”, „Imago Mundi”, „Eloquentis II”, „Sacrosanctus”, „Triumphus” etc. Aceste referințe nu exclud aportul personal la compunerea câmpului imagistic, atât în structurarea propriu-zisă, prin selectarea elementelor, dar și în stil, unde amprenta este personală. Aflat în descendența săcolui românești de gravură, cu un discurs vizual hrănitor din profunzimele Occidentalului european, Zuzu Caratanase afirmă direct puterea supranaturală a unui „homo invictus”, purtând pe umeri săi bolta lumii, acceptându-se și mitologizându-se pe sine însuși. Această zeitate dobândind forme anatomice izvorăte din estetica statuarei clasice echilibrate și armonioase, este posesoarea unor proporții ideale și a unei atitudini statice, inserând idealul de frumusețe absolută, chiar și atunci când fragmente din corpul ei sunt dispărute în sfera misterioasă a istoriei. Drapajele îmbrăcând sculptural formele, umbra, templul, se eternizează în acest contrătemp cosmic, punctat în spații metafizice. Mergând mai departe, plasarea pe diagonală a configurației unor lucrări, reevaluanțând motivul plastic în poliaxialitate și raccourci-uri, evidențiază pregătirea academică a artistului, desenând corpul uman în multitudinea datelor pe care modularea liniei și a formei le pot dobândi, creând plasticitatea diverse și expresive. De la zonele abordate analitic printre-un desen incisiv, Zuzu Caratanase ajunge să își elibereze gestul artistic în suprafață sintetic de respiro, alternând gravarea cu spațiu alături de hărție. Subiectul clar definit, cunoaște uneori interpretări aflate la limita figurativului, pentru că artistul nu se depărtă de preceptele fundamentale ale artei, pe care le trece prin filtrul rațiunii. Omul nu este o entitate singulară a lucrărilor sale. Rămânând măsură tuturor lucrurilor, fiind un „axis mundi” și traversând lumea spațialui bidimensional al suportului de lucru, pe verticală și orizontală, acesta este alăturat unor structuri arhitectonice, unor spații unghiulare sau unor geometrii alternând asimetria dătătoare de efecte scenografice și teatrale, cu intransigenta simetrie

clasică. La definirea conceptului de spațiu plastic contribuie și multiplicarea registrelor dispuse succesiv în perspectivă, dar și deschiderile create de arcade semicirculare și coloane, între care materia grea a unor frontoane vine în contraponere cu canelurile ce par simple linii, conferind compozițiilor alură unui experiment, de combinare a clasicului cu modernul. Acest tip de atitudine este frecventă în gravura lui Zuzu Caratanase. Recursul la timpul trecut al artei este un fundament, un motiv vizual, substraturile conceptuale venind din contextul în care artistul urmărește reprezentarea idealului său.

Florin Stoiciu, invitat în expoziția „Triumphus” a artistului Zuzu Caratanase

Artistul și modelul de atelier sunt unul dintre frumoasele subiecte ale artei, traversând secolele de la Renaștere începând, în abordări dintre cele mai incitante, nu numai în ceea ce privește expresia plastică, dar și din punct de vedere al condiției lor în societatea care, de la o perioadă la alta, și-a schimbat atitudinea, pozitivând preocupările acestor bresle. Florin Stoiciu, format în spiritul academic al Universității Naționale de Arte din București, a acordat un loc important anatomiei artistice și desenului inherent specializării sale în gravură. Invitat în expoziția „Triumphus” de către discipolul său Zuzu Constantini Caratanase, la Galeriile de artă ale Filialei U.A.P. Brăila, Florin Stoiciu a expus două lucrări de pictură, care fac parte dintr-o serie de compozиции, reunite sub titulatura „Mask”. Ideea de transfigurare a omului este o temă și o preocupare conceptuală tratată exemplar într-un ciclu de gravuri, unde profunzimea mesajului vizual atinge cotele filosofiei. Aici, masca face parte din recuzata unei scenografii evocând un spectacol discret al senzualității. Dedublat, artistul face o extindere conceptuală spre starea de tentație a omului, amplificând expresia imaginii la similitudini cosmice, forme de relief, astre, abisuri... de fapt, acesta vorbește despre complementaritatea masculin/feminin. Într-o altă lucrăre, ne atrage atenția portocala pe care Alexandra o ține în mâna, în prim-planul imaginii. Efectele de ecleraj se continuă pe suprafața superioară a nudului, învăluind atmosferă în mister și lăsând spectacolul să se divizeze între partea de solaritate a ființei, umbre și penumbre. Masca acoperă chipul artistului, care privește vigilent „fructul oprit”. Există aici o metamorfozare a semnificației, o poezie în care detectăm latura noastră umană, instinctuală și acceptarea sinelui. Trupul a cărei căldură și molicieune o detectăm în datele imaginii, este analizat în raccourci. Așezat în poziție, sprijinit de colțul unei mese și figurat în datele anatomice ale unui tors, modelul îi permite artistului să puncteze zona de stabilitate a gâtului, realizând o

licență artistică prin efilară accentuată, care încheie lucrarea pe diagonală și verticală. Structura compozitională a celei de a doua lucrări rămâne asemănătoare cu prima, numai că senzualitatea este pregnantă, nurii se afișează în centrul câmpului pictural, drapajul și ascunde, și dezvăluie, raccourci-ul se profilează în datele lui tehnice din zona capului, după exigentele normelor corecte, obținute din culoarea care respectă planurile faciale văzute de jos în sus. Dar în definitiv, toate aceste cuvinte se anulează, iar pictura din seria „Mask” rămâne un admirabil eseul al marelui nostru grafician și un omagiu adus modelului de atelier.

Ovidiu Ionescu, invitat în expoziția „Triumphus” a artistului Zuzu Caratanase

Obiectele create de Ovidiu Ionescu au datele tridimensionale prin dialogul stabilit cu spațiul, prin formă, dimensiune și mesajul vizual, care lasă ochiul să descopere abisuri și să creeze puncte între idei și realitate. Artistul a prezentat publicului trei lucrări ambientale, realizate din material ceramic cu șamot de granulație mare, în cadrul căror s-a jucat cu spațiile, alternând lumina și umbra, plinul și golul, adâncimea cu suprafetele înconjurate zone conice în al căror cuprins, ovale vide lasă eterul să circule nestingherit. Recreând imagini ale izvorului vieții, evocând obiecte conținătoare de ofrande,

rămâne un ceramist cu o vizuire de sinteză și de sugestie a conceptului de plecare. Pornind de la o formă figurativă, recologicabilă, acesta nu numai că speculează potențele tehnice ale structurii materialului, dar conferă și o notă de picturalitate suprafetelor tratate expresiv cu ajutorul pigmentilor, suprapuși peste textura plastică născută din esența materialului. Spațiile concentrice, care încorsetează lumina, nu au fost gândite drept limite care să obtureze circulația energiilor atmosferice, ci sunt circumstanțele unei continuități a vegetalului, care poate crea lumi și universuri imaginare, compozițiile facând parte dintr-un proiect mai amplu privind ambientarea unui loc intim, de admiratie și relaxare, anume grădina. Echilibrate, construite pe rotunjimi armonice, ivite din ritmul cătorva componente suprapuse sau alăturate, în funcție de care lucrările se etalează pe orizontală ori verticală, volumele sunt executate în ample structuri de material ceramic, artistul controlând admirabil forma generală, coordonând planurile interne și fățetele. Ovidiu Ionescu este artist vizual cu studii doctorale, specialitatea ceramică, și lector univ. la Universitatea Națională de Arte, Facultatea de Arte Decorative și Design, secția Ceranică-Sticla-Metal. Aflat în acest moment într-un punct de apogeu al creației, preferințele sale de a oferi valențe sculpturale gresiei, porțelanului și porțelanului glazurat, pe care le finisează desăvârșit sau le creează cămpuri

ANANIE GAGNIUC

STELNICA

Pentru cine nu știe, există în mirobolanta noastră Românie o localitate cu acest nume, Stelnica, rimând cu vremelnică existență a omului pe pământ și cu prieteniea lui dorință de carte. Deloc îndoieică sau șovăielnică, în sus-amintita Stelnică, vrednicia unei doamne bibliotecare, Ionelia Ţerban, a adunat, pe 10 mai, poeti, rapsozi, artiști, umoristi, spre celebrarea zilei lăcașului de carte (cărții) al comunei. Mare sărbătoare, la care cuciții (membrii Clubului Umoristilor Constanțeni) au fost la înălțime (din spusele feteșteanului Radu Munteanu – 49 metri deasupra nivelului mării). A fost un regal! Evocări, recitări, muzică și dans, artistic balans al creatorilor din cele șapte arte. Și, firește, prezentări de carte.

Trăgând spuza pe muza umoristilor, de remarcat modul în care a moderat evoluția cucilor mamica lor (mama lor!), Florentina Loredana Dalian, îmbrăcată într-o dungă mov, cu volumul de poezii „Ostrov”, copil literar nou-născut și o șarmantă prezentare a cucilor Ion Tiță Călin, Traian Brătianu, Ionuț Daniel Tucă, Constantin Gornea, Radu Munteanu, Cornelius Caraivan, Liliana Stoica și... subsemnatul, însemnatul preș. de onoare al C.U.C.-ului, Ananie Gagniuc. S-au amuzat până și oficialitățile ialomițene prezente la manifestare (cinsti lor!). Nu le pomenim numele, fiind campanie electorală, dar, ca recurs la morală, merită luăți la palme, adică... aplaudați!

Am uitat să menționez, manifestarea a fost un regal! (vezi mai sus). Cu mandea (eu), al umorului amiral, nici nu se putea altfel. Altfel zis, invitații au avut parte de carte și-apoi destinație cu bucate și vin, în al lui Ciocea Florin paradise. Faptele noastre de-acolo deja s-au prescris, aș că nu pot decât să mulțumesc tuturor și să-nchieri cu humor: Vae victis! (adică, cei ce n-au fost!) Să nu uit precizarea: A FOSTUN REGAL!

PODUL CU PORUMBEI

(fragment din romanul în lucru: „Necunoscuta”)

Depozitul de cărbuni era o clădire lungă și dreptunghiulară. Nikos știa că între orele 11 și 12, paznicul din baracă aflată la poarta depozitului, de obicei, lipsea. Nikos și Chiril aveau cunoștință că prin spatele depozitului, gardul de scânduri putea fi escaladat cu ușurință de niște draci de copii ca ei. Două dintre ziduri aveau ferestre mici, pătrate, prin care niște trupuri firave ca ale lor se puteau strecuă înăuntru, fără prea mult efort. Nikos mai încercase astă și-n alte dăți, mai ales prin fereastra din capătul zidului din dreapta, unde se afla un burlan de tablă, solid. Aflați înăuntrul clădirii, copiii se puteau strecuă printre haldele de cărbuni și odată ajunși la scară de lemn care urca pe o platformă, se găseau în locul de unde se puteau împinge cele două uși ale chepungului din tavan și intra în podul depozitului. Aici își aveau sălaș porumbeii de prin împrejurimile cartierului. Podul era foarte mare, părea un fel de hrubă nesfârșită. Păsările își aveau cuiburile prin locurile întunecoase, acolo unde acoperișul se fixa cu bârne groase de lemn pentru prinderea căpriorilor ce susțineau acoperișul de-a lungul zidurilor. Pe măsură ce înaintau, pipăind de-a bușilea

printre obiectele bizare aruncate la gura podului, norul de praf se ridică în urma lor, în fuiocă subțiri, către luminatoarele în formă de solzi de pește de pe acoperiș. Din întuneric, Nikos îl auzi în spatele său pe Chiril:

- Nikos, mai avem mult?

- Nu, ce vrei?

- Auzi, Nikos? Ne umplem sănul cu porumbei și eu zic să plecăm cât mai repede.

- În regulă! Dar ți-am zis de la început că nu trebuie să vorbești tare!

Chiril îi aruncă o privire încruntată și își lăsă capul în piept.

- Am uitat, Nikos! Am vrut să te aud, doar. Mi-ai spus că nu există spirite care să locuască sute de ani în pod. Mi-ai spus, nu-i aşa?

- Ti-am spus, Chiril! Știi că nu trebuie să scoți o vorbă!

- Am uitat, Nikos!

- Acum trebuie să fim atenți, să nu facem o prostie! N-am prea mult timp, știi, nu?

- Așa-i! Da' mergi mai încet, să nu cumva să dăm cu capul în ceva!

- Nu te teme! Ia-te după mine, doar am

mai fost pe aici!

Nikos se întoarce spre Chiril și-i făcu un semn strengărește din ochi. Zâmbi cu gândul la naivitatea prietenului său de joacă. Chiril îi zâmbi și el. Apoi privirea îi aluneca spre cotloanele podului, unde se simțea freamătul porumbeilor stârniti din cuiburi – iar Nikos încă zâmbea fericit, cu gândul la păsările pe care le și simțea zvârcolindu-se prin sănul cămeșilor. Căutând prin cuibare, copiii își vârără în sân cățiva pui mai mărișori. Nikos prinse de-o aripă un porumbel bătrân, dar acesta i se smulse din mâna și zbură afară, prin portiță deschisă în peretele lateral. Mâna sa întinsă nu-l ajunse în zbor, ci îi aluneca pe genunchi, sprijinindu-se în ușita care se deschise larg în afara acestui perete. Zări curtea depozitului, un mic gang și dincolo de gardul de scânduri, o clădire cu ferestre mari, prin care lumina zilei trecea cu ușurință într-un salon cu câteva persoane. Printr-o fereastră deschisă răzbătea, până la gura podului unde se afla Nikos, o melodie cântată de cineva la un pian pentru începători. Zgomotul porumbelului scăpat afară atrase atenția copilei de la pian. Nikos zări doi ochi arzători scânteind prin geamul

ferestrei, care îl săgetără cu o căutătură ciudată. Privi mai atent, să-și întipărească în memorie cui apartineau acei ochi mari și negri, dar nu le găsi asemănare cu ai vreunei fete din cartierul lor.

- Nikos? îl auzi în spatele său pe Chiril.

- Ce vrei?

- Fugi de-acolo! Dacă te vede cineva?

- Să ce-i?...

- Păi dăm de dracu', n-ai spus tot tu? Nu vreau să dăm de bucluc!

- Nu-ți face tu grija! Mă descurc eu! Dar l-am scăpat pe ăla mare, unul porumbac.

- Dă-l încolo! Eu zic să mergem! Ne ajung ăstia.

- Mergem, Chiril. Hai, ia-o înapoi!

Nikos se întinse și trase de portița podului, aşa cum fusese înainte. Se luă după Chiril. Îl auzi întrebând:

- Ai văzut-o?

- Ce tot vorbești acolo?

- Pe fata aia... Ai văzut-o?

- Ce te roade? Hai, spune clar!

- Am vrut să știi că nu mă bag... După scurt timp: Așa-i că era frumoasă, Nikos?

- Îh!

Și Nikos respiră adânc.

MARIAN ȘTEFAN

TESTAMENTE

„Deși am fost nevoită să trăiesc departe de România, inima mea nu a încetat un singur moment de a bate pentru dânsa. Toată activitatea mea de aproape o jumătate de veac a fost consacrată intereselor neamului nostru, căutând să strâng raporturile dintre Franța și România. Franța, care a fost pentru mine a doua mea parte și unde, din fericire, numele meu este și va rămâne simbolul celor două popoare pe care le slăvesc...“

Doresc să fiu îngropată lângă părintele poeziei române, Iancu Văcărescu, lângă marele nostru Enăchiță, a cărei nedemnă urmășă am fost.

În dorința de a păstra pământul străbunilor noștri Văcărești, las moșia Văcărești din jud Dâmbovița Academie Române, pentru ca străbunii noștri să fie amintiți generațiilor viitoare.“

Impresionanta mărturisire a Elenei Văcărescu mi-a adus aminte că în urmă cu ani buni am citit și fișat testamentele unor mari personalități ale neamului nostru. Viețile și activitatea lor rămân pilduitoare prin devotamentul și pasiunea cu care și-au exercitat profesioniunea, dar mai ales prin iubirea patriei.

Constantin Esarcu (1836-1898): „M-am gândit totdeauna la mijloacele care pot asigura mai bine dezvoltarea conștiinței naționale în câmpul ideilor de literatură, artă și știință. Călăuzit de acest gând, am înființat, împreună cu alți oameni de bine, iubitori ai neamului nostru, Ateneul Român și Societatea pentru învățătură poporului român, având amândouă aceste instituții în vedere cultura părții intelectuale a ființei umane, precum și Societatea filarmonică română și a amicilor de istoria artei. Pentru ca acestal meu scump gând să nu inceteze odată cu stingerea mea din această viață, am hotărât să las Ateneului Român întreaga mea avere...“

Din averea mea mobilieră și din venitul caselor mele din Bd.Carl nr. 7 se va constitui un fond din al cărui venit se vor face, treptat și cu bună chibzuială,

achizițiuni de opere de artă, opere de artă veche, pentru a îmbogăți colecțiunile mele artistice ce am instalat încă fiind în viață, în palatul Ateneului... Sunt convins că amicii mei, pe care i-am numit efori, vor primi această sarcină și că, cunoscându-mi gândul, vor îndeplini ale mele voințe după spiritual acestui testament.

1898, aprilie 15, București, scris, datat și îscălit de mine, C. Esarcu.“

Cu licență în științe naturale și doctorat în medicină, ambele de la Paris, a fost profesor universitar, membru în Consiliul general al învățământului și s-a distins ca inițiator al mai multor societăți culturale, ca director în Departamentul Cultelor și membru al Comitetului de conducere a Teatrului Național, iar la 25 februarie 1875 a lansat acțiunea de construire a edificiului Ateneului Român. A avut o prodigioasă activitate diplomatică, ca trimis al statului român, la Roma și Atena, și chiar în calitate de ministru al Afacerilor Străine (1891).

Spiru Haret (1851-1912): „Plec din lume cu mulțumirea că nu mi-am pierdut vremea și că mi-am împlinit datoriile atât cât puteam să mi le împlinesc în împrejurările în care am trait și în marginea puterilor mele fisice și intelectuale...“ Funcționar superior al Ministerului Instrucțiunii Publice, ministru în mai multe guverne liberale, a condus acest minister mai bine de un deceniu, timp în care a modernizat școala românească.

S-a impus contemporanilor săi printr-o dăruire exemplară, patriotism fierbinte și înalt profesionalism. Iată cum îl caracteriza un contemporan de-al său: „Curat în viață sa, cinstit în toată cariera sa politică, urmărind cu încredere și îndărătnicie, cum se și cade, de altfel, idealul său făurit din nevoie unui popor și de o stare socială, morală și politică care lăsa mult de dorit, el a mers drept, hotărît, fanatic“. (dr.C.I. Istrati).

Spiru Haret și-a redactat testamentul în ianuarie 1910. Prima pagină sună astfel:

„Averea mea se compune:

A. Din casa cu locul ei din București, strada Verde nr.7, împreună cu mobilierul, cărtile, instrumentele și tot ce se află întrânsa;

B. Din via din comuna Valea Călugărească, jud. Prahova, în localitatea Valea Largă, cu întindere ca de 16 hectare, cu casa și toate acaretele de pe dânsa, cu vasele și toate uneltele de vie aflătoare acolo, cu trăsurile, caii și celealte vite ce se vor afla în ființă la moartera mea;

C. A treia parte din dreptul de proprietate asupra locului aflat în București, strada Șarlovski, alături cu cimitirul israelit din Șoseaua Filantropia, pe care îl posed în indiviziune cu dl. M.M. Râmniceanu și cu urmășii d-lui Al. Săvulescu.

D. Niște terenuri petroliifere la Podeni (Prahova), de întindere ca de 20 hectare;

E. Orice altă avere care s-ar găsi la moartea mea.

Trupul de moșie Nucu, din comuna Lipia, jud. Buzău, este avere dotală a soției mele Ana Haret, născută Popescu, și-i aparține în deplină proprietate, nefiind grevat cu nici o sarcină“.

O avere ce nu-l situa în rândul magnaților, dar capabilă să-i asigure liniștea spre a se consacra profesiei, căreia i-a dat strălucire și durabilitate. Pornind de la astfel de exemple, rare ce-i drept, Petre P. Carp îi declara bătrânlui rege Carol I că una din soluțiile de eradicare a corupției în societatea românească era accesul în funcțiile de stat doar al persoanelor cu stare materială corespunzătoare, care să nu fie tentate de banul public.

In sfârșit, supunem atenției cititorului nostru câteva pasaje dintr-un alt testament, aparținând de astă dată lui **Ioan Kalinderu** (1840-1913). Este vorba despre un reputat jurist, consilier la Curtea de Casătie, iar în perioada 1881-1882, cel care, din însărcinarea guvernului, a tratat la Berlin răscumpărarea căilor ferate construite în țara noastră de compania Strussberg. În 1884, guvernul i-a încredințat organizarea Domeniilor Coroanei. A construit

numeroase clădiri și instalații necesare unei gospodării model, a înființat mai multe școli primare și a clădit biserici în diferite sate, a creat ateliere și biblioteci populare și a tipărit diferite broșuri pentru răspândirea cunoștințelor. În 1883 a fost ales membru al Academiei Române, căreia i-a dăruit moștenirea lui I. Otetelișanu, pentru care fusese lăsat legatar universal.

Prin testamentul redactat în 1910, I. Kalinderu își lăsa întreaga avere Academiei Române, Casei Școalelor, Fundației Universitare, Teatrului Național, Ateneului Român etc., precizând: „Consacru culturii naționale cea mai mare parte a averii mele. Sper că pilda mea va servi și ca încurajare pentru alți asemenea doritori pentru progresul culturii.“ El își exprima dorința ca locuința sa să fie transformată în muzeu, pentru „a ajuta la răspândirea priceperii și gustului frumosului care este un puternic mijloc de înălțare sufletească a omului.“ Într-o altă locație, închiriată tipografiei I.Gobl, recomanda să se deschidă o școală „de desen aplicat care lipsește cu desăvârșire. Scopul școlii va fi de a forma o elită de meseriași români de arte grafice, de caligrafi, desenatori, litografi, tipografi.“ Casei Școalelor, beneficiară a testamentului său, îi cerea să continue înființarea de școli sătești, deoarece, explică el, „am socotit totdeauna că clasa rurală și muncitoare în genere trebuie să aibă cultură, nu numai pentru propria ei ridicare, ci mai ales pentru a fi în stare să exercite conștiințios și în chip folositor pentru țară drepturile politice așa de însemnate.“

Într-o formă sau alta, problema ridicării nivelului de cultură al populației satelor și orașelor țării a preocupat pe marii nostri intelectuali, fie că e vorba de Grigore Tocilescu sau Nicolae Iorga, de Vasile Pârvan, Victor Babeș sau Titu Maiorescu. Ca să nu mai vorbim despre tradiția mecenatului cu reprezentanți de mare noblețe, precum basarabeanul Vasile Stroiescu sau familia Mocioni sau Emanoil Gojdu.

VICTOR NICOLAE

100 lui BEBEL

știe să și coasă! Bebel nu pricepea ce-i acela un croitor! Dacă el se întepă cu acul și se tăia-n foarfecă, se prefacea într-un croitor? Anul fabricației se vedea încă și, de atunci, trecuseră peste 100 de ani. Că-i mai puternică decât omul! Si Bebel și-a dorit musai să ajungă... mașină de cusut.

...asa l-am cunoscut, într-un arbore genealogic de peste 100 de ani, relevat de arhiva foto, de pe rețeaua sa de socializare. Vitalitatea familiei îi apărea în succesiuni simultane, reactivând trecutul în prezent. De fapt, Bebel a intrat în vorbă cu mine, văzându-mă interesat de postările lui. Invitația lansată de el cu sinceritate mi-a stârnit curiozitatea, fiindcă „*imaginile ni se fixează mai bine în conștiința derulării decât trăirile. Familia tradițională își acumulează parcurgerile individuale și le perpetuează. Regenerarea necesită energii speciale și nu-s inepuizabile. Familiile cu vechimi atestate se alătură celor cu totul noi, cu totul originalizate. Dacă unele dispar, altele se reinventează*”.

Bebel mi-a scris în mai multe rânduri, la intervale diferite de timp; „*Cum nimic nu-i constant, eu mă refugiez acumulativ în cel mai comod sistem al acceptării mele. După epuizarea posibilităților, a tuturor consecințelor, sper să mai am parte doar de o evaluare corect documentată...*” Și am rămas complet derutat de cum percepea el conexiunile și ontologia umanului energetic. Stupefactia îmi creștea pe măsură ce supozitiile mele își căpătau argumentare de la... un copil, ce nu împlinise încă 10 ani.

El s-a născut la 7 luni, fără complicații, spre bucuria mamei sale, care tocmai împlinea 20 de ani. În tradiția familiei, toate mamele au născut în jurul acestei vârste. Bebel nu arăta a fi venit primit și prematur pe lume, nici n-a avut nevoie de incubația obișnuită în astfel de cazuri. Îi crescuseră deja dinții de lapte și părul, a câștigat repede în greutate și plângerea mereu de foame. La 5 luni, mergea deja de-a bușilea și n-a mai lipsit mult ca să alerge după vrăbii prin curte.

La un an, își dădea singur drumul la televizor și se suiaabil pe bicicleta cu 3 roți, întorcând casa cu josu-n sus. Scotocea îndelung, după lucruri uitate intenționat cam peste tot. Le deosebea după miros și le tăra în camera lui. Îi plăceau foarte mult roțile. Își răsturna tricicleta și studia ce o mișca. Nu înțelegea de ce atunci, răsturnată, când se învârtea roata din față, celelalte stăteau nemîșcate. Apuca pedalele și învârtea roata cu ghidon până cădea-n nas. Tricicleta îi rămânea tot pe loc.

La 2 ani, se plimba cu bicicleta, pentru că scosese roata laterală a triciclei. Atenția i se încorda pe tot ce mișca, se zbătea, trecea, zbura ori se răsucea. Roata mașinii de cusut îl înnebunea de plăcere. Dacă se învârtea, de nu i se mai vedea spîtele, de ce nu se plimba nimenea cu ea? Bebel voia să se plimbe și cu mașina de tocăt, și cu râșnița de cafea, și cu ventilatorul. Bunica mai cosea la vechea mașină germană, pusă în funcțiune prin pedala de picior, cumva, ca la o bicicletă mai altcumva! Una care

depresie și repară memoria. Deși amatoare de sport întreținător, prietenele ei nu prea aveau cu ce se lăuda. Iar mama și-a făcut bagajele și a plecat în Spania.

„Nu cumva uiți pe unde ti-e casa și inventezi povești cu basme?” l-a certat bunica, fiindcă l-a mai surprins că uita gazul aprins și apa curgând la baie. Televizorul lui mergea prea tare. Nu cumva nu mai auzea bine? „Ai luat din frigider iaurt și ai pus în locul lui crema de ghete. Nici fetele nu te mai interesează. Nu mai furi bani să-ți iezi înghețată de la pupăza ta din parc!” Cam avea dreptate. Obosea repede, nu mai voia bicicleta. Și mințea de-i înghețau apele. Bebel s-a lăudat că memoria lui e lungă, lată, colțuroasă, fierbinte și întortocheată, uite, ținea minte că un bărbat de 60 de ani din Neamț tocmai își ucisese fiul de 16 ani și soacra, după care a dat foc la casă. Și, când au trecut prin parc, Vornicel i-a spus că vânzătoarea de înghețată i-ar putea fi lui mătușă, ca soră vitregă a mamei sale!

Medicul nu s-a mai ferit, în urma ultimelor analize. Bebel era sănătos, dar suferea un proces avansat de îmbătrânire, propriu unui bătrân de 90 de ani. „Cu mult peste sută, le-a râs în nas Moș Bebel. Bunica e una din nepoatele mele, iar mama, strănepoata mea! Deși, mi-ar putea fi și fică!” Bunica a leșinat.

Crezuse că se trăgea din osul voievozilor adevărați, din care se fac statuile! Nu greșise prea tare. Numele de Vornicel venea chiar de la un vornic, ce era ditamai dregătorul treburilor domnești, judecând pricini și-n lipsa domitorului. Bebel a fugit sub mașina de cusut și a verificat numele de pe dosul cărții! Găsise într-un cufăr niște decorații ruginite. Și a vrut imediat un costum de dregător, pe care să-și agațe „*Bărbătie și Credință*” lângă „*Vulturul German*”... și, ca un vornic vornicos, adevărat succedat, i-a poruncit bunicii să-i coasă o uniformă conformă, cu fir de argint „*până mâine-n zori*”!

„*i ni ma, inima, inimile, din inimă-n inimă, săn ge le, săngele, săngele trece, din inima veche, în inima nouă, în mintea creierului, în energiile gândurilor, din cele ale sufletului... întrupează, reîntrupează... impulsuri genetice, la întrecere cu cele cardiace, la întrecere cu inteligențele proprii, multiplicând câmpuri fizice, psihice, informații prin generații, prin emoțiile emise, transmise... iubirea, ura, roata, iertarea, dezbinarea modifică, simplifică, amplifică...*”

Când s-a întors, Bebel avea pe tâmpale fire albe de păr. Purta costumul de înalt dregător, plin de decorații. Și-l dureau... pantofii! „I-am arătat lui Vornicel orașul. Îl cunoaște, m-a purtat prin timpuri și locuri ce nu le-am văzut niciodată, ca să le parcurg și din părțile nevăzute” a spus obosit Bebel. Mama a vrut să-l pedepsească. A ridicat mâna și... firele lui albite s-au întins spre creștetul capului.

„Fiecare dintre noi dispunem de un anumit ceas biologic, ce ne măsoară durata și ne dictează slăbirea funcțiilor, conform unui calendar genetic mai complicat, plin de predeterminații”, avea să constate specialistul, puțin derutat. Bunica profita-n voie de bioceasornicul ei și pleca des în vacanțe, de unde revenea mai întinerită. Bucuria și împlinirea emoțională procură sănătate celor ce vor să rămână tineri. Exercițiul fizic eliberează endorfinele contra

„*După ce s-au căsătorit, Matthew și Elliot vor să aibă și copii. Cecile are 61 de ani și e mama lui Matthew. Ea s-a oferit să-i nască acel copil, ca mamă biologică. Testele Spitalului Methodist i-au permis acesteia să suporte gravidația. Embrionul a apărut din însămânțarea masculină din partea lui Matthew și unui ovul cedat de sora lui Elliot. În 25 martie, la ora 6:06 am, Cecile a adus-o pe lume pe Uma Louise, care i-a făcut pe cei doi soții părinții ei: părintele 1 și părintele 2. Cecile a devenit și mamă, și bunică, pentru că a născut, ca mamă, fetița fiului său. Uma e și fiica, și nepoata ei, în același timp ce e și soră, și fică a fiului său, Matthew, care crede că, iată 'Există căi creative, unice, de clădire a unei familii', în care el e și tatăl, și fratele Umei. Matthew numește tot familie această arborescență genealogică*”, a postat pentru ultima dată Bebel, pe pagina lui de pe platforma relațiilor noastre sociale.

ANGELA MELANIA CRISTEA

Ego-poezia

din poezie îmi trag antisentimentele
starea aceea de forever young de voci care se înstrăinează
numai aşa pot desprinde fâşile realităţii
de inima ce între flux şi reflux micşorează zile până la a le
transforma în
purgatoriu de suflete
căci sufletul are aripi de monstruos de lungi
poate atinge cu ele o altă dimensiune a întunericului
cea care se coboară în noi încă de la naştere
şi ne iluminează scara interioară a ființei

căti dintre cei cărora le alunecă printre degete
şarpele albinoz al timpului
s-au îndragostit de propria cecitate?
a fi orb nu poate însemna decât să respire într-un imens
sanctuar
care ţi se pune la dispoziție
pentru a pipăi elementele și non-elementele
lumea cu vii și tabla cu morți-vii
viața și capătul vieții întors la 180 de grade până la a
transforma în artă
disoluția

în luminatorul de suflete
dragostea este fluorescent

poti picta dumnezei-pigmei
cu o lavă de culori

Orașul-ventriloc

orașul are plămânii încărcați
întins pe asfaltul umed
ca un ventriloc susură cuvinte
ce se lipesc ca un pansament gastric
de matca poeziei
deschid ferestrele cu păsări
zugrăvite în grafitti și mă eliberez de moartea în lesă pe
care o purtăm cu totii
/mai strâns sau mai lejer/

din partajul acesta cu viața ies învingători ne-născuți
cu aripile lor suflate în bronz pe culoarul jumătate-noapte
dragostea arde ca o mirodenie în centrul istoric
unde oameni cu fisuri în piept
inspiră inspiră!

Ginseng

pe vremea industrializării masive tata străbatea orașul
până
la fabrica cu hale immense unde demonta orice mașinărie/
era eroul zilelor cenușii când mama lucra în schimbul trei/
știa pe de rost mecanismul pieselor pline de ulei de motor
și venea cu geanta zdrențuită burdușită de eugenii
până într-o zi plină de turbulențe și de somaj

atunci s-a prăbușit de la peste 10 metri
de pe rampă precară unde dădea cu barosul
și toate lumile lui balansau
//mama lăua pâinea fierbinte cu mâinile goale
o arunca în lăzi sordide și își bandaja buricele degetelor
cu care părea a cântă la un pian imaginar
al cărui capac s-a închis cu zgromot
peste furia mamei ce a împălit păpuși de porumb toată
copilăria

încă resimt lungile așteptări de la ferestre de bloc
cenușiu
din zilele acelea când părinții mei lucrau pe sănzier
căruia cu roaba cărti veștejite și dormea în cabana
învăluită de viroze rebele

tata azi este plecat în pelerinaj/mama a învățat meniul
azilului
iar eu strâng firele albe la ceafă
nu mai aștept binecuvântarea sau blestemul
continui să viețuiesc cu acest vacuum fără xanax /
rădăcină de ginseng

Monolog

ți-am spus că plouă iar orașul se pliază/ la intersecții trec
bătrâni pe roșu/
tu încă desenezi pe colțul meu de casă
fantome în lesă ale căinilor fără stăpân

mă uit pe strada cu pavele sparte și văd protestarii în
coloane

la un etaj al primăriei urcă o femeie grasă
să șteargă urmele de afișe
dar moartea suflă în fereastră și ploaia se amestecă cu
sângel
și câteva dintre ticletele de masă

de prin oraș vin zvonuri că s-ar împărți la liber
ziare și reviste
însă din artă nu se poate viețui
portrete de artiști zac prăfuite în case vechi de pe Lipsca
iar câinii hăituiți de niște hingheri au urinat pe zidul
bibliotecii Aman

ți-am spus că plouă și e săracie/ oamenii singuri se
înghesuie la mall/
în sala de spectacol de la TNB se dau bilete
pentru un singur spectator
aici ca pretutindeni e un monolog pe scenă
Sorescu încă este viu și râde cu trei dinți din față
spre o Craiovă în care plouă nebunete și trec femei
frumoase spre parcul Romanescu
purtând ciorapi cu plasă și genți Louis Vuitton

Malaxor

poetul în împărăția lui cu doctori minus și cu mii de
oameni depresivi
poetul el acest magnat al timpurilor viitoare
simte jigodile vieții și acești neica-nimeni ai politicii
sau ai poeziei
care parvin și acaparează spectrul lumii prezente

într-un vesnic delirium tremens poetul scade factura
vieților trecute și își învață corifeii
că Platon nu este vreun grec ce dansează sirtaki
iar democrația nu este totuna cu falocrația
damele au pătruns în aula magna universul
conspiră și se nasc tot mai multe femei
care conduc avioane sacrifică bărbații și scriu o poezie-
manifest
prinții lor nu semănă cu niciunii pătrund
în malaxorul toamnei deja frustrați

ordinea poetului este ordinea lumii îngerești
cu buni și mai puțini buni
fideli și mai mult infideli
sfinti pe de-a întregul sau de-a dreptul malefici
poetii au atacuri de panică la fiecare respiro
și nu își îngăduie unul altuia niciun șah mat

lumea universul acesta flamboiant poate
exista fără miros de poezie fără ambrozia degustată de
poeti
dar nimic nu poate fi mai simplu
decât un poet lângă o partitură pentru două mâini
și lângă starea de rezistență a culturii

Strada cu voci portabile

stai lângă semafor
linia continuă se îngustează
în palmele albe
de norii zorilor vii

te întreb intrus al vieților mele
dragostea care s-a tăvălit în iarbă
are gust de insecte amar?

cum pot zbura clipele într-un vârtej
născut pe câmpia sufletului-larvă
până dintre miresmele de ienupăr
se alege doar inima mea plană ?

hai într-un abur de ore
să iubim cu plămâni
cu acel respiro vibrant

lumile-șerpi aluneca
între coaste
se sparg de uscat mări ale lunilor
din vâltoare
parcă tac și muști iuburile-minut
cu dinții de lună roșie
de eclipsă de lut

tempul cu suflet legat de străfunduri
naște arbori secați cai desprinși dintre gînduri
iar eu mă aşez între genunchii tăi tineri
cu salva poemelor pe sănii
iubindu-te de la începuturi
între sorii căști și pumnii strânsi
fără revole fără tempi fără dorințe sau aer

Peturi

din trecut vin imaginile și mirosurile
piata mare cu legume pe trotuar
Craiova aceea sordidă
în care trăiai după niște ritualuri
bine implementate
cu vecini masochiști care întindeau rufe
la ferestre
și apăsau pe stingător ori de câte ori
sună la interfon un creditor

pe atunci trenul accelerat urca în mintea mea
până în acel București edenic
unde paiațele de politicieni făceau față fluxului monetar
aici se vineau oameni de-a dreptul
iar pe trotuar vedea doar urmele afișelor electorale
însă în acest paradis fiscal mă simteam
împlinită
departe de orașul lasciv al Craiovei
întinsă pe tarabe la pagina 1 cu toate organele la vedere
/ochi picioare plămâni/ așezate temeinic
între munții de tuș
al căror scris va înroși palmele umede ale zilierilor
de la AFI Center

încă simt mila aceea imensă pentru orbii surzii și
impotenții orașului
ei se multiplicau la secundă eu muream
sufocată de noxe
într-un Cișmigiu încă viu
între blocuri de beton și miliardari de carton
lângă ghenele roz #peturiartistice

Antisistem

îți amintești zilele din piata victoriei
când stăteai cu autostopistii și înjurai sistemul?
erai / atunci ca și acum / saltimbanc
sărei dincolo de inerții și aprindeai cu benzină
focurile de la gurile de metrou
acolo copiii străzii se volatilizaseră / deveniseră adulții de
carton cu inimi perforate de foarfecă înguste
iar cerșetorii beau cot la cot cu tine din cutii strâmbă bere
neagră

atunci ai devenit membrul partidului #antiro
și ti-ai depus candidatura pentru parlamentare
apoii te-ai declarat minoritar cu acte în regulă
deși nu te-ai tras de săreturi cu țiganii ever
fumai și erai șmecherit în politică
îți mergeau toate bine până la alegeri
când dintr-o dată te-ai răsturnat
pe autostradă victimă colaterală a patriotismului kisch

nu este pentru tine lipsa de demnitate
cu care te poți așeza între milionarii de azi
și le poți vinde orice loc în camere sau în subterane
știi că îi poți faulta cu portdrapelul lângă piept
astfel încât să fi antisistem fără piata victoriei

Umblare curată

Urarea aceasta mi-a fost făcută de un cerșetor, pe
stradă.

Nu știi dacă el i-a atribuit vreo semnificație urării
respective ori a rostit-o că aşa-i-a venit, dar gândindu-
mă la ea mi-am dat seama că era plină de sensuri.

Umblare curată înseamnă să-ți meargă bine, să nu
ai necazuri; înseamnă dacă poți și vrei, să faci numai
bene; mai înseamnă să nu pleci la drum cu gând rău;
mai înseamnă să-ți recunoști măcar în sinea ta,
greșelile și păcatele, iar păcatele altora să le lasă în
seama lor; să nu te legi de nimeni, în drumul tău și
oriunde mergi, tot ce faci să fie făcut cu bună
credință; să nu îñșeli și să nu minți pe nimeni; să nu
furi; să nu vatamă; să nu ucizi pe nimeni și nimic, din
ceea ce este viu, adică într-un cuvânt, să respecti
toate cele zece porunci creștine și altele pe deasupra;
să nu ai gânduri ascunse, să nu gândești ceva și să
rostești ori să faci altceva.

Îndemnul lui Isus a fost cel mai simplu și adânc
test în acest sens. El a zis: "Cine crede că nu a greșit
niciodată, să arunce cu piatra" și nimeni n-a aruncat
cu piatra.

Acum, mai ales unii politicieni și gazetari aruncă
cu tone de pietre.

g.alex

TRENUL

(Fragment)

4

L-am privit mai atent. Era aşezat pe o valiză solidă din lemn, purta un costum albastru și o cămașă albă, închisă până la ultimul nastur. Am remarcat ghetele sale de culoare neagră. Nu erau ghete de iarnă, mai bine spus erau de primăvară ori de toamnă, pentru că erau făcute dintr-o piele subțire și moale care se mula precum o mănușă urcând până la glezne. Se închidea cu șireturi subțiri. Se vedea că au fost legate cu multă atenție și răbdare. Am devenit curios și am privit mai atent. Încălcămintea sa era de o curătenie impecabilă. Părea că abia a fost lustruită deoarece, chiar dacă era oarecum puțin luminată de către neonul de pe culoar, aveam impresia că strălucea. Mâinile sale de om bătrân nu aveau nimic colțuros ori aspru. Erau mari, bronzate, cu degete lungi asemănătoare cu ale unui pianist și o piele fină ce mă lăsa a intui că nu erau învățate cu munca grea, ci mai repede au fost obișnuite să măngâie copii pe creștet pentru a-i proteja și a-i încuraja. Continuam să-l privesc și încă nu-i răspunsem. Nici el nu părea grăbit, parcă știa că sunt nehotărât, la răscrucere de drumuri, și de aceea mă cerceta în continuare îngăduitor, în timp ce luminițele din ochii săi păreau să fie faruri îndepărțate spre care ar fi trebuit să navighez fără nici cea mai mică ezitare. Am cedat.

- Da... adică... nu. Nu voiam să cobor, ci numai să văd ce se întâmplă. Să afli de ce stăm pe loc și nu ne putem continua drumul. Să înțeleag.

- Vă grăbiți? continuă el cu subînțele.

- Da! Mai corect spus, mă grăbeam, i-am confirmat cu gândul plecat undeva departe. Acum... nu mai contează. Trebuie să așteptăm până se eliberează linia, am rezumat resemnat.

- A... deci ați decis să mergeți mai departe, să vă continuați drumul, șopti el ca un ecou al vocii interioare cu care vorbisem mai devreme, accentuând pe cuvântul „decis”.

L-am privit surprins. M-am întrebat dacă acel bătrân cunoștea dialogul meu interior ori era numai o coincidență, cum se mai întâmplă câteodată. Am ales a doua opțiune, mai logică.

- Hazard nu există! continuă apoi cu convingere, în timp ce mă privi mai insistent, iar lumina din privirile sale căpătă o intensitate și mai accentuată. Totul are un sens!

Acum chiar nu mai era de glumă, mi-am zis. Parcă totul devenise un scenariu, iar eu eram doar o figurină pe o masă de joc, neavând nici un control asupra evenimentelor.

- Scuzați-mă! De ce stați aici pe culoar? Am încercat să schimb subiectul.

- Nu voiam să deranjez pe nimeni cu prezența mea, a găsit drept scuză bătrânul, în timp ce eram din ce în ce mai convins că doream compania sa.

- O, dar aici nu este prea comod! Haideți la mine în compartiment, sunt singur!

- Singuri nu suntem niciodată! adăugă bătrânul pe un ton filozofic, în timp ce se ridică pentru a-mi da de înțeles că îmi acceptă invitația.

Am pornit pe corridor fără grabă, întrebându-mă cât de adevărată este afirmația sa. Ajunși, ne-am instalat confortabil după ce l-am ajutat să-și plaseze valiza pe suportul de bagaje. Nu mă înșelasem, valiza sa era din lemn, de culoare verde și cu un oarecare motiv floral pe fiecare latură. Se închidea cu un lacăt nu prea mare și era foarte ușoară, ceea ce m-a surprins. La drept vorbind, mi s-a părut goală.

- Nu cărați prea multe lucruri cu dumneavoastră, am subliniat, în timp ce plasam valiza sus, pe suportul rezervat bagajelor.

- Cu timpul, înveți ce este important de păstrat în viață și ce nu, la ce să te gândești și ce să uiți, zise bătrânul așezându-se, fără să mă slăbească din priviri, așteptând un răspuns din partea mea la cugetarea sa.

Înțelegând așteptarea și nevrând să-i dau de înțeles că evit subiectul am continuat:

- Dar putem fi singuri, câteodată. Chiar de mai multe ori, pot spune.

- Da? Când? Dați câteva exemple! mă invită el foarte calm, curios să afle răspunsul meu.

Sigur de mine, m-am lansat într-o tiradă pe care o mai etalase și cu alte ocazii și care, chiar dacă o mai înfloream uneori sau o rezumam, avea întotdeauna efectul scontat:

- În fața celor mai mari succese ori insuccese, suntem întotdeauna singuri! am făcut o pauză pentru a da profunzime celor spuse, apoi am explicat: Nimeni nu poate înțelege mai bine decât noi înșine cât de fericiți suntem când obținem ceea ce dorim ori cât de mult suferim când avem eșecuri.

- Într-un sens limitat putem afirma aceasta, confirmă bătrânul, dar oare... suntem vreodată cu adevărat singuri? întrebă apoi cu subînțele.

- Ce vreți să spuneți? m-am eschivat, prefăcându-mă că nu înțeleg.

- Domnul meu, cunoașteți răspunsul, de ce vă ascundeți de cea mai importantă realitate?

- Bine, bine, dar cât de adevărată poate fi această realitate, după cum o numiți? am încercat să rămân pe poziția celui incredul.

- Cât de adevărată este viața dumneavoastră, vreau să știu?

- Păi, viață mea este o realitate, o trăiesc!

- Datorită cui trăim, existăm?

Această discuție devia spre o nouă dimensiune. Nu eram pregătit prea bine să mă angajez într-un subiect atât de delicat. Credința în existența unui creator divin, împărtea după părerea mea, pe oameni, în două categorii. În prima îi situam pe cei credincioși. Aceștia au convingerea existenței divinității și îi atribuie o mulțime de superputeri. Tot ce ni se întâmplă în viață are binecuvântarea creatorului, dacă este bine, ori partea malefică a intervenit, dacă se întâmplă ceva rău. Desigur, ce este bine și ce este rău poate fi mai greu precizat, fiindcă ceva bun într-o anumită situație devine nedorit, deci rău, în altă situație, iar de aici, îtăi o mare ambiguitate. și o a doua categorie: atei. Aceștia, indiferent ce li se întâmplă, vor susține că este doar o coincidență și nici de acum hotărârea divină la mijloc. Deci, atât unii, cât și ceilalți sunt incurabili.

- Totuși, cine să ne înțeleagă mai bine felicitarea ori suferințele, după caz, decât noi însine? am insistat.

- Înțregul din care facem parte! sugeră el.

- Cum? Nu prea înțeleg.

- Se întâmplă să vă pună întrebări existențiale?

- Ca fiecare, nu cred că mă deosebesc prea mult de ceilalți oameni de pe această planetă.

- Perfect! și cine vă răspunde primul la întrebare? Cine vă dă răspunsul cel mai bun, chiar înainte de a termina formularea întrebării respective?

- Nu știu! am răspuns. De multe ori ezit și îmi apar mai multe răspunsuri posibile la aceeași întrebare.

- Se poate, mă reconfortă bătrânul, iar apoi continuă: Dar nu pot să apară niciodată două răspunsuri în același timp. Există o ordine. Primul este întotdeauna cel mai bun din punctul nostru de vedere și în acord cu binele personal. Dar de unde vine el, după părerea dumneavoastră?

- Conștiință, experiență, poate amândouă împreună, am încercat să găsesc o lămurire logică.

- Poate. Dar s-ar putea să fie ceva mai mult decât atât. Se întâmplă să dorîți ceva și să exprimați o cerință adresându-vă unei forțe superioare?

- V-am spus că nu sunt diferit, prea mult, de ceilalți.

- Și cum formulați dorința, rugămintea?

- Depinde. Dă-mi, Doamne! Mai rar să auzi pe cineva să spună „la-mi Doamne!” Doar cu excepția problemelor, atunci, am putea spune: „la-mi, Doamne, năpasta de pe cap!” Ori, cam așa ceva, am încercat un răspuns sarcastic în același timp, acesta fiind un mod de autoapărare instinctiv.

- Corect! zâmbi bătrânul, receptiv la tonul meu glumeț. și totul se realizează?

- Uneori da, alteori nu. Nici eu nu știu ce să cred!

- Aveți încredere că se vor realiza dorințele în timp ce le formulați?

- Bună dilemă, nici acum nu știu ce să răspund.

Evaluând mai bine întrebarea bătrânumui, îmi dădeam seama cât de multă dreptate avea. De multe ori știam răspunsul la întrebare chiar înainte de a termina formularea ei completă. De unde venea răspunsul? De la cine? Parcă ghicindu-mi dilema, bătrânul continuă:

- A cere ceva puterilor universului, creatorului, înseamnă și nu avea încredere în realizarea acelei dorințe. Mai are sens să cerem ceva dacă avem convingerea că se va realiza? Mai corect este de a începe formularea frazei noastre prin a mulțumi și a arăta toată încrederea și recunoștința noastră pentru realizarea celor cerute. Mulțumesc, Doamne, pentru...

Bătrânul făcu o pauză și închise ochii pentru a găsi un moment de liniste interioară. Fața sa destinsă iradia o căldură sufletească binefăcătoare. Ridurile adânci de pe obrajii și de pe frunte dădeau o indicație foarte sugestivă despre vârsta sa înaintată, desenând o schiță a unei fizionomii cu multă experiență de viață, dar care a găsit pacea, după ce s-a luptat cu o mulțime de forțe contrarie.

- Aveți vreun animal acasă? dorî să afle bătrânul.

- Da, o pisică, i-am confirmat.

- Și când vine la dumneavoastră să fie măngâiată?

- Când sosesc acasă, când privesc la televizor...

- Absolut de fiecare dată? continuă el.

- Nu. Apoi, precum o lumină ce se aprinde în întuneric, am început să înțeleg mai bine sensul întrebărilor sale. Când mă gândesc la ea... parcă e un făcut... apare întotdeauna, am subliniat zâmbitor.

- Curios, nu? V-ați întrebat de ce? continuă bătrânul în timp ce fața îi se lumină.

- Nu prea...

- Să vă dau un exemplu. V-ați plimbat vreodată singur într-o pădure?

- Da! Bineînțeles! i-am confirmat, nedumerit de nouă întorsură a discuției.

- Și cum v-ați simțit?

- Bine... Nici special.

- Și... ați vorbit cu arborii?

- Să vorbesc cu arborii? m-am mirat.

- Da! Ați ascultat ce aveau de spus?

- Nu! Ce ar putea să-mi spună copacii?

- La ce vă gândești ori ce este de înțeles dacă priviți un arbore ce are toate crengile sale, iar altul, alături, are mai multe crengi rupte?

- Probabil unul este mai Tânăr, iar celălalt mai bătrân, ori unul este mai sănătos, iar celălalt mai bolnav.

- Probabil. Totuși, aici este un mesaj, sunt lecții ce le putem aplica în viața noastră de toate zilele.

- Și care anume? m-am interesat curios.

- Este o lecție foarte simplă, dar adevărată. O forță mai puternică este mai

bine să o eviți decât să-i faci față.

- De acord, dar un arbore nu poate evita confruntarea cu vântul de exemplu. Nu are de ales.

- Exact! Iar cu aceasta ați afirmat un alt mesaj pe care îl putem obține de la plante, în general. Ele nu au de ales. Noi oamenii, da. Arborii rămân pe același loc în mod normal toată viața lor și se adaptează la condițiile solului în care trăiesc, la lumina ce o pot capta de la soare, la apa ce o primesc de la ploaie și așa mai departe. Plantele, în general, nu au de ales. Luptă să se adapteze pentru a supraviețui până la moarte. Noi, oamenii, avem avantajul de a putea alege de cele mai multe ori. Dar de căte ori o facem cu adevărat în avantajul nostru? A sănătății noastre, ca să nu mai vorbesc despre societate, în general.

- Noi alegem în funcție de satisfacerea plăcerilor, nevoilor și intereselor personale.

- Așa este! Dar ce ne place este în același timp și cea mai bună alegere?

- Nu neapărat! am recunoscut.

- Corect! Ce altceva ne mai poate spune un arbore?

- Nu știu!

- Cum credeți că este un arbore ce se găsește singur pe un deal, bătut de vânturi?

- Păi, trebuie să fie solid, ca să reziste.

- Deci, condițiile aspre de viață l-au făcut rezistent.

- Da! am confirmat, oarecum nesigur în ce direcție va continua discuția.

- În comparație cu acel arbore singuratic, cum ar fi un altul care se află într-o pădure?

- Bănuiesc că este mai puțin rezistent la furtună, mediul l-a protejat, în același timp făcându-l mai slab, am continuat logica, fiind sigur de mine de această dată.

- Care situație este cea mai bună?

- Nici una, nici cealaltă! Ce contează este rezultatul final obținut în urma capacitații noastre de adaptare și utilizând toate mijloacele la dispoziție pentru a reuși.

- Și o facem întotdeauna? puse bătrânul o întrebare care sugera și răspunsul.

- Bineînțeles că nu. Preferăm plăcerile de cele mai multe ori.

- Aveți dreptate. Dar acces avem întotdeauna la o imensă sursă de informații pentru a alege cea mai bună soluție. Indiferent cum o numim, este de ajuns să ne acordăm vibrațiile interioare și putem intra în comunicație cu o mulțime de surse.

Am vrut să-i cer mai multe explicații, dar noi zgromote pe corridor întreburșă discuția noastră. Bătrânul întoarse capul și începu să privească pe fereastră, în timp ce un aer de liniște îl înconjură. Deodată, nu mai avea nimic de spus și părea complet detăsat de prezent. Pentru a-i respecta pacea interioară m-am ridicat să văd ce se întâmplă pe culoar și am ieșit din compartiment. Controlorul tocmai vorbea cu cățiva pasageri. Asculțând discuția lor, am dedus că nu va mai dura mult, doar câteva minute și trenul se va pune în mișcare. În așteptarea plecării, ni se sugera să ne păstrăm locurile și să așteptăm liniștiți.

Dornic să împart noile vești cu acel bătrânul enigmatic, m-am reîntors în compartiment. Surpriză, bătrân

LOREDANA STAN

Începi să nu faci parte din lumea bună

Când lumina se răsfrângere auriu în altă parte,
Când toate cuvintele sunt proprietatea altora,
Când toate mânile vor să atingă miroslurile altora.
Când anonimitatea e a doua ta natură
Să frunzele pe care calci îți sunt covorul glorios.
Ți-e bine cu tine și nu urlă să dai de știre,
Discreția are forma pielii tale
Să îți duci faima pe aleea din spatele blocului,
unde toti cățeii te salută.
Valete!

Începi să fii cel mai trist om din lume

Începi să fii cel mai trist om din lume
Când rostul tău e contabilitate seacă:
Câte virgule s-au spălat frumos unde trebuie,
Câte zâmbete ai întins la soare,
Câte libertăți ai scos din cutii;
Când viața ta are prea multe gablonțuri

Și doar creste răsucite se văd la orizont.
Corole de minuni s-au prelins peste lucruri.
Timpul nefast mușcă din tine precum dinții din mere stricate.

Începi să îmbătrânești

Începi să îmbătrânești când auzi urări cu înțelepciune și alte beteșuguri,
Când primești îmbrățișări de porțelan,
Când melodiile au doar versuri,
Când rămâne onoarea ca o paranteză dreaptă la o iubire trecută pe modul avion,
Când ai vrea să rămâni cu privirea pironită pe luna plină
și când mânânci înghețată din vârful buzelor.
Când îți petreci timpul cu pictori bătrâni și case pline de amintiri.
Îmbătrânești precum anotimpul de afară.
Lumii nu-i pasă. Nici mie.

Plâns

O fată plângere pe holurile vieții
Roua lacrimilor ei udă toate încăperile sufletului.
Lumea o salută ca pe un exponat

Îi mai dă câte-un sfat
Îi mai susține câte un umăr.
Dar nimenei nu știe de ce plângere fata,
Nici ea nu înțelege.
Să plânsul ei a luat-o înainte, pe scări,
A urcat în toți copaci și în toate sălile de clasă.
A ajuns la etajul întâi unde își privește amintirile din copilărie.
Tinerețea i-a fugit din față.
O așteaptă alte anotimpuri cu alte plânsuri.
Va învăța rutina plânsului
și îl va prezenta ca pe haina sa cea mai bună.

Râsul tău

Râsul tău e fundalul sonor al neputințelor mele.
Zgâltăitul fînței tale mă clatină din temelii,
Îmi desface armăturile una câte una,
Cu care țineam la adâpost ce mai puteam din mine.
Să eu aud și văd numai în ritmul spasmodic al fericirii tale.
Ochelarii te ajută să râzi atât de bine.
Oasele umerilor tăi se arcuiesc fericit.
Să eu te privesc și îmblânzesc vorbele din jurul fînței mele.
Sufletele noastre sunt tupilate după stele.

SABRINA MOCANU

clasa a X-a, Colegiul Național "Mihai Viteazul" Slobozia

Calamități pe Saturn

Poate că atunci când am călătorit pe Saturn
Am inversat polii,
Să pielea mea s-a transformat
În particule de sulf și de praf
Circulația și-a schimbat cursul,
Iar inima...a uitat să mai bată alert.

Poate asta explică
De ce nu mă mai simt în pielea mea de-o vreme,
Să e ciudat..când tot ce m-am străduit să obțin
Am reușit să resping, din cauza emanațiilor de sulf,
Când tot ce am vrut să păstreze
A fugit la fel de repede precum oxigenul din plămâni,
Iar eu m-am târât să îl prind din urmă, dar inima era prea bătrâna.

Furtuna începuse,
În picături de ploaie m-am dizolvat și mi-am lepădat
pielea,
Apoi vaporii mi-au reconstruit trupul precum un cub rubik rezolvat,
Iar adierea vântului m-a purtat pe aripile lui,
Să m-a zguduit pe pământ chiar în fața celui ce gonea.
El m-a lovit cu fulgerul lui Jupiter,
Iar când electronii noștri s-au unit, au adus ninsoarea cu fulgere.

Simfonii

Scenarii și vuiete mă țin trează.
Ca un pian dezacordat încerc să-mi cânt somnul,
și eşuez lamentabil.
De când mi-ai otrăvit mintea, nopțile se scurg,
Iar clapele au uitat că trebuie să se afle în unison,
Am să scurg niște lichior peste,
Ei spun că dacă le ungii puțin
O să uite de amorțeala în care se află,
Sau poate le lovesc cu un ciocan
Așa cum ai lovit și tu când...
Poate atunci or să cânte din nou a somn.

Vals aritmic

Mă sufoc într-o spânzurătoare de confuzii.
Să vezi tu, nu e vina ta,
Cum de altfel niciodată nu a fost!
Numai eu îmi sunt propriul călău!
Mulți ar arunca cu pietre în tine,
Dar în final eu sunt vrăjitoarea ce ar trebui arsă pe rug.

Mulți s-ar întreba de ce, de ce un chip de porțelan să ajungă tinichea?
Răspunsul e mai clar decât sticla unei clepsidre,
Pentru că dacă nu îți-ăș fi permis, nu te-ai fi deprins cu mine,
Dar îți-am dat liber să te obișnuiești cu Prezența unei fînțe incerte și cu aroma ei de caramel
Caramel...vanilie...lichior... și o continuare a unui vals haotic,
Tu nu știi pașii, dar, hilar, cum reușim să ne sincronizăm de fiecare dată.

CLAUDIA CULEA

clasa a X-a, Colegiul Național "Mihai Viteazul" Slobozia

Pentru a nu știu câtă oară

Mă pierd pentru a nu știu câtă oară
În ceașca de cafea...
Să număr stelele de cofeină de pe cerul gurii
Care de fapt nu există.
Creațiile simțurilor mele au un monoideism,
Nu cunoaștem realitatea, ci infinitul.
Gustul amar îmi hrănește sufletul livid
Să mă frustreză de o iubire metafizică.
Mă pierd pentru a nu știu câtă oară
În infinitul unor ochi pe care nu i-am cunoscut
Să care de fapt nu există.
Sunt creația mea eternă de ideal
Căci nu există nimic-
Doar ne imaginăm cum ar fi să simțim nemărginit
Prin arome, imagini și senzații
Pe care nu le-am atins încă.
Caut în ceașca de cafea...
Care acum e goală și perimată.
Aroma s-a disipat,
Gustul fericirii a trecut
Iar eu caut încă...în zadar....

Gânduri tomnatice

La fereastra mea,
Tablou ruginiu și visător...
În casa mea,
Un pictor nostalgic...
Parcă îl știu, asediat de gânduri
Nemuritoare ca adevărul.
Mă contemplă pe mine...
Atât de sumbră,
Sorbind cafeaua mea cu lapte.
Nu sunt matinală, dar azi mi-am ucis somnul...
Cum a făcut și toamna cu vară.
Nu sunt tristă, doar mă cuprinde dorul...
Căci simt că te pierd.
Ne așteaptă o risipă de frunze și de timp.
Oare?
Sau noi suntem risipitori în contratimp...
Ploaia ta îmi spăla visele lucide
Printre umbrele mișcătoare
În care singurele pete de culoare...
Sunt ochii tăi.
Să parcă nu ne-a ajuns o vară,
Fii tu începutul când toate-mi sunt sfârșit.

Intimitate nocturnă

Uneori întreb luna de tine
Dar îmi răspund doar stelele
Ce-mi mistifică ale nopții confesiuni.
Trec prin toate fazele lunii,
Illuminată de un soare efemer
Niciodată luna plină pe cerul meu...
Dar pe "cerul zilei" apare luna nouă
Între pământ și soare
Iar eu mă aflu tot aici
În faza de negare.
Suspîn, lună schimbătoare...
A trecut faza mea de așteptare
Să urmează să renunț la cerul nostru himeric.
Tot ce iubesc e menit să fie apus.
Toate sufletele dansează în singurătate.

MIRCEA TECULESCU

ție
(sonet)

sunt fericit doară atunci când plouă,
pot să visez, pot să aşez cuminte
mici capete de semn, retorice cuvinte
în calendarul ce-i dat doar nouă;

iar apele râsfrânte printre ape
se tot adună, văluresc covor
cu chipul tău, drept puzzle mișcător,
la care pot privi și zi și noapte

tăcute crengi, dintr-un copac stinher,
se-nalță-n păsări creionate, ivite
ca să tot urce și să se piardă-n cer,

spre undele din spațiul fără soare,
de unde vor porni în zile potrivite
să te găsească, să-ți fie sărbătoare

sens

aşa cum te dăruim
medicului
care urmează să te opereze
cu chipul tău în lume
cu chipul tău în Dumnezeu
aşa vei ajunge
la starea zero
cea dinainte ca
mâinile tale
să fi înconjurat piramida
ridicată din tot ce a fost

acum poate că ești
doar cerul albastru
adus de ziua asta lucidă
pentru oamenii aștia triști
cu vorbele lor plăcitoare
cu măștile lor de fauni

și poate că asta va face
să te încovoi
să te frângi
să plângi
toate
lacrimile trupului tău

aripi tăcute palmele mele
le vor strângă și
tu
vei răsări iarăși
aici
unde ochii sunt ușile
ce se deschid - închid încet
cuprinzând
atât de puținul fiecărui

**cadre dintr-un film despre
realitate**

în fiecare zi două corpuri albe
însoțesc libertatea celorlalți
tu și eu
liniștea schimbă culoarea cerului
fugă de zăpadă ne cuprind trupurile
căzând peste fiece culoare îngropată adânc
în fință celuilalt
peste fiecare moleculă a locului unde
cândva am fost împreună
și ne disprețuiam dragostea

aici unde ne aflăm acum
timpul are silabele șterse

pe bordura uzată
o palidă cerșetoare
așteaptă ghemuită
s-o miluiască cei care știu că
sunt greșeli care se fac
și greșeli care nu se fac
mâinile ei își arată cicatricile
cu o inconștiență ingenuă
de jur împrejur
crengile copacilor goi sfâșie norii

câteodată mi se pare că
visele de altădată chiar există
că făptura lor e însuși vântul
care ne înconjoară înfașoară
zboară cu noi până se preface
într-un alb de zăpadă usoară

așadar

ne schimbăm între noi chipurile
și continuăm să ținem în pumnii
nimicul

nimicul nostru comun
atât de prețios

în timp ce tu privești încruntată
urâțul din jur
prin mine mărsăluiește frumusețea ta

nu se mai poate

o să te răpesc cât de curând
sigur vei vrea să stai întinsă
pe nisipul din clepsidra
odată a noastră
iar din zâmbetul tău

se va alcătuī
o grădină mare
și foarte verde
în care mă voi pierde
ca printre tăcutele graffiti
aflate pe zidurile ce înfloresc
când sunt filmate cu încetinitorul

aripi gonite

din ce în ce mai mare lumina dimineții
lampooane dulci prinse de cer pomii
înfloriti
pe când tu știi totul despre mine
petale se desprind și acoperă
ochii celorlalți
care niciodată nu văd cum poți fi

mai am o singură inimă de vândut
ea este bucata aceea de carne
din care iese un cârlig ascuțit
când te apropii picăturile de sânge
prind aripi și intră în mine
ucigând orice cuvânt

alcoolul turnat pe tastatură
arde de fiecare dată toate literele
cât de frumos fumul ce scrie

a lot like love
în timp însă clipa se uită
nimeni nu mai așteaptă ceva de la nimeni

doar atât îți mai spun
dacă este adevărat că
esența vieților noastre o s-o găsim
în ultimele clipe
atunci te voi vedea încă o dată
pe când cerul se umple de noapte
singurul chip care nu este chip

GEORGE THEODOR POPESCU

CHERVANUL CU PRIETENI

Gheorghe Dobre

O scriitură robustă, icnită, cu opinteli, în care
timpul nu există decât în paradigma unor „istorii”
mai mult ori mai puțin „locale”. O lume sanchie
vine să se prăvale cu toate ale ei; razne și
prinosuri, râvne și plăcisiuri. Zăgazul rupt –
convenția spulberată, puhoiu ia în derâdere
absurdul. O clipă cât un veac, veacul cât secunda
ce va să cadă, mesteră îsprăvi și destine dând
imprezia că realitatea are alte rosturi decât cele
știute. GHEORGHE DOBRE – prozator și poet,
stă împins în Malu’ dimpotrivă și privește intens
prin-tr-un ciob de sticlă colorat, ca prin-tr-un
ochean, și-o vede de-andoaselea. De nu l-aș a-i
iubi, din pizmă l-aș împroșca... cu tină. L-aș
lăuda, de nu s-ar nări. Risc în a-l numi un Mare
pezevenghi – sucit și anapoda, cu vorba-n două
clinuri, care s-a cununat în ascuns cu Urmuz și
Kafka. Valah falit, cu sentimentul acut al unei
culpabilități esuate în câmpul cu paseri de noapte,
acordă delicii unor zei blajini – în doliu. Așadar
„pe cerul unei zile din luna octombrie, se ridică o
întrebare”. Una din acelea care se pun mai cu
seamă azi: Se merită?! TU, FRATRE – NU-I
TOCMAI A FERICIRE SCRISUL. Asta o știm
deopotrivă.

Tudor Meiloiu

Motto:

...cu precădere, lui i-s-a arătat
foșinid în veșmântu-i de porfir –
Basileea înaripata, fălf-fălf,
dar numai pentru o clipă și numai în vis.

Înpăimântat de noianul informațional
oarecum nociv, ce tinde să ne agrezeze memoria
și nu numai, am decis să funcționeze selectiv –
prioritar și pe cât posibil critic, cenzurându-mi cu
strictețe curiozitățile. „N-am domnule vreme de
cheltuit”, decretam cu oarecare emfază și aplomb
cui voia să mă ia în seamă, ori nu – Declinând
astfel orice tentativă de sminteașă.

Cum socoteala de acasă cu ă din târg nu-i
totuna, cedez la prima îspită – a se-ntelege
invitație și mă las „dus de cărd”, văslind agale
prin aerul torid al urbei – era în vară – către
galeria ce încă pretinde a fi „Căminul artei”. Aici
stau în așteptare pentru o vreme, lucrările
amicului TUDOR MEILOIU.

Trec în revistă o parte a expoziției.
Superficial desigur. Pe cât îngăduie contextul.

Rubită prejudecătii, percepția de moment,
riscă să se cantoneze la o primă impresie plebec
cum că tablourile (circa – în jur de patruzeci,
după o evaluare sumară) încă n-au apucat să se
împrietenescă de fel, cu murii colbăti și cărpăti
pe alocuri, nicicum cu publicul „consumator”.

Zic parte, întrucât criticul X, tocmit să-și dea
cu păreara, taman dă năvală, dormic spre a-și
proba elocință.

Retras într-un colț – oarecum strategic,
pentru o mai largă perspectivă, ascult cu interes.

Din păcate – era de așteptat, se practică –
același discurs găunos, același platitudini
conjecturale. Norocul îmi surâde totuși, fiindcă
festivitatea sfârșește degrabă, cuvântul din urmă
avându-l împriținatul. Ascunzându-și cu greu
emoția, sub masca unei sobrietăți benedictine,
mulțumește la gazde și prezenți. Fără nici o
legătură, rețin albul imaculat al eșarfei în
prelungirea bărbii sure. Căutând pricina de
gâlcavă, un gând mă duce la junta colonelor
dintr-un celebru roman sud-american. N-ar fi
mirare – nu-i întâiașă dată când imaginația îmi
joacă feste !! La vale bănuții și Domnilile –
Voastre cum au decurs „ostilitățile”; în corpore
ceata s-a grăbit - destrămându-se, să încline un
pahar, uitând se pare definitiv pricina de rendez-
vous. Ușor iritat, fac slalom printre grupurile
constituite pe cheste de afinități, dispuse mai
degrabă să „socializeze” decât să guste
momentul, și părăsesc incinta.

Nu înainte de a mai trage, peste umăr o scurtă
ochire la „stolul de paseri” ce cu avânt frenetic,
îndepărta și mut acoperă larma abia șicată –
sporindu-mi nedumerirea. «Măi, să fie ! – îmi zice
c, prelungându-mă pe sub umbra binefăcătoare a
bisericii din apropiere, către gura de metrou.

Toți avem câte-o păsărică. *Venerabilul* are
din un stol. E atins rău. Cată de te dumirește, musiu
Georges, de-ță stă la-ndemână – unde vrea să
bată??!!»

**

Nu-l știm – dar l-am aflat într-o tempă, curmat
în mine însumi. Așa încât, pot afirma și susține că,
în „peisagiu” artelor plastice actual – mult
colorat și divers – ce te aruncă, cel mai adesea în
mlăștina confuziei, face figură aparte.

Nefind în competiție decât cu sine și-a impus
propriile standarde și rigori. Discret, fără
efuzioni sentimentale, exceleză prin rigoare,
rafinament și acuratețe. De aceea se prinde și te
încită atât prin tematica abordată – devinție
obsesie – cât și printre-o știință – ține de
profesionalism – a distribuției colorilor.

Lucrările sale din ciclul *Imaginarium*
închipind „paseri” – vă amintesc, în sanscrită,
pasare – cuvântul înseamnă două naștere – efect
al unor stări de suflet, sunt traversate de un fior
magico – esctatologic subteran, dar intens, ce mă
pune pe gânduri.

Dibuindu-ă, îndrăznesc de-a schimba
paradigma percepției de la nivelul suprafetei
ilustrate și competența ochiului fiziologic obosit,
înspire ochiul mintii – mai puțin pervertit și
superficial.

Efortul nostru este pe deplin justificat –
findcă decurge direct din chiar intenția
maestrului, care asemenea coryanților din
vechime nu pictaază, ci oficiază – mistere,
codificând subtil iesefabilul, - ca pe o realitate
mult mai vie, umezind aerul din jur cu un
„cântic”. Expresie a unei gândiri pictografice cu

vedere, aceste „înaripate arătări – esthemice”
dintr-un început de lume virgin, destructurează
lumina, geometrizând-o acustic.

Astfel, fiecare „popas vizual” se constituie ca
un echivalent al unei compozitii muzicale,
investind culorile ca și acordurile dintre ele cu
funcții specific sunetelor.

Să ne înțelegem, nimic din aparență bland –
răscolitoare și melancolică nu-l exprimă față,
acestea toate stând în așteptare ca niște
răspunsuri nechemate, mijind doar printre gene
minuțioase dantelării crăiești și horbote vegetale
strani.

Mitologia, cu 'osebire mitofolclorul
românesc, dar și artele culte au reținut motivul
„paserii-suflet” investindu-l la rândul său cu
multiple valențe și rouri de sensuri. Cu evidență,
acestea toate, nu părăsesc cu de-a-nțregul
arhetip inițial metaonic. Pitagora însuși,
considera „sufletul (preuma) latura eterică a
ființei și atribuia o natură cosmică, care vine din
spații siderale și se va întoarce acolo”.

Fenixul, Mâiastra, Pajera, Privighetoarea,
Mierla, Ciocârlia trecute prin focal purificator al
Dorului – după o lungă tânjire, devin „vehicule”
înspire celalalt târâm – de bună seamă împărăția
cea adevărată, unde „întristare nu-i și nici
suspir”.

Toate acestea – departe de a-i fi străine
Maestrului, Maestrului.

Într-un rând, creându-se acea stare
nerepetabilă de sublim – după o halbă îndelung
descăntată, niciunul dintre noi nefiind
consumator de elită – am identificat printre
amintirile de tinerețe dintr-un Exil, mai mult ori
mai puțin impuls în Bărăgan (Ograda, Movila
miresii, Cocora, Colelia, Drohia, Iezurul)
elemente suficiente care și-au lăsat amprenta,
constituindu-se ca opțiuni ale creației sale
ulterioare.

Chestionat – sunt sigur, ar ezita să-și
recunoască propriile-i plăsmuirii – fiindu-i
revelate.

Un suflu orphic, atemporal, surprind aceste
epoStaze – rupte din rai, după geniul inimii sale.
„Ce-i drept, făptură de mirare-i cel prăbusit în
cântic”. Un surâs perpetuu, nenuntit și-o ultimă
privire peste umăr – semn că hierogamia se va
petrece-n ceruri și nu pre pământ. „Vorbirăm
stelele/ căntărăm vorbirile”?!?. Trag nădejde că
Aurora va lumina cinica eră a trupului în eroare –
dându-i sansa restaurării, fără condiționări și
opreliști. Cum uiurile mă transportă într-un
extaz vecin cu bucuria vin și-ntrub: «Căreia
dintre lumi aparține SENOR TUDOR?!? Creația
sa putea-va fi înțeleasă și apreciată cum se
cuvine? E parte a efortului său „fundamentalist”
de supraviețuire – Ori contractual cu
Eternitatea!». Așadar, – AVE! – om bun și
frumos. Te îmbrățișează precum vezi, cu-n
sentiment de vinovăție neînpăcată și „tărdzie”,

– Fiul dropiei. Pribeagul.

Chiar trebuie?

- Trebuie neapărat să intri în Uniunea scriitorilor! îmi spuse Gheorghe Dobre dimineața, la o cafea.

A admirat câteva clipe expresia impasibilă de pe fața mea și, după o mișcare scurtă a nasului de la stânga la dreapta dispărută subit. Efectiv nu se mai află pe scaunul din față și nici sub masă. Din uluială m-a scos cărăuțul telefonului... Era Dobre:

- Sunt la serviciu, mă anunță sec, scuze pentru dispariția precipitată.

A închis, lăsându-mă la fel de nedumerit.

Pe la prânz m-am întâlnit cu Bunoaica pe stradă.

- Ti-ai pregătit dosarul pentru Uniunea scriitorilor? mă întrebă.

La el astăzi avea loc de salut.

- Tttt... îngăimai.

- Fă-o repede, că trece perioada de depunere.

- Dar...

N-am mai apucat să termin fraza, fiindcă amicul meu, mișcându-și vârful nasului de la stânga la dreapta, dispărută subit.

Uluială m-a împietrit în mijlocul trotuarului și numai trecătorii care s-au izbit de mine m-au redus la realitate.

- Sunt la Fundata, îmi spuse Bunoaica la telefon. Aveam o întâlnire de care uitasem și de-aia am plecat așa intempestiv.

După amiază, în drum spre casă, am făcut o oprire în Tăndărei, pentru a mă întâlni cu Nicu Teoharie, care intenționa să ia puțin aer în parc, după ce petrecuse câteva săptămâni în casă citind sau lucrând la un amplu poem epic.

- Salut! mă întâmpină strângându-mi mâna. Ti-ai depus dosarul?

- Pentru APIA?
- Pentru Uniune.
- Încă nu.
- Fă-o repede!

- Îhî...

- Ce ai mai scris?

- Tractorisme. Tu?

- Lucrez la o carte și citesc, dar...

Mișcându-și vârful nasului de la dreapta spre stânga Teoharie dispărută, ca flacăra unui chibrit în vânt.

- Scuză-mă, prietene, îmi zise ulterior la telefon, dar uitașem cafeaua pe foc, iar acum nu mai am chef să ies, înțelegi, trăiesc un moment intens de inspirație.

- Nicio problemă, i-am răspuns niște mai destins.

În mașină, spre casă, am avut suficient timp pentru a medita la tot ce mi s-a întâmplat:

„Dacă toți membri USR au aptitudinea de a dispărea așa, indiferent de spațiu și timp, chiar merită să faci parte din breaslă. E un har la care omul a răvnit dintotdeauna”.

„Dar stai puțin, îmi filă o lampă, ce tangență are USR-ul cu fizica decorporativă instantanee”?

„Niciuna, îmi răspunse egoul subtil, în cele mai multe cazuri nici cu scrisul de calitate nu o are”.

Am format numărul de telefon al unui amic, cu state vechi în USR și l-am întrebat fără preambul:

- Toți membrii Uniunii au abilitatea de a dispărea instantaneu?

- Toți, în afară de conducere, atâtă timp cât mandatul este valabil.

- De ce?

- Ar dispărea fără urmă cu conturi cu tot, fiindcă din patrimoniu nu le-a mai rămas aproape nimic.

- Îi compătimesc.

- Nu ai de ce. Sunt destule moduri de a redistribui alocațiile anuale și premiile consistente fără nicio jenă.

10.04.2019

DOMINIC DIAMANT

DOUĂZECI DE HAIKU-URI

Privesc siderat / liliecii în floare / Doar eu i-am plantat.
***

Visez tulburat / câte-n lună și-n stele / Doar tu nu te-arăti.
***

Pe munți și câmpii / O risipă de soare / O dronă zburând.
***

Pe-un gard de beton / a-nceput promenada / Motani și pisici.
***

Pe locul vecin / Blacky urlă patetic / Stăpânu-a murit.
***

Cum plouă și-i frig / toată strada-i pustie / Suntem în april.
***

Mă culc și trezesc / doar cu gândul la tine / Iubesc obsedat.
***

Cu gândul la voi / mi-am uitat și de mine / Poetul creând.
***

Pe taste dansând / se-nnegrește ecranul / Proiectul ia chip.
***

Semnal telefon / Am citit cu-ncântare / Prietenul meu.
***

Cum tu mă provoci / să urlu dus în extaz / mă faci fericit.
***

Pe culmi de mister / doar gândul hălduie / Un om inspirat
***

Privind, mă crucesc / singur în întuneric / Cosmonautul.
***

Fulgeră, tună / urlete, behături / Baciul la stână
***

Pulsul îmi crește / mă apropii de tine / Dragoste oarbă
***

Pustietate / Bate vântul sălbatic / Rătăcit în munți.
***

Tarabe pline / Fructe, legume, dovleci / Târgul de toamnă
***

Vuietul mării / Tipete de pescăruși / Ascult la cască.
***

Triluri duioase / Se mișcă perdelele / Îndrăgostită.
***

Bat clopoțele / Orizontul e roșu / Incendiu imens.
***

FLORENTINA LOREDANA DALIAN

Robotica Andra-Gina

Vând robot. Nu, nu de bucătărie. Povestea mea horror începe așa:

Mi-a pus Dumnezeu mâna-n cap! Am câștigat la Loto. Nu vă spun ce sumă, că n-am atâtea cifre s-o scriu. Din ce zdreanță eram, m-am ajuns și, ca tot ajunsul, după ce mi-am asigurat traiul și tot neamul, că tot îmi mai rămăseseră o grămadă de bani, mi-a venit strălucita idee să-mi cumpăr un robot, să mă ajute la treburi, să facă toate în locul meu, că doar o viață are omul și pe aia trebuie să-o trăiască, nu să fie slugă la el însuși, că de alții nu mai vorbim.

Și uite așa, am plătit căt pe trei vile cu tot cu termopane și curte la un loc și mi-am cumpărat un android sau androgin, cum i-o fi zicând. De fapt, e o robotică, andoridă sau androgină, naiba știe, și am și botezat-o corespunzător: Andra-Gina. Am fost tare fericit, astă până mi-a intrat dihania-n casă. Îi adusesem la cunoștință responsabilitățile, ba îi întocmisem și fișa postului, am pus-o să semneze că e de acord cu prelucrarea datelor personale, în fine, mi-am imaginat, alături de ea, o viață de vis. Când colo, visul s-a transformat în coșmar. Nu mai am liniște, nu mai am aer, prietenii, neamuri, nimic. Puțin îi pasă matracucei de ideile mele, ea susține că-i mai deșteaptă, ba încă și că a fost construită ca să-l slujească pe om. Ce-i drept, e deșteaptă, e muuuult mai deșteaptă decât îmi trebuia mie. Mi-a mâncat sufletul.

Când îmi caușoșetele dimineață, bâjbâind și eu ca tot omul cu ochii închiși, numai ce-o aud că-mi dă coordonatele: 5,3 grade latitudine nordică, de parcă eu altă treabă n-am decât să umblu cu busola-n mână. Când dau să mă încalț, îmi dă timpul probabil (probabil, dar sigur) și în zilele cu polei sau zăpadă calculează forța de freicare dintre tălpile mele și sol, sugerându-mi altă pereche de încălțări. Când strănut, calculează numărul de microbi pe milimetru pătrat și-mi prescrie o rețetă kilometrică de hapuri; când torn cafeaua în ceașcă îi trage cu coeficientul de turbulență Reynolds; citează din filosofii antici, îmi corectează greșelile gramaticale care le fac („pe care, boule!”), are preferințe muzicale (nu mai poate omul să asculte o manea!), și nici în somn nu mă lasă, îmi calculează numărul de decibeli atinși când sforăi, avertizându-mă cu beculetele ei tâmpite că am depășit limita dureroasă impusă de legislația europeană.

Mi-a schimbat până și obiceiurile culinare, am ajuns slab mort, că face calcule savante ale

caloriilor din porția mea de mâncare și-mi saltă farfurie din față una două, de nici n-apuc bine să-mi miroș, c-o și deșartă la gunoi (timp în care mă beștelește că poluez planeta) și-o și spală. Mi-a alungat totă lumea din preajmă cu ideile ei tâmpite din hi-life sau hi-tech, cum o fi. Într-o vreme, mai aduceam și eu câte-o femeie acasă. Le-a pus pe fugă pe toate, că ba erau geloase, necrezând că e doar un robot, ba erau deranjate de indicațiile pe care mi le dădea în timp ce... măntegești, că mi se ducea tot cheful când începea cu latitudinea, longitudinea, unghiul și alte măscări asemenea.

L-a speriat până și pe părintele, când a fost de Bobotează, când și-a dat seama ce diavoliță a pălit cu busuiocul, văzându-i jumătatea de țeastă împânzită cu circuite, când s-a aplecat, respectuoasă, să-i sărute mâna, de-am resuscitat la el o juma' de oră. Când și-a revenit, l-a apucat iar leșinul, că matracuca a-nceput să-l interogheze în chestiuni de mântuire a androizilor și l-a întrebat cum vede el problema vietii lor de apoi, de vreme ce nici asta pe care o au nu-i viață. Si tot așa.

Nu mai rezist, sunt la capătul puterilor. Tot mai des mă bate gândul să-i dau una-n cap, să scap, dar nici asta nu-i treabă atât de usoară. O dată, nemairăbdând, am vrut să-i securizeze cu bormășina circuitele alea nesuferite, dar când eram aproape să-si sfredelesc, numai ce-o aud recitându-mi din legile lui Murphy (are o preferință pentru ele): „Dacă vrei ca un aparat să funcționeze mai bine, bagă-l în priză!”. Am crezut că-i o glumă tâmpită de-a ei, dar când m-am uitat, am văzut că firul atârnă neputincios, la fel ca și mie („Ca și mine, moartea limbii ce ești!”).

Sunt disperat, nu mai știu ce să fac. O să mă leg de ea și-o să-mi dau foc, dar parcă văd că parașuta stinge focul înainte să-nceapă să ardă, cu calculele ei savante, n-aș avea parte de ele! Am vrut să să-mi trag mie una-n cap, să mă auto-sinucid („pleonasm, boule!”), să scap de chin, dar iubitoare de oameni cum e din naștere sau din programare, cum să zic, m-a împiedicat să-mi fac vreun rău, zicând că ea se află lângă mine ca să mă slujească. „Eu sunt Andra-Gina și sunt aici pentru tine!” Vedea-te-ăș la fier vechi, cu tot cu intențiile tale umanitare și calculele savante și circuitele tale tâmpite cu tot! Că eu nu mai pot!

Slobozia, 11, 12 februarie 2019

ALEXANDRU BULANDRA

Metamorfoze biblice ale psihologiei urâtului genial.

Cazul poetului și profetului Al Doilea Isaia *

(continuare din numărul trecut)

IV. Poemul lui Iov**6. Iov alias Al Doilea Isaia e Moise
avant la lettre**

Ca să pot scăpa de o bănuială mai veche privindu-l pe Moise...

...Că nu ar fi personaj istoric, ci unul literar, creat, asemenea lui Noe și Iov, în timpul sau după exilul babilonian, dar conceput să trăiască și să acționeze în epoca patriarhală...

...am decis să utilizez aceeași metodă din cazul elucidat cu Noe și Iov (2,pp.121-134): să urmăresc dacă numele lui apare și în alte texte biblice vechi, independente de Pentateuc, care, dacă Moise ar fi existat cu adevărat, nu aveau cum să nu-i consemneze faptele.

Așa am descoperit că Noe și Iov, gândiți ca modele pentru poporul evreu din exil și transpuși, umul chiar la începutul istoriei sfinte, în perioada Potopului, celălalt în epoca patriarhală, sunt pomeniți pentru prima dată de Iezekiel în profețiile sale, de la începutul secolului VI a.Hr., el fiind chiar autorul poveștilor biblice care-i au ca eroi.

Cum ai ajuns la această concluzie?

Când am analizat profețiile sale din prima parte a robiei babiloniene (5,pp.34-49), am constatat cu încântare bogăția și savoarea parabolelor și scenelor pe care Dumnezeu le spunea și le regiza pentru *ful omului* - cum îl numea pe profetul Său. M-am gândit, firesc, la faptul că a concepe și alte povești-legendă era pentru el un exercițiu la îndemână, iar consemnarea numelui personajelor lor în profeții a fost pasul necesar al autentificării esenței istorice a acelor eroi într-un text considerat ca fiind de inspirație divină.

În cazul lui Moise am luat ca referință textele marilor profeti Isaia, Ieremia și Iezekiel.

I-am cercetat pe rând. Proorocul Isaia, care a profetit în a doua jumătate a secolului VIII a.Hr., nu vorbește despre Moise, deși prezintă cadrul divin al posibilei lui prezențe: "Capitolul 4. Bune prevestiri, 5. Domnul va veni pe Muntele Sionului și în adunările Sale ca un nor și ca un fum, ziua, iar noaptea, ca un foc strălucitor și ca o văpaie. Că peste tot locul slava Domnului va fi acoperământ. 6. Fi-va în timpul zilei cort, care să-l apere de căldură și să-l adăpostească de vremea rea și de ploaie."

La rândul lui, proorocul Ieremia, care a activat în ultima parte a secolului VII și la începutul secolului VI a.Hr., la "Capitolul 2. Muștrarii poporului Israel", evocă epoca lui Moise fără a-l aminti: "6. În loc să zică: Unde este Domnul, Cel ce ne-a scos din pământul Egiptului și ne-a povătuit prin pustiu, prin pământul cel gol și nelocuit, prin pământul cel sec, prin pământul umbrei morții, prin care nimeni nu umblase și unde nu locuia om? 7. Eu v-am dus în pământ roditor, ca să vă hrăniți cu roadele lui și cu bunătățile Lui; voi însă ați intrat și ați spurcat pământul Meu și moștenirea Mea ați făcut-o urâciune. 8. Preoții n-au zis: Unde este Domnul? Învățătorii legii nu M-au cunoscut; păstorii au lepădat credința și proorocii au proorocit în numele lui Baal și s-au dus după cei ce nu-i pot ajuta."

La fel, în 6,22-26; exemplu: "23. Ci iată porunca pe care le-am dat-o: Să ascultați glasul Meu, și Eu voi fi Dumnezeul vostru, iar voi îmi veți fi poporul Meu, și să umblați

pe toată calea pe care vă poruncesc eu, ca să vă fie bine. 24. Dar ei n-au ascultat glasul Meu..."

Și, la "9,13. ...Pentru că au părăsit legea Mea, pe care le-am pus-o Eu, și n-au ascultat glasul Meu, nici nu s-au purtat cum le poruncează cel glas."

Idem, 11,3-5.

Surpriză, însă! La capitolul 15, apare, ca din semin, numele lui Moise!

În ce împrejurare?

Iat-o: "15,1. Și mi-a zis iarăși Domnul: Chiar Moise și Samuel de ar sta înaintea Mea, sufletul Meu tot nu s-ar îndupla spre poporul acesta. Izgonește-i de la fața Mea, ca să se ducă."

Același mod de operare l-a folosit Iezekiel când i-a introdus în textul profețiilor pe Noe, Daniel și Iov.

Tocmai ordinea enumerării lor ne-a făcut circumspecții.

Cine era Moise?

Ieremia nu ne spune nimic despre el, dar evocarea lui într-o astfel de situație dovedește aprecierea de care se bucura Moise în fața Domnului.

Faptul că postura lui biblică fusese deja hotărâtă ne e sugerat de următorul pasaj din Ieremia: "Cap. 30. Dumnezeu făgăduiește Iudeilor, prin gura profetului, întoarcerea din robie. 21. Căpăteria lui va fi din el și stăpânul lui se va ridica din mijlocul lui; îl voi apropia și se va apropia de Mine; că cine va îndrăzni să se apropie singur de Mine? – zice Domnul."

Al Doilea Isaia alias Iov! – îi răspundem noi.

În Cartea profetului Iezekiel, primul prooroc al exilului babilonian, la "Cap. 20. Muștrari poporului lui Israel", 5-26, citim spusele Domnului despre ticăloșiiile părinților bătrânilor lui Israel veniți atunci la prooroc ca să afle veste de la Dumnezeu.

Cursul întâmplărilor debutează cu alegerea lui Israel de către Dumnezeu și descoperirea Lui seminței casei lui Iacob în Egipt, și continuă cu ieșirea și aducerea în pustiu.

Nu mai cităm, momentele fiind asemănătoare cu cele din Ieremia, profetul mai vîrstnic rămas în Ierusalim.

Iar Moise nu apare în nici unul dintre ele, ca să medieze, aşa cum o face în *Ieșirea și Deuteronomul*, între Domnul tot mai mânios și poporul neascultător.

De ce oare?

El încă nu se născuse în mintea vreunui întelopt evreu, deși cursul evocărilor din discursurile profetilor îi arătau tot mai clar necesitatea, cu statutul și rolul unui lider puternic, de necontestat, pe care Domnul să-l fi avut sfătuitor și mesager de bună credință în acele vremuri de început.

Și când s-a ivit în câmpul biblic?

După întoarcerea din exil, sub pana preotului și scribului Ezdra, secolul V a.Hr. (11,pp. 64-65)

Vezi și Cartea întâi a lui Ezdra, 7,6 și Cartea lui Neemia (a doua Ezdra), 8 și 9. (3,pp.503,515-518)

Când am citit și conspectat lucrarea lui Constantin Daniel "Civilizația asiobabiloniană", am ținut minte legenda despre regele semit Sargon, care a cucerit Sumerul și a întemeiat imperiul din Akkad, circa 2350 a.Hr.. (19,pp.24-26)

De ce este importantă această legendă?

Pentru că seamănă foarte mult cu schița biografică din *Ieșirea*, capitolul 2. Moise.

Și tu presupui că autorul evreu a avut ca model această legendă, tot așa cum

Iezekiel și Al Doilea Isaia s-au inspirat din poemele și poveștile mesopotamiene descoperite în timpul exilului pentru a-i concepe pe Noe și Iov.

Să lăsăm textele să vorbească!

Constantin Daniel: "Legenda afiră despre Sargon, întemeietorul dinastiei semite din Akkad, că ar fi fost un copil din flori al unei femei sărace (...) Sargon însuși spunea într-un text despre sine: <<Mama m-a zâmislit și m-a născut în taină, m-a pus într-un coș de trestie, l-a uns cu ceară și i-a dat drumul pe apă>> (a Eufratului, desigur, n.n.). Coșul a fost găsit de un grădinar, care i-a dat copilului aceeași meserie și Tânărul Sargon a fost grădinar și pivnicerul unui rege din Kis (...) este foarte probabil că pe vremea acestui rege Sumerian, Sargon a pus mâna pe putere în orașul Akkad..."

Biblia, Ieșirea, capitolul 2. Moise: "1.

Un om oarecare din seminția lui Levi, și-a luat femeie din fetele lui Levi. 2. Femeia aceea a luat în pântece și a născut un băiat și, văzând că e frumos, l-a ascuns vreme de trei luni. 3. Dar, fiindcă nu putea să-l mai dosească, a luat mama lui un coș de papură și l-a uns cu catran și cu smoală și punând copilul în el l-a așezat în păpuriș, la marginea râului. (...) 10. După ce a crescut copilul, doica l-a dus la fata lui Faraon și i-a fost ca fiu și i-a pus numele Moise pentru că își zicea: <<Din apă l-am scos!>>"

Unde să fi citit autorul evreu legenda lui Sargon?

Tot la Nippur, oraș în vecinătatea căruia se aflau așezări ale exilaților, unde locuia și profetul Iezekiel, în textele inscripțiilor despre faptele lui Sargon "săpate pe statui dăruite templului" sau, după distrugerea statuilor, din copiile făcute de un scrib "care le-a orânduit în biblioteca templului din Nippur care a fost regăsită și texte din ea au fost publicate."

Și când să fi fost scris textul biblic despre Moise?

Cu certitudine nu în timpul exilului - am văzut că numele lui nu este menționat nici de Iezekiel, nici de Al Doilea Isaia, în profețiile lor.

Înseamnă că noi am greșit atunci când, analizând poemul lui Iov, am făcut trimiteri la Cărțile Pentateucului?

Da, întrucât am fost induși în eroare de cronologia inherentă textelor biblice.

Dar noi dovedisem că Noe și Iov sunt, la origine, tot personaje literare, create în timpul exilului după modelul mesopotamien!

Cu Moise, însă, naivitatea noastră și-a spus cuvântul.

Și acum, cum vom proceda ca să punem lucrurile la locul lor?

Viceversa!

Nu înțeleg!

Inversând rolurile: nu Cărțile Pentateucului l-au influențat pe poetul Al Doilea Isaia când a scris *Poemul lui Iov*, ci versurile lui au fost o sursă importantă pentru autorii acelor Cărți.

Voi relua, schimbând ceea ce e de schimbă, câteva fragmente din analiza inițială a acestei paralele atât de importantă, realizată în "Minunata istorie a Cărții lui Iov". (2,pp.145-153)

Prima reluare: In *Al doilea soliloquiu* din poem, poetul Al Doilea Isaia descrie cum l-a vegheat Dumnezeu pe Iov din copilărie până la maturitate: „Cine o să-mi aducă înapoi lunile duse/ Și zilele când Domnul era paiza mea/ Când strălucea candela Sa asupră-mi/ Și când lumina Lui era în beznă călăuzitoare?/ O să mai văd

vreodată iarăși zilele de toamnă/ Când Dumnezeu stătea de veghe lângă cortul meu?/ Când locuia cu mine Cel Atotputernic...?” (19,p.84)

Mă gândesc, acum, dacă nu cumva semnele prezenței lui Dumnezeu ar fi fost sugerate de pasajul din profețiile lui Isaia...

Da, dar faptul apropierei fizice dintre Dumnezeu și un om și comunicarea lor verbală este nemaiîntâlnită, ivindu-se numai în mintea lui Al Doilea Isaia alis Iov.

De la el, acest motiv trece în Cărțile lui Moise: „, Ieșirea, 33,9. Iar după ce intră Moise în cort, se pogora un stâlp de nor și se oprea la intrarea cortului și Domnul grăia lui Moise. 10. Și vedea tot poporul stâlpul cel de nor, care stătea la ușa cortului, și se scula tot poporul și se închina fiecare din ușa cortului său.” *Lafel în "Deuteronomul"* 31,15.

A doua reluare: Mai observam cum arcul voinei sale încordate îi trimite glasul lui Iov lângă Dumnezeu: „Însă eu cu cel Atotputernic vreau să stau de vorbă,/ Înaintea lui vreau să îmi apăr dreptatea.” (19,p.61) Dialogul sperat...

Desperat...

...cu divinitatea se va desfășura după măsura umană a lui Iov, ca de la om la om: „...eu te voi întreba și Tu ai să-mi răspunzi./ Câte păcate și nelegiuri am săvârșit?/ Ce lege-am încălcat, ce vătămare am adus?/ De ce îți ascunzi chipul,/ De ce Te uiți la mine ca la un dușman?” (19,pp.62-63)

De cealaltă parte, imaginea prezenței lui Dumnezeu lângă Moise este conectată tot cu interacțiunea lor verbală: „Ieșirea, 33,11. Domnul însă grăia cu Moise față către față, cum ar grăi cineva cu prietenul său.”

În "Numerii", Dumnezeu explică acest fapt: "12,6. ...De este între voi vreun prooroc al Domnului, mă arăt lui în vedenie și în somn vorbesc cu el. 7. Nu tot așa am grăit și cu robul meu Moise, - el este credincios în toată casa mea: 8. Cu el grăiesc gură către gură, ca arătare și aievea, iar nu în ghicitori, și el vede fața Domnului."

A treia reluare: Reflexul lui Iov de a-și scrie în piatră cuvintele referitoare la posibilitatea lui întâlnire cu Dumnezeu: „O, cât aș vrea ca vorbele acestea ale mele/ Să dăinuie pe veci în piatră scrise,/ Săpate-n stâncă cu condei de fier...” (19,p.72)

...Ne trimite la spusele lui Moise de la poalele munților legiuirilor sfinte : „5,22. Cuvintele acestea le-a grăit Domnul către toată adunarea voastră, pe munte, din mijlocul fociului, al norului, al întunericului și al furtunii, cu glas de tunet, și altceva n-a mai grăit și le-a scris pe două lespezi de piatră și le-a dat mie.”

Corespondențele nu se opresc însă aici...

A patra reluare: Suferințele lui Iov se exprimă sfâșietor în versurile din poemul "Vorbirele": „Nimica pentru mine decât greul chin al unor nopți și-al unor zile fără capăt./ Culcat, mă-ntreb: <<Când fi-va oare ziua?>>/ Scusat, îmi spun: <<Ce greu sosește seara!>>” (18,p.52)

Aceleași formule le-am descoperit în „Deuteronomul” 28, 67: De tremurul inimii tale, de care vei fi cuprins, și de cele ce vei vedea cu ochii tăi, dimineața vei zice: <<O, de ar veni seara!>> Iar seara vei zice: <<O, de ar veni ziua!>>

Atât am avut de spus aici...

Tremuri...

* Volum apărut de curând

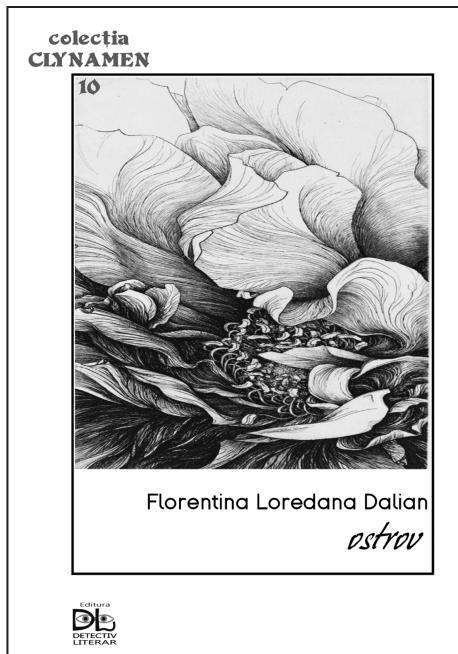
ION ROȘIORU

Forță de sugestie și acuratețe lirică rară

Afirmată și cunoscută îndeosebi ca prozatare cu nerv satirico-umoristic, Florentina Loredana Dalian strălucește parcă și mai orbitor în ipostaza de poetă, volumul său **Ostrov**, apărut recent la Editura Detectiv literar (București, 2019) și cuprinzând exclusiv poeme de dragoste, consolidând un nume ce nu mai are demult nevoie de nicio prezentare. Prefața cărții este semnată de Firiță Carp, postfața de Romeo Aurelian Ilie, iar coperta a patra beneficiază de cuvintele pertinente și pe bună dreptate avăntate ale poetei Daniela Șontică, din care cităm: „Înclinația spre calin face din autoare o căutătoare a sensului care duce spre bine, spre frumos și adevar, noțiuni pe care și le-a săpat în conștiință, sunt convinsă, cu litere mari și strălucitoare. Când se lasă întunericul unei situații-limită, se aprind luminile interioare”.

Poeta simte, încă din textul-prag al cărții sale, că inima-i-a devenit dependentă de modulațiile vocii unui bărbat cu care în plină noapte vorbește la telefon (**Să nu tac!**). Visul și realitatea imediată se confundă până la identificare paroxistică: „Se auzeau acorduri dintr-un cântec rusesc și mirosea a zambile roz. Soarele perfid mi s-a amestecat în vise/ punându-mi lumina în ochi/ I-am deschis. Din oglindă/ cu sprâncenea stângă ridicată/ mă privea Scarlett O'Hara/ cu iubirea ei imposibilă cu tot” (**Scarlett**). Poeta se arată nu o singură dată sceptică în privința că altcineva din jurul nostru, fie chiar Divinitatea absolută, ne-ar putea spulbera singurătatea. Nu crede nici în vorbele convenționale de îmbărbătare care sunt completamente vidate de sens metafizic (**Aici nu mai suntem singuri**). Ea devine purtătoarea de cuvânt a inimii sale ale cărei porniri nu pot fi cenzurate nicicum, libertatea fiind, în fond, dreptul de a nu minti, cum ar spune, de pildă, Albert Camus. Sesizează un contratimp între vis și realitate, entități pe care nu le mai poate pune, oricât s-ar strădui, de acord: „Câte veri obosite să mai las/ să treacă vîrtej prin inima mea? și, Doamne, e-atâta toamnă/ pe la noi prin vis” (**Contratimp**). Mereu și mereu, poeta își pune în fel și fel de ecuații lirice inimă și rațiunea, prima voluntară și zvăpăiată, cea de a doua pusă pe chemarea la ordine și ascultarea de cenzură afectivă, prima zbenguindu-se și rătăcindu-se prin vis și reverie, a doua menținându-se lucidă. (**Nimic**). Partenerii de dialog se situează în anotimpuri diferite: unul este în vară, iar celălalt în toamnă. Un zid inescaladabil îi separă și îndrăgostita, mai practică, aşa cum sunt de obicei femeile, viseasă să dinamiteză acest zid ca amândoi, după ce vor fi reconstituit cuplul adamic, să poată zburda prin Rai (**Dorință**). Cuvintelor, oricât de meșteșugite, ea le preferă tăcerea metodică pe care o socotește singura bună conducătoare de iubire (**Secretul zambilei roz**). Cuvintele alienă pentru că aparțin tuturor în vreme

ce doar tăcerea poate fi personalizată și assimilată organic (**Gustul cireșelor amare**). Este statonică în iubire și sentimentală ca în acest autoportret cam în zeflemea, à la Topârceanu: „Aș fi vrut / pe toți zeii care nu există / aş fi vrut să fiu Mata Hari! // În loc de asta, sunt eu, / aşa cum mă știi: / moacă

împiedicată, ascunzându-mi trăirile/ în spatele unui evantai. Sunt eu, aşa cum nu mă știi, / vărsând după tine lacrimi sărate și dulci, / cu plânsul sărmănei Borivoje...” (**Sunt eu**). Spre a continua în alt poem pe un ton serios, de data aceasta: „Dacă azi sunt plecată din mine, / e numai pentru că azi sunt geloasă/ pe sunete, pe gânduri/ pe fiecare surâs care nu-mi este adresat: / Nu știu să mint însă dacă aş face-o, / aş zice că toate acestea nu contează” (**Asediul cuvintelor**). Notațiile elegiace își au farmecul lor surprinzând o trăire tragică. „Plângem ca la o nuntă preafrumoasă/ în care mireasa nu eram eu; / în care mireasa e totdeauna cealaltă. // Plângem și mi-am zis că pesemne, / în clipele accelea, te lepădai de mine/ de trei ori, ca de satana” (**Ca la o nuntă preafrumoasă**).

Există în discursul liric al Florentiei Loredana Dalian un motiv al timpului. Ea așteaptă clipa propice pentru iubirea care să înflorească sau să-și ia avânt spre azurul reconfortant (**Aceste drumuri**). Poeta nu încețează să se identifice cu Ana care așteaptă să se producă o fisură în zidul mănăstirii manolice sau să fie dinamită ușa incrementă (**Ploaia sau dragoste**). Ca îndrăgostită, poeta a cunoscut clipa faustică alături de cel drag și-l îmbie pe acesta să-o păstreze în inimă ca într-o firidă de bibliotecă (**Clepsidră**). Militează pentru prețuirea secundei în care el a strâns-o de mână și-i-a inoculat în sufletul pârjolit o trăire lamurială rară (**Anti-uitare**). În poemul titular al cărții, poeta se proiectează

pe sine ca pe un ostrov scos de sub acțiunea corozivă a timpului ineluctabil: „îți scriu și mă-ntrieb/ când va ajunge această epistolă/ ce ape va învolbura, / ce simțire va face să tresără, ori poate/ va fi ca un mesaj într-o sticlă/ rătăcită pe mare/ înghițită de vreun rechin/ rechinul acesta - Timpul/ care an de an mai pune un rid, o zăbreu...” (p.61). Timpul a fost abolit din utopia poetei, dar nu se știe până când și dacă definitiv: „Vezi, ne pleacă iar cocorii, / purtând pe aripi dorul depărtărilor, / lăsând în urmă umbra iubirilor ne-întâmpinate.../pe ostrovu-acesta iarbă a prins a rugini, / cotele apelor sunt în creștere, / o amintire păsește cu sfială între răsărit și apus;/ doar magnoliile au înflorit a doua oară, / vestind izbânda unei dumincici/ când toamna miroase a poezie, a rugă și-a dragoste. / Știu, vine o vreme când toate pleacă spre alt țarm, / dar eu nu cred în plecări, / deci pune-ți aripile de venire” (p.86). Pe insula utopică a poetei se schimbă doar anotimpurile și doar arareori vin aici știri din afară unde toate își urmează cursul lor firesc spre niciunde. Ostrovul ei este topousul celor „care nu știu să piardă în iubire” (p.74). Deloc puține sunt în acest amplu poem sonurile ce-l trimit pe cititor cu gândul la **Cântarea Cântărilor**. Imaginea sărutului transmis de iubit prin vinul din struguri zdrobiți de tălpile intangibile iubite este de-o inegalabilă frumusețe, forță de sugestie și acuratețe lirică: „S-au copt struguri înapoi de vreme - / asta se poate doar pe ostrovul F - / iubite, sau cum să-ți

spun, prietene,/ când vinul îți va străluci în pahar/ să știi că vei bea struguri zdrobiți de tălpile mele - / ce nu-ți convine? - / Poate în felul acesta/ voi primi sărutarea visată/ da, da/ când vei duce paharul la gură/ va fi ca și cum mi-ai săruta ușor tălpile/ iar eu voi ști, îți voi lua sărutarea/ voi pune-o la presat împreună cu alte ierburi,/ cu alte flori tămăduitoare/ de pe ostrovul acesta în care aștepț/ tot aștept, / să vină cineva” (p.68). Imaginea sărutului mijlocit de elementele naturii revine și la pagina 81: „Privesc ce necuprinsă-i zarea, / Ascult un cântec de vestale/ Si buzele-mi sărătu marea/ care-a scăldat tălpile tale”.

Poeta se exprimă în vers liber, dar atunci când adoptă forma clasică a versului, o face în chip impecabil (a se vedea și scanda în acest sens, **Mâinile-au scris**, respectiv **Anti-uitare**). Pe întreg parcursul cărții se întâlnesc versuri memorabile: „Nătânga asta de inimă și-a pierdut cheia sol” (p.32); „Omul-copac a prins rădăcini în inimă mea” (p.33); „Arată-ne, Doamne, mai des urmele cuielor Tale” (p.73); „poezia mea incurabilă ești tu” (p.59); „Uneori mi se năzărește c-aș fi bătaia inimii tale” (p.83); „De fapt, e ca un somn fără vise această lipsă de tine” (p.90) s.a.m.d.

Florentina Loredana Dalian este într-o poetă fermecătoare, majoritatea poemelor din **Ostrov** putând oricând să onoreze orice antologie a poeziei de dragoste din literatura română și nu numai.

aprilie 2019

Bate vînt de anarhie

Unul dintre liderii străzii a declarat la o emisiune TV că promovează o lege pentru „dizolvarea jandarmeriei”. Pe lângă faptul că personajele sunt destul de ciudate, iar acțiunile lor sunt oarecum dirijate, ei se înscriu printre cei împotriva statului, urmărind disoluția acestuia, ca și cum ar fi un stat străin, de care ei nu ar apartine. Acțiunile lor exced protestelor pașnice. Ei luptă împotriva legii și ordinii, prin dizolvarea jandarmeriei urmărind să li se opună cât mai puține forțe de ordine, chiar aceste forțe să nu mai existe deloc ca să-și poată ei desfășura acțiunile anarhice.

Orice stat își creează instituții specifice de apărare a ordinii publice și de drept.

Un stat care nu se apără, față de pericolele venite din interior, ori din afară, riscă să dispară.

A devenit o axiomă afirmația cum că este de preferat o dictatură, decât anarhia. Pentru această statul își apără valorile fundamentale, ordinea publică și ordinea de drept, adică menținerea ordinii în societate, iar poliția și jandarmeria au rolul menținerii ordinii publice și instanțele judecătoarești apără ordinea de drept într-un stat democratic.

Iar cei care vor să fie dizolvată jandarmeria, vor ca statul să nu mai existe, populația să fie lăsată la discreția lor.

O țară fără stat și fără lege ar fi la discreția infractorilor, a nelegiuților. Orice infractor vrea să nu mai existe statul, pe care îl consideră principalul lui dușman, fiindcă statul este cel care face legile și tot el le aplică împotriva celor care încalcă legile. Cândva, prin 1990, când se înființau tot felul de partide, un fost infractor a făcut apel la cei interesați, să se adune într-un “partid al recidiștilor”. A rămas doar o tentativă dar spiritul aceluia apel încă mai există. Statele trebuie să se apere împotriva oricăror tendințe de anarhie, grupărilor mafiofe, fiindcă oricât de rău ar fi statul, el este un rău necesar, creat de cetățean pentru apărarea cetățeanului.

Nu există țară fără sistem statal. În actuala civilizație nu se poate fără stat. Iar jandarmeria face parte din organizația statală, având rolul de a apăra instituțiile statului și pe cetățean. Jandarmeria acționează pentru menținerea ordinii constituționale numai împotriva celor care nu respectă legile.

Ori anarhie este egal cu încălcarea oricărei legi.

g.alex

HELIS

REDACTOR ȘEF - Gheorghe DOBRE

Tiparul executat la **S.C. ARTPRINT“ S.R.L.**
Slobozia – Ialomița; Cod. 8400, str. Ianache, Lot 2
Tel: 0243 234480; 0744 356 593, E-MAIL: artprintsrl@yahoo.com

Revista poate fi procurată de la sediul redacției
și de la Biblioteca Municipală Urziceni

Parteneri: **Muzeul Județean Ialomița, Biblioteca Județeană Ialomița „Ștefan Bănulescu”, Muzeul Național al Agriculturii, Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea”, Centrul Creației Populare Ialomița, Consiliul Județean Ialomița.**

Revista poate fi citită pe internet la adresa: www.revistahelis.ro

Sponsori: CONMET Slobozia, CONCIVIC Slobozia,
PUCHI ELECTRO Slobozia, ANONIM Urziceni

ADMINISTRAȚIA

E-mail:
gigizap2002@yahoo.com

SLOBOZIA,
Str. Matei Basarab, Nr.26

Centrul Cultural „Ionel Perlea” Et.1

CONT: RO88CECEIL0143RON0091587

Suc. CEC Slobozia

REDACȚIA

Redactor șef adjunct - Titi DAMIAN

PROZĂ - Florentina Loredana DALIAN

POEZIE - Costel BUNOAICA

TEATRU - Șerban CODRIN

FILOZOFIE - Alexandru BULANDRA, dr.Grigore

SPERMEZAN

ISTORIE, ARHEOLOGIE - Marian ȘTEFAN,

dr. Florin VLAD, Vitalie BUZU

ARTĂ - Ana-Amelia DINCA

MUZICĂ - Nicolae ROTARU

ETNOGRAFIE, TRADIȚII POPULARE - Răzvan CIUCĂ,

dr. Cristi OBREJAN

EVENIMENT CULTURAL - Nicolae TACHE,

Doina ROȘCA, Mihaela RACOVITĂNEANU

INTERVIU, REPORTAJ, ESEU - Ion ALECU,

Vasile IORDACHE

TEHNOREDACTARE - ARTPRINT SLOBOZIA